

سلامة ستة اهل البيت
صلوات الله عليهم
សាលា
អាស៊ុលុល-បៃតុ

សៀវភៅសិក្សា ប្រវត្តិសាស្ត្រ (تاریخ)
ថ្នាក់ទី ៦ (អាយុ ១០-១១ ឆ្នាំ)

قَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ : طَلَبُ الْعِلْمِ فَرِيضَةٌ عَلَى كُلِّ مُسْلِمٍ وَ مُسْلِمَةٍ (بحار الأنوار ج ١ ص ١٧٧)
ព្រះសាស្តា صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم មានព្រះវចនៈថា៖ "ស្វែងរកចំណេះវិជ្ជាជាកាតព្វកិច្ច លើមុស្លីមប្រុសស្រីគ្រប់រូប ។"

សិក្សាសាសនា

បញ្ជីមាតិកា

មេរៀនទី ១ វិវរណ៏យៈដំបូង ៤

មេរៀនទី ២ បុគ្គលដំបូងបង្អស់ដែលទៅជាមុស្លីម ៧

មេរៀនទី ៣ ដ្ឋាកុំរ៉ាស៊ូ ស៊ុល អាស្ត្រីរ៉ោះត្តី (دعوة ذي العشيرة)..... ១០

មេរៀនទី ៤ ការធ្វើបាបពួកមុស្លីម ១៤

មេរៀនទី ៥ ហ្គីច្រុរ៉ោះត្តីទៅកាន់អាប៊ីស៊ីនី ១៩

មេរៀនទី ៦ ពហិការលើ បានី ហ្វាស្ត្រីម..... ២៤

មេរៀនទី ៧ អាប៊ូ គ្ន័លិបនិងព្រះនាងខ្ញីខ្ញីយ៉ាស្តុទទូលអនិច្ចកម្ម..... ២៨

មេរៀនទី ៨ ព្រះអាពាហ៍ (មីអ៊ីរ៉័ច្រុ) របស់ព្រះសាស្តាមូហាំម៉ាដ្ឋ صلی الله علیه وآله وسلم ៣២

មេរៀនទី ៩ ដំណើរទៅគ្ន័អ៊ីហ្វ ៣៧

មេរៀនទី ១០ កិច្ចសន្យានៅអាគ្នីបាស្ត ៤១

មេរៀនទី ១១ ហ្គីច្រុរ៉ោះត្តីឬការរៀសខ្លួនទៅម៉ាឌ្ន័ណាស្ត - ភាគ ១..... ៤៥

មេរៀនទី ១២ ហ្គីច្រុរ៉ោះត្តីឬការរៀសខ្លួនទៅម៉ាឌ្ន័ណាស្ត - ភាគ ២ ..... ៤៨

មេរៀនទី ១៣ ហ្គីច្រុរ៉ោះត្តីឬការរៀសខ្លួនទៅម៉ាឌ្ន័ណាស្ត - ភាគ ៣ ..... ៥៣

មេរៀនទី ១៤ ហ្គីច្រុរ៉ោះត្តីឬការរៀសខ្លួនទៅម៉ាឌ្ន័ណាស្ត - ភាគ ៤..... ៥៦

មេរៀនទី ១៥ ព្រះសាស្តា អ៊ីបរ៉ហ្គីម عليه السلام - ភាគ ១ ..... ៦០

មេរៀនទី ១៦ ព្រះសាស្តា អ៊ីបរ៉ហ្គីម عليه السلام - ភាគ ២ ..... ៦៦

មេរៀនទី ១៧ ព្រះសាស្តា អ៊ីបរ៉ហ្គីម عليه السلام - ភាគ ៣ ..... ៧០

មេរៀនទី ១៨ ព្រះសាស្តា អ៊ីសម៉ាអ៊ីល عليه السلام ៧៥

មេរៀនទី ១៩ ព្រះសាស្តា អែយូប عليه السلام ៨១

មេរៀនទី ២០ ព្រះសាស្តា យូនុស عليه السلام ៨៦

បទនិពន្ធ ៩១

មេរៀនទី ១

វិវរណ៍យៈដំបូង

ព្រះសាស្តាម្បហ្មាម៉ាដ្ឋ صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم ធ្លាប់តែចំណាយពេលមួយប៉ែកធំ នៅក្នុងគុហាភ្នំ ហ្គ្រីរ៉េអ៊ី ភ្នំមួយដែលអាចមើលពីលើឃើញកាត់បាស្តុ នៅឯប៉ែកខាងជើងម៉ាកកាស្តុ ប្រមាណបីគីឡូម៉ែត្រ ។

ជួនកាលព្រះអង្គ صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم តាំងសមាធិពីរបីថ្ងៃជាប់នៅក្នុងគុហា ព្រះមហោសីព្រះអង្គ صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم ព្រះនាងខ្ចីខ្ចីយ៉ាស្តុ سلام اللہ علیہا បានយកបាយទឹកមកឲ្យព្រះអង្គ صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم ។

យប់មួយកាលព្រះអង្គ صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم នៅក្នុងគុហាភ្នំហ្គ្រីរ៉េអ៊ី ព្រះអង្គ صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم បានឮសម្លេងហៅព្រះនាមព្រះអង្គ صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم ហើយក៏មានពន្លឺចែងចាំងនៅក្នុងគុហា ។ ព្រះសាស្តា صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم ដាក់ខ្លួនអង្គុយដោយស្ងៀមស្ងាត់មួយកន្លែង ហើយបានឃើញបុរសម្នាក់ដើរចូលមកជិតព្រះអង្គ صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم ។ បុរសនោះពុំមែនអ្នកណាក្រៅពីយ្យីបរ៉េអ៊ីល عليه السلام ទេដែលក្លែងខ្លួនជាមនុស្ស ។ យ្យីបរ៉េអ៊ីល عليه السلام ប្រាប់ព្រះសាស្តា صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم ឲ្យអានអ្វីដែលមានចារនៅលើរមូរសំពត់ធ្វើអំពីសូត្រនៅក្នុងដៃព្រះអង្គ عليه السلام ។ ព្រះសាស្តា صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم បានអានពាក្យពេជន៍ដែលជាព្រះវិវរណ៍យៈដំបូងរបស់អល់ឡោះហ្វ័រ عز وجل (គឺវាហ្គ្រីរបស់អល់ឡោះហ្វ័រ عز وجل) ដែលក្រោយមកបានក្លាយទៅជាប្រាំអាយ៉ាស្តុដំបូងរបស់ស្វីរ៉េអ៊ី អាល់-អាឡាក្ម័ គឺ៖

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

أَقْرَأُ بِاسْمِ رَبِّكَ الَّذِي خَلَقَ ❶ خَلَقَ الْإِنْسَانَ مِنْ عَلَقٍ ❷ أقرأُ وَرَبُّكَ الْأَكْرَمُ ❸ الَّذِي عَلَّمَ بِالْقَلَمِ ❹ عَلَّمَ الْإِنْسَانَ مَا لَمْ يَعْلَمْ ❺

ដោយនូវព្រះនាមអល់ឡោះហ្វ័រ ព្រះដ៏មានព្រះមេត្តាធម៌ ព្រះដ៏មានព្រះមេត្តាករុណា ប្រណី ។

1. ចូរអ្នកសូត្រទៅ ក្នុងព្រះនាមព្រះម្ចាស់អ្នកដែលបានបង្កើត
2. ព្រះអង្គបានបង្កើតមនុស្សពីដុំឈាមខន់ ។
3. ចូរអ្នកសូត្រទៅ ព្រះម្ចាស់អ្នកមានព្រះហឫទ័យទូលំទូលាយបំផុត
4. ព្រះដែលបានបង្ហាត់បង្រៀនដោយប៉ាកកា ។
5. ព្រះអង្គបានបង្ហាត់បង្រៀនមនុស្សនូវអ្វីដែលគេមិនបានចេះដឹង ។ (96:1-5)

ពេលព្រះសាស្តាមូហាំម៉ាដ្ឋ صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم អានចប់ ទេវតាយ៉ូបរ៉អ៊ីល عليه السلام មានវចនៈថា៖ "មូហាំម៉ាដ្ឋ صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم អឺយ មិនមានអ្វីគួរឲ្យសង្ស័យទេ ព្រះអង្គ صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم ជាព្រះសាស្តារបស់អល់ឡោះហ្គ័ عز وجل ពិតមែន ឯទូលបង្គំ عليه السلام ជាទេវតារបស់ព្រះអង្គ عز وجل ។" បន្ទាប់ពីបានថាពាក្យពេជ្រនីមួយឃ្លានេះ យ៉ូបរ៉អ៊ីល عليه السلام ក៏បានបាត់ខ្លួន ។ ព្រឹត្តិការណ៍នេះបញ្ជាក់ប្រាប់ព្រះសាស្តា صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم ថាដល់ពេលព្រះអង្គ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم ចាប់ផ្តើមបំពេញបេសកកម្ម ។ កាលនោះព្រះអង្គ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم មានព្រះជន្ម ៤០ ឆ្នាំ ។ ថ្ងៃទីរបស់ព្រឹត្តិការណ៍នោះគឺថ្ងៃទី ២៧ រ៉យ៉ុប ត្រូវនឹងឆ្នាំ 610 នៃគ្រិស្តសករាជ ។ ដូច្នេះ កាលនោះអល់ឡោះហ្គ័ عز وجل បានប្រទានអំណោយឲ្យព្រះសាស្តា صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم នូវការចងចាំអស្ចារ្យមហិមា អ្វីដែលព្រះអង្គ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم បានឮតែមួយដងពីយ៉ូបរ៉អ៊ីល عليه السلام ព្រះអង្គ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم ចងចាំជាប់ក្នុងចិត្តរហូតអនន្ត ។

ព្រះសាស្តា صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم បានចាកចេញពីគុហា ត្រឡប់ទៅលំនៅដ្ឋានវិញ ទឹកនៃឯដែលព្រះអង្គ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم ចង់ចាប់ផ្តើមបំពេញបេសកកម្មព្រះអង្គ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم ដំបូងបង្អស់ គឺផ្សាយឯកលក្ខណៈរបស់អល់ឡោះហ្គ័ عز وجل ហៅមនុស្សជាតិមកកាន់មាគ៌ាសក្តារៈព្រះតែមួយគត់ ។

លំហាត់

ចូរឆ្លើយសំណួរតទៅគឺ៖

១. ហេតុអ្វីព្រះសាស្តា صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم ចំណាយពេលច្រើននៅក្នុងគូហាភ្នំហ្គ្រីវ៉េអ៍ ?

២. ហេតុអ្វីព្រះអង្គ صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم មិនខ្លាច ពេលព្រះអង្គ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم ឃើញយ៉ូបរ៉ាអ៊ីល یونس ?

៣. ហេតុអ្វីអល់ឡោះហ្វ៊ែ عز وجل ប្រទានឲ្យព្រះអង្គ صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم នូវការចងចាំឯក ?

៤. តើមានសារៈសំខាន់អ្វីដែលព្រះសាស្តាចាប់ផ្តើមបំពេញបេសកកម្ម ពេលព្រះអង្គ صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم មានព្រះជន្ម ៤០ ឆ្នាំ ?

៥. ខ្លឹមសាររបស់បេសកកម្មព្រះអង្គ صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم គឺអ្វី ?

មេរៀនទី ២

បុគ្គលដំបូងបង្អស់ដែលទៅជាមុស្លីម

កាលព្រះសាស្តាមូហាំម៉ាដ្ឋ صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم បានត្រឡប់មកពីគុហាភ្នំហ្គ្រីវ័អ៊ីវិញ ក្រោយពី វិវរណ៍យៈដំបូង ព្រះអង្គ صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم ឆ្ពោះទៅកាន់ផ្ទះព្រះអង្គ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم មុនគេ ។

ព្រះសាស្តាមូហាំម៉ាដ្ឋ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم រស់នៅជាមួយព្រះមហេសីព្រះអង្គ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم ព្រះនាង ខ្ចីឌីយ៉ាស្ត سلام اللہ علیہا និងអ៊ីម៉ាអូលី صلوات اللہ علیہ والسلام ប្អូនប្រុសជីតាមួយរបស់ព្រះអង្គ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم ដែលនៅ កុមារភាព ។ អាចិ ត្ថ្ថលិប មិនអាចចិញ្ចឹមកូនប្រុសទាំងប្អូនរបស់លោកបានទេ ព្រោះលោកក្រ ។ ហេតុដូច្នេះ កូនប្រុសលោកឈ្មោះ យ៉ាត្ថូហ្វារ ត្រូវប្អូនប្រុស លោកឈ្មោះ អ្នាប់បាស់ យកទៅចិញ្ចឹម ចំណែកឯអ្នាលី صلوات اللہ علیہ والسلام កូនប្រុសលោក ត្រូវ ព្រះសាស្តាមូហាំម៉ាដ្ឋ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم យកទៅចិញ្ចឹម ។ កាលអ៊ីម៉ាអូលី صلوات اللہ علیہ والسلام ប្រសូតមក ព្រះ សាស្តាមូហាំម៉ាដ្ឋ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم ទើបនឹងបានបាត់បង់ព្រះរាជបុត្របង្កើត ។ តែយីដ្ឋាស្ត ហ្វាទ្តីម៉ាស្ត ប៊ិនទី អាសាដ្ឋ មហេសីរបស់ អាចិ ត្ថ្ថលិប បានសន្យាព្រះអង្គ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم ថា ពេលកូនប្រុសព្រះនាងធំបន្តិច ព្រះនាងនឹងឲ្យកូនប្រុសនោះទៅព្រះអង្គ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم ។ អ៊ីម៉ា អ្នាលី صلوات اللہ علیہ والسلام មានព្រះជន្ម ៩ ឆ្នាំកាលព្រះអង្គ صلوات اللہ علیہ والسلام ទៅរស់នៅជាមួយព្រះនាង ខ្ចីឌីយ៉ាស្ត سلام اللہ علیہا និងព្រះសាស្តាមូហាំម៉ាដ្ឋ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم ។

ពេលបានទៅដល់ផ្ទះ ព្រះសាស្តាមូហាំម៉ាដ្ឋ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم បានប្រាប់ព្រះមហេសីព្រះអង្គ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم ឲ្យជ្រាបអំពីព្រឹត្តិការណ៍ដែលបានកើតឡើង ព្រះនាង سلام اللہ علیہا ក៏បានជឿព្រះអង្គ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم ជាព្រះសាសនៈទូតរបស់អល់ឡោះហ្វ័រ្សាម عز وجل ហើយក៏បានទៅជាស្រ្តីមុស្លីម ។ បុគ្គលបន្ទាប់ដែលព្រះសាស្តា صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم បានប្រាប់ឲ្យជ្រាបរឿងនេះ គឺអ៊ីម៉ាអូលី صلوات اللہ علیہ والسلام កាលព្រះអង្គ صلوات اللہ علیہ والسلام មានព្រះជន្ម ១២ ឆ្នាំ ។ អ៊ីម៉ាអូលី صلوات اللہ علیہ والسلام ក៏ព្រមទទួលសាសនា អ៊ីស្លាមដែរពេលបានដឹងរឿងព្រះសាស្តាមូហាំម៉ាដ្ឋ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم ។ ដូច្នេះ តែយីដ្ឋាស្ត ខ្ចីឌីយ៉ាស្ត سلام اللہ علیہا ជាស្រ្តីដំបូងបង្អស់ដែលបានទៅជានារីមុស្លីម អ៊ីម៉ាអូលី صلوات اللہ علیہ والسلام ជាបុរស ដំបូងបង្អស់ដែលបានទៅជាបុរសមុស្លីម ។ បុគ្គលទីបីដែលបានទៅជាមុស្លីម គឺ ត្ថ្ថយ្នី ប៊ិន ហ្វារីស្ត ដែលជាបម្រើរបស់ព្រះសាស្តាមូហាំម៉ាដ្ឋ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم ដែលត្រូវដោះលែង ឲ្យមានសេរីភាព និងជាកូនចិញ្ចឹមរបស់ព្រះអង្គ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم ។

ព្រះសាស្តាម្បូរម៉ាដូ صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم បានទទួលព្រះវិវរណៈយៈថ្មីៗពីអល់ឡោះហ្វ៊ី عز وجل ព្រះអង្គ صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم បានចាប់ផ្តើមផ្សាយសាសនាអ៊ីស្លាមបន្តិចម្តងៗ ។ បីឆ្នាំដំបូង ព្រះអង្គ صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم មិនបានប្រកាសឲ្យមហាជនទាំងអស់ដឹងតែម្តងទេ តែព្រះអង្គ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم បានជ្រើសរើសមនុស្សខ្លះ ដែលព្រះអង្គ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم គិតថានឹងព្រមជឿសាសនារបស់អល់ឡោះហ្វ៊ី عز وجل ។ ហេតុដូច្នេះឯងបានជាមានតែ ៣០ នាក់ទេដែលទៅជាមុស្លីមក្នុងអំឡុងពេលបីឆ្នាំដំបូងនេះ ។

ពួកគូរ៉យ័ស្វ័និងមេដឹកនាំឈ្មោះ អាហ្វិ ស៊ីហ្វយ៉ាន ដឹងថាអ្វីកំពុងតែកើតឡើងតែមិនបារម្ភអំពីសកម្មភាពរបស់ព្រះសាស្តាម្បូរម៉ាដូ صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم ទេកាលនោះ ។ ពួកគេគិតថាសាសនាថ្មីនេះនឹងរលត់បាត់ដូចកាល វ៉ារ៉ូក្លែវ័ត្ត និង អ៊ូម៉ែយ៉ាស្ត បានធ្វើសក្តាររូបព្រះបន្ទាប់ពីបានកាន់សាសនាគ្រិស្តមួយរយៈពេលខ្លី ក្រោយពីបានអានគម្ពីរអ៊ិនឃ្លីលនោះដែរ ។

ក្នុងអំឡុងពេលបីឆ្នាំ ពួកគូរ៉យ័ស្វ័មិនធ្វើទុក្ខព្រះសាស្តា صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم ទេ ពួកគេនៅតែគោរពព្រះអង្គ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم ។ ចំណែកព្រះសាស្តា صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم វិញមិនរិះគន់រូបព្រះពួកគេចំៗទេ ព្រះអង្គ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم ររលំតែរក្សាទំនាក់ទំនងជាមួយក្រុមមុស្លីមដ៏តូចរបស់ព្រះអង្គ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم ។ ពួកគូរ៉យ័ស្វ័ស្ងប់ស្ងៀម រហូតដល់ថ្ងៃដែលព្រះសាស្តា صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم ម្បូរម៉ាដូ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم ចាប់ផ្តើមផ្សាយសាសនាអ៊ីស្លាមដោយលែងលាក់បាំង តាមព្រះបញ្ជាអល់ឡោះហ្វ៊ី عز وجل ។

លំហាត់

ចូរឆ្លើយសំណួរតទៅគឺ៖

១. ហេតុអ្វីពួកគូរ៉យ័ស្វីមិនអើពើ សកម្មភាពព្រះសាស្តាមូហាំម៉ាដ្ឋ صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم កាលពីដើម ?

២. ហេតុអ្វីអ៊ីម៉ាអូលី صلوات اللہ علیہ والسلام រស់នៅជាមួយព្រះសាស្តាមូហាំម៉ាដ្ឋ صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم ?

៣. តើអ៊ីម៉ាអូលី صلوات اللہ علیہ والسلام ជាប់សាច់សាលោហិតអ្វី ជាមួយព្រះសាស្តាមូហាំម៉ាដ្ឋ صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم ?

៤. អ្នកណាជានារីដំបូងបង្អស់ដែលទៅជាស្រ្តីមុស្លីម ? អ្នកណាជាបុរសដំបូងបង្អស់ដែលទៅជាបុរសមុស្លីម ?

៥. ហេតុអ្វីព្រះសាស្តាមូហាំម៉ាដ្ឋ صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم បានប្រកាសសាសនាអ៊ីស្លាម ឲ្យមនុស្សតែពីររយនាក់ដឹងប៉ុណ្ណោះ ?

មេរៀនទី ៣

ដាក់វ៉ាសូ ស៊ុល អាស៊ីរ៉ោះត្នី

دعوة ذي العشيرة

បន្ទាប់ពីបានបំពេញបេសកកម្មសាស្ត្រាប័ណ្ណ ព្រះសាស្ត្រាម្បហាំម៉ាដ្ន់ ^{صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم} បាន ទទួលព្រះវិវរណ័យៈពីអល់ឡោះហ្គ័ ^{عز} ថា៖

وَأَنْذِرْ عَشِيرَتَكَ الْأَقْرَبِينَ ﴿١١٦﴾

214. ចូរអ្នកដាស់តឿន (គឺហៅមករកអល់ឡោះហ្គ័) ញាតិសន្តានជិតស្និទ្ធបំផុត របស់អ្នក ។ ស៊ុរ៉ាហ្គ អាស៊ីរ៉ោះត្នី អាយ៉ាស្ក 214 (26:214)

ពេលបានទទួលព្រះរាជបញ្ជានេះ ព្រះសាស្ត្រាម្បហាំម៉ាដ្ន់ ^{صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم} ហៅអ៊ីម៉ាអុលី ^{صلوات اللہ علیہ والسلام} មកប្រាប់ឲ្យរៀបចំពិធីលៀងអាហារ ដោយហៅបណ្តាកូន ៗរបស់អាប់ខុល-មុត្តត្ថ័លិបមកចូលរួម ដើម្បីព្រះអង្គ ^{صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم} នឹងប្រាប់ព្រះរាជបន្ទូលរបស់អល់ឡោះហ្គ័ ^{عز} ឲ្យពួកគាត់ជ្រាប ។ បណ្តាកូន ៗរបស់អាប់ខុល-មុត្តត្ថ័លិបប្រមាណសែសិបនាក់ បានឆ្លើយតបការអញ្ជើញ មកប្រជុំគ្នានៅក្បែរភ្នំស្ទួហ្វា ដោយមានឪពុកធំរបស់ព្រះ សាស្ត្រា ^{صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم} គឺ៖ អាច្វី ត្ថ័លិប, អាប់បាស់, ហាំស្យាស្ក និង អាច្វី ឡាហ្វាប ។

គេហៅការអញ្ជើញសាច់ញាតិជិតស្និទ្ធរបស់ព្រះសាស្ត្រាម្បហាំម៉ាដ្ន់ ^{صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم} មក ចូលសាសនាអ៊ីស្លាមនេះថា ដាក់វ៉ាសូ ស៊ុល អាស៊ីរ៉ោះត្នី ។

ព្រះសាស្តាមូហាំម៉ាដ្ឋ ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} បានសូមឲ្យអ៊ីម៉ាអូលី ^{صلوات الله عليه والسلام} លើកម្ហូបមកដាក់ឲ្យភ្ញៀវ ។ អ៊ីម៉ាអូលី ^{صلوات الله عليه والسلام} ក៏បានលើកម្ហូបមកឲ្យភ្ញៀវ តែម្ហូបនោះគឺចណាស់មិនគ្រប់សម្រាប់ភ្ញៀវតែម្នាក់ផង ។ ព្រះសាស្តា ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} បានប្រសិទ្ធពរម្ហូបដោយព្រះនាមអល់ឡោះហ្គ័ ^{عز وجل} ហើយបានអញ្ជើញភ្ញៀវបរិភោគ ។ ភ្ញៀវរាល់គ្នាទាំងសែសិបនាក់បានបរិភោគឆ្អែត តែម្ហូបមិនរលស់ទេ នៅសល់ដដែល ។

បរិភោគលៀងរួច ព្រះសាស្តាមូហាំម៉ាដ្ឋ ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ចង់និយាយប្រាប់អង្គប្រជុំតែ អាថ្នីឡាហ្គាប់បានប្រាប់គេថាព្រះសាស្តា ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} បានប្រើមន្តអាគម ។ មនុស្សក៏បានចាកចេញទៅវិញអស់ ។

ថ្ងៃស្អែក ព្រះសាស្តាមូហាំម៉ាដ្ឋ ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} បានសូមឲ្យអ៊ីម៉ាអូលី ^{صلوات الله عليه والسلام} រៀបចំពិធីដដែលដូចកាលពីម្សិលមិញ តែបានលទ្ធផលដដែល ។ ថ្ងៃទីបី ព្រះសាស្តា ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} បានអញ្ជើញក្រុមមនុស្សដដែលម្តងទៀតមកបរិភោគលៀង ។ លើកនេះព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ងើបឡើងភ្លាមពេលបរិភោគរួច ហើយប្រកាសប្រាប់អង្គប្រជុំថា៖ "បណ្តាកូនៗរបស់អ្នកខ្ពស់-មុត្តត្ថិលិបអ៊ីយ ខ្ញុំ ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} សូមស្ស្រេចចំពោះអល់ឡោះហ្គ័ ^{عز وجل} ថាពុំមានព្រះទេក្រៅពីព្រះអង្គ ^{عز وجل} ថាខ្ញុំ ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ត្រូវព្រះអង្គ ^{عز وجل} ចាត់បញ្ជូនមកជាព្រះសាសនៈទូតរបស់ព្រះអង្គ ^{عز وجل} ។ បងប្អូនខ្ញុំ ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} អ៊ីយ ថ្ងៃណាមួយបងប្អូននឹងស្លាប់ដូចដេកលក់ បន្ទាប់មកបងប្អូននឹងរស់ឡើងវិញ ដើម្បីគេនឹងជម្រះក្តីអស់លោកតាមទង្វើរបស់អស់លោក ។ អ្នកល្អនឹងបានទៅឋានសួគ៌ អ្នកបាបនឹងចូលនរករហូត ។ ពុំដែលមានអ្នកណាបាននាំមកឲ្យប្រជារាស្ត្រខ្លួននូវដំណឹងល្អ ជាងដំណឹងល្អដែលខ្ញុំ ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} នាំមកឲ្យអស់លោកនេះទេ ។ ព្រះម្ចាស់ ^{عز وجل} ខ្ញុំ ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ឲ្យខ្ញុំ ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ហៅអស់លោកទៅរកព្រះអង្គ ^{عز وجل} ។ តើអស់លោកណាម្នាក់នឹងគាំទ្រខ្ញុំ ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ដើម្បីនឹងទៅជាបងប្អូនខ្ញុំ ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} និងជាអ្នកស្នងខ្ញុំ ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} អត់ពីខ្ញុំ ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ទៅ?" ពេលព្រះសាស្តា ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} មានព្រះវចនៈដល់ត្រឹមនេះ អង្គប្រជុំស្ងាត់មាត់ ។ ស្រាប់តែអ៊ីម៉ាអូលី ^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមានព្រះជន្មត្រឹមតែ ១៥ ឆ្នាំនោះ ងើបឡើងថា៖ "ព្រះសាសនៈទូត ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} អល់ឡោះហ្គ័ ^{عز وجل} អ៊ីយ ទូលបង្គំ ^{صلوات الله عليه والسلام} សូមគាំទ្រព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ។" ព្រះសាស្តា ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} បានឲ្យព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} អង្គុយវិញ ហើយបានសួរដដែលបីដង ។ រាល់ដងពុំមានអ្នកណាងើបឡើងទេក្រៅពីអ៊ីម៉ាអូលី ^{صلوات الله عليه والسلام} ដើម្បីគាំទ្រព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ។ ក្រោយលើកទីបី ព្រះសាស្តាមូហាំម៉ាដ្ឋ ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} បានឱបអ៊ីម៉ាអូលី ^{صلوات الله عليه والسلام} ហើយបានចាប់ដៃព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} លើកឡើង មានព្រះវចនៈថា៖ "ប្រជារាស្ត្រអ៊ីយ យុវជន

នេះជាបងប្អូនខ្ញុំ صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم និងជាអ្នកស្នងខ្ញុំ صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم ក្នុងចំណោមអស់លោក ។ ចូរស្តាប់គេ صلوات اللہ علیہ والسلام ចូរតាមគេ صلوات اللہ علیہ والسلام ។" ពេលនោះអង្គប្រជុំបានចប់ អ្នកខ្លះបានបែរទៅរក អាចូ ត្រីលិប ចំអកឲ្យលោកថា៖ "មូហាំម៉ាដ្យូ صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم បញ្ជាឲ្យលោកតាមកូនប្រុសលោក ឲ្យគោរពបញ្ជាកូនប្រុសលោក បានតែងតាំងកូនប្រុសលោកជារៀមច្បងលោក ។"

តែព្រះវចនៈរបស់ព្រះសាស្ត្រាមូហាំម៉ាដ្យូ صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم ជាពាក្យពិត ។ ច្រើនលើក ច្រើនគ្រាក្នុងជីវិតព្រះអង្គ صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم ព្រះអង្គ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم បានថាដូចនេះដដែលៗអំពីឋានៈពិសេសរបស់អ៊ីម៉ាអ្វាលី صلوات اللہ علیہ والسلام ។

លំហាត់

ចូរឆ្លើយសំណួរតទៅគឺ៖

១. ហេតុអ្វីព្រះសាស្តាមូហាំម៉ាដ្ច صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم បានហៅតែបណ្តាកូនៗរបស់ អ្នកខ្ពុល-មុត្តត្ថ្ថិលិប ប៉ុណ្ណោះមកបរិភោគលៀង ?

២. ហេតុអ្វី អាប៊ូ ឡាហ្គាប ចង់បំបែកអង្គប្រជុំ ?

៣. តើព្រះសាស្តាមូហាំម៉ាដ្ច صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم បានសន្យាអ្វី ចំពោះបុរសដែលគាំទ្រព្រះអង្គ صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم ?

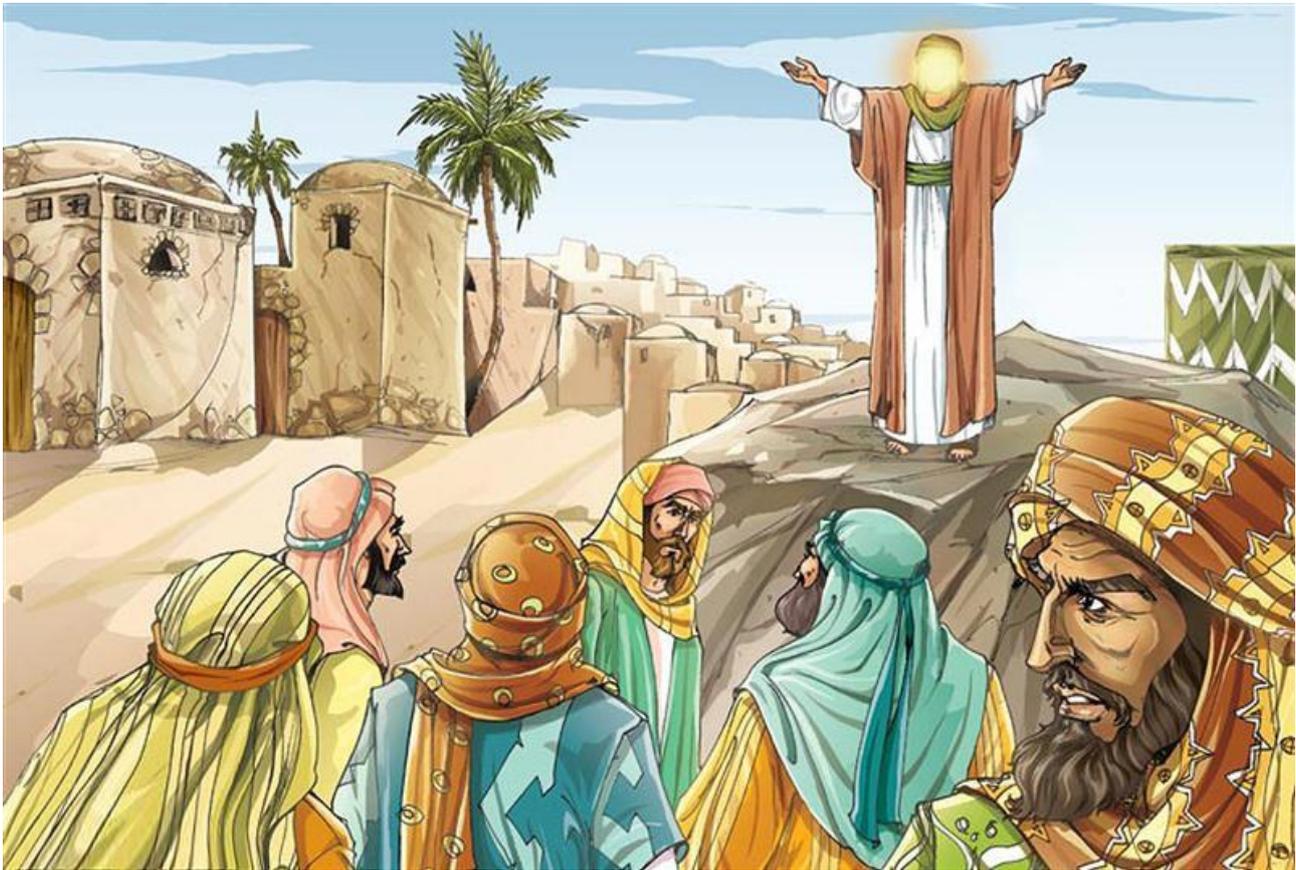
៤. មានតែអ្នកណាម្នាក់គត់ដែលគាំទ្រព្រះអង្គ صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم ដោយចេញមុខ ?

៥. តើអ្នកអាចរៀបរាប់អំពីព្រឹត្តិការណ៍មួយទៀតបានទេ ដែលព្រះសាស្តាមូហាំម៉ាដ្ច صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم បានថាដូចនេះដែរអំពីឋានៈរបស់អ៊ីម៉ាអុលី صلوات اللہ علیہ والسلام ?

មេរៀនទី ៤

ការធ្វើបាបពួកមុស្លីម

បន្ទាប់ពីបានប្រាប់សាច់ញាតិជិតរបស់ព្រះអង្គ صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم ឲ្យស្គាល់សាសនាអ៊ីស្លាម ព្រះសាស្តាមូហាំម៉ាដ صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم បានបើកឲ្យពួកអ្នកស្រុកម៉ាកកាស្ត់ដឹង នូវព្រះបេសកកម្មសាស្តារបស់ព្រះអង្គ صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم ។ ព្រះអង្គ صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم បានហៅប្រជាជាតិទាំងអស់មកប្រជុំគ្នានៅឯភ្នំស្វ័យ្យា ប្រាប់ពួកគេថា៖ "បើខ្ញុំ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم ប្រាប់អស់លោកថាមានសត្រូវនៅពីក្រោយភ្នំនេះ ត្រៀមខ្លួនវាយប្រហារអស់លោក តើអស់លោកជឿខ្ញុំ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم ទេ?" ទាំងអស់គ្នាតបថា៖ "ជឿ ព្រោះយើងមិនដែលឃើញលោក صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم និយាយកុហកសោះ។" ព្រះសាស្តា صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم មានព្រះវចនៈថា៖ "ចូរអស់លោកការពារខ្លួនពីភ្លើងនរក។ ចូរអស់លោកជឿថាពុំមានព្រះទេក្រៅពីអល់ឡោះហ្ន៎ عجل អស់លោកនឹងមានជីវិតរុងរឿង។" ពេលបានឮសម្តីនេះមនុស្សជ្រួលច្របល់។ អាថ្នី ឡាហ្វាប៊ាបាននិយាយខ្លាំងៗថា៖ "ឯង صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم ធ្វើឲ្យយើងខាតពេលដោយនិយាយផ្តេសផ្តាសបែបនេះ។"

ពួកអ្នកស្រុកម៉ាកកាស្ត៍ក៏បានភ្លេចថា ខ្លួនធ្លាប់តែហៅព្រះសាស្តាម្យូហ្គាំម៉ាដូ ថា "អាស្ទ-ស្ទីខ្លីកូ" មានន័យ "សច្ចការី" ។ ផ្ទុយពីនេះ ពួកគេចាប់ផ្តើមហៅព្រះអង្គ ថាមនុស្សកុហក មនុស្សឆ្គួត ។ ពួកគេចាប់ផ្តើមធ្វើទុក្ខព្រះអង្គ ដោយដាក់បន្ទាតាមផ្លូវដែលព្រះអង្គ ធ្លាប់ដើរ ញុះញង់មនុស្សឲ្យចោលព្រះអង្គ ដោយដុំថ្ម ។ ជូនកាល ពួកគេចោលសម្រាមមកលើព្រះអង្គ ពេលព្រះអង្គ ដើរកាត់ក្រោមបង្អួចផ្ទះពួកគេ ។ ព្រះសាស្តា មិនអើពើទធ្វើទាំងនេះទេ ព្រះអង្គ មិនឈប់ផ្សាយជំនឿព្រះតែមួយទេ ជួសជំនឿលើរូបព្រះរយពាន់ដែលពួកអ្នកស្រុកម៉ាកកាស្ត៍ធ្វើសក្តារនោះ ។

ពេលពួកមុស្លីមមានចំនួនកាន់តែច្រើនឡើងៗ ពួកមេដឹកនាំប្រជាជាតិខ្លះ បានម្ត មកជួប អាហ្វិ ត្ថ័លិប ឪពុកធំរបស់ព្រះសាស្តាម្យូហ្គាំម៉ាដូ ដើម្បីសូមឲ្យលោកបញ្ឈប់ក្លាយលោក កុំឲ្យផ្សាយសាសនាព្រះអង្គ តទៅទៀត ។ ពួកគេព្រមឲ្យទៅព្រះសាស្តាម្យូហ្គាំម៉ាដូ ប្រាក់ អំណាចឬអ្វីៗស្រេចតែព្រះអង្គ ចង់បាន ឲ្យតែព្រះអង្គ ឈប់និយាយជំទាស់រូបព្រះរយពាន់របស់ពួកគេ ។

ពេល អាហ្វិ ត្ថ័លិប នាំសម្តីពួកគេមកប្រាប់ព្រះសាស្តាម្យូហ្គាំម៉ាដូ ព្រះអង្គ មានព្រះវចនៈថា៖ "សូមស្បថចំពោះអល់ឡោះហ្គ័រ ទោះបីពួកគេយកថ្ងៃមកថ្វាយខ្ញុំ ក្នុងដៃខ្ញុំ ម្ខាង យកខែមកថ្វាយខ្ញុំ ក្នុងដៃខ្ញុំ ម្ខាងទៀតក៏ដោយ ក៏ខ្ញុំ មិនឈប់ធ្វើអ្វីដែលអល់ឡោះហ្គ័រ បានដាក់ព្រះរាជបញ្ជា ឲ្យខ្ញុំ ធ្វើនោះឡើយ ។"

ពួក បាន អ៊ូម៉ែយ៉ាស្ត ដែលជាសត្រូវរបស់ ពួកបាន ហ្វាស្ទីម ចាប់ផ្តើមបៀតបៀនព្រះសាស្តាម្យូហ្គាំម៉ាដូ ឥតស្រាក ។ បុគ្គលដៃដល់ជាងគេគឺ អាហ្វិ ស៊ីហ្វយ៉ាន (أبو سُفْيَان), អាហ្វិ យ៉ាហ្វាល់ (أبو جَهْل) និង អ៊ីតបាស្ត ប៊ិន រីប៊ីអុស្ត (عُتْبَةُ بْنُ رَبِيعَةَ) ។ ទោះបីបុគ្គលទាំងនេះមិនអាចវាយប្រហារព្រះសាស្តា ដោយចេញមុខបានព្រោះតែ អាហ្វិ ត្ថ័លិប មានអំណាចនិងឥទ្ធិពលក៏ដោយ ពួកគាត់ស្លៀតយកគ្រប់ឱកាសដើម្បីបង្កបញ្ហាដាក់ព្រះអង្គ ។

ថ្ងៃមួយ កាលព្រះសាស្តាម្យូហ្គាំម៉ាដូ កំពុងស្រឡាត់ក្បែរកាក្តុបាស្ត អាហ្វិ យ៉ាហ្វាល់ និងពួកគូរ៉យស្តពីរីប៊ីនាក់បានចោលពោះរៀនពពែលើស្មាព្រះអង្គ ពេលព្រះអង្គ កំពុងស្វ័យដូ ។ ព្រះអង្គ បានប្តូរស្លឹងអល់ឡោះហ្គ័រ ឲ្យដាក់

បណ្តាសាបុគ្គលទាំងនេះ ។ ប្រវត្តិសាស្ត្របានបញ្ជាក់ប្រាប់យើងថាបុគ្គលគ្រប់រូប ដែលបានចូលរួមក្នុងទង្វើនេះ រាប់ទាំង អាហ្វិ យ៉ាហ្គាល់ និង អ៊ុតបាស្ត ប៊ិន រ៉ឺហ្វាស្ត ដែរ បានស្លាប់ក្នុងសមរក្ខមិបាដ្វារ ដែលជាសមរក្ខមិដំបូងបង្អស់ក្នុងប្រវត្តិសាស្ត្រ អ៊ីស្លាម ។

ពួកអ្នកស្រុកម៉ាកកាស្តបានបែរអារម្មណ៍ទៅរកពួកមុស្លីមថ្មី ។ មុស្លីមខ្លះមាន ដើមកំណើតជាប្រជាជាតិដែលមានអំណាច ដូច្នេះពួកគេទាំងនេះចៀសផុតពីការ លំបាក ។ ក៏ប៉ុន្តែមុស្លីមភាគច្រើនក្រីក្រជាបម្រើគេ ជនទាំងនេះឯងដែលរងអំពើ សាហាវយង់យួងខ្លាំងជាងគេពីសំណាក់អ្នកស្រុកម៉ាកកាស្ត ។

អាហ្វិ ស្វា អាល់-គីហ្វារី (أَبُو ذَرَّ الْعَفْهَارِيُّ) ជាមុស្លីមដំបូងម្នាក់ ។ កាលលោកបាន ប្តេជ្ញាកាន់សាសនាអ៊ីស្លាម ពួកគូរ៉យ័ស្តបានវាយលោកធ្ងន់ណាស់ស្ទើរស្លាប់ ។ ពេល អាប់បាស់ ឌីពុកធំរបស់ព្រះសាស្តាមូហ្វាម៉ាដ្វ័ صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم បានដើរកាត់តាមនោះ ឃើញពួកគេប្រព្រឹត្តអំពើនេះ លោកបានរំលឹកពួកគូរ៉យ័ស្តថា អាហ្វិ ស្វា ជាប្រជា ជាតិ បាន គីហ្វារី ម្នាក់ ពួកគេរស់នៅក្បែរផ្លូវទៅមករបស់កូនទូរចរជំនួញ ។ បើពួក គេដឹងថាសមាជិកណាម្នាក់របស់ពួកគេត្រូវពួកគូរ៉យ័ស្តធ្វើបាប ពួកគេច្បាស់ជានឹង មិនបណ្តោយឲ្យកូនទូរចរជំនួញឆ្លងកាត់ដោយសុវត្ថិភាពជាដាច់ខាត ។ បានឮ ដូច្នេះ ពួកគូរ៉យ័ស្តលោភលែងប៉ះពាល់ អាហ្វិ ស្វា ។

ប៊ីឡាល់ ប៊ិន រ៉ឺហ្វាស្ត (بلال بن رباح) ហៅ ប៊ីឡាល់ អាល់-ហ្វាហ្វាស្តី (بلال الحبشي) ជាមូអាស្ត្រីន صلى الله عليه وآله وسلم (مَوْلَانَا អ្នកប្រកាសហៅស្រីឡាត្ត) របស់ព្រះសាស្តាមូហ្វាម៉ាដ្វ័ صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم ។ លោកជាបម្រើរបស់ អ៊ុមែយ៉ាស្ត ប៊ិន ខ្លីឡាហ្វ័ (أُمِّيَّةُ بْنُ خَلْفٍ) ។ កាល ប៊ីឡាល់ ប្តេជ្ញា កាន់សាសនាអ៊ីស្លាម ម្ចាស់យោរយៅរបស់លោកក្រោធខ្លាំងណាស់ បានធ្វើបាប លោកឥតអាណិត ។ គាត់បានសម្រាតខោអាវប៊ីឡាល់ឲ្យដេកលើដីខ្សាច់ក្តៅក្នុង វាលខ្សាច់ដោយដាក់ដុំថ្មពីទ្រូង ដើម្បីកុំឲ្យលោករត់រួចពីខ្សាច់ក្តៅដូចភ្លើងនោះ ។ ច្រើនលើកទៀត គាត់យកខ្សែចងកប៊ីឡាល់បណ្តើរជុំវិញទូលនៅឯម៉ាកកាស្ត ។ ទោះបីរងអំពើកាចសាហាវយ៉ាងណាក៏ដោយក៏ ប៊ីឡាល់នៅតែថា៖ "អាហ្វាដ្វ័ អាហ្វាដ្វ័" មានន័យ "អល់ឡោះហ្វ័ صلى الله عليه وآله وسلم ជាព្រះមួយគត់" ។ ទីបំផុត អាប់បាស់ ឌីពុកធំ របស់ព្រះសាស្តា صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم បានទិញលោកហើយបានដោះលែងលោកឲ្យមានសេរីភាព ។

លូប៊ីណាស្ត ខ្លីទូន ជាស្រីបម្រើរបស់ អ៊ុមែរ ប៊ិន ខ្លីតូប ដែលបានទៅជា

ខ្ញុំលឺហ្វូងទឹកក្រោយមក ។ កាលលូប៊ីណាស្តុំបានទៅជាស្រ្តីមុស្លីម អ៊ូម៉ារបានវាយ គាត់ទាល់តែហត់ខ្លួនឯង ។

អ៊ូម៉ារ ប៊ីន យ៉ាសៀរ (عَمَّارِ بْنِ يَاسِرٍ) និងឪពុកម្តាយលោកឈ្មោះ យ៉ាសៀរ និង ស៊ូម៉ែយ៉ាស្តុំ (سُمَيْة) នៅក្នុងចំណោមបុគ្គលដែលបានចូលសាសនាអ៊ីស្លាមមុនគេ បង្អស់ ។ ពួកកាហ្វៀរបានបង្ខំឲ្យលោកទាំងបីនាក់ប្តូរសាសនាតែលោកបដិសេធ ។ ពួកវាបាននាំខ្លួនលោកទាំងបីទៅវាយនិងធ្វើបាបនៅឯវាលខ្សាច់ ។ លោកយ៉ាសៀរ បានទទួលអនិច្ចកម្មក្រោយពីបានរងទារុណកម្មច្រើនលើក ។ ស៊ូម៉ែយ៉ាស្តុំ ភរិយា លោកដែលមានផ្ទៃពោះ បានទៅប្តឹង អាច្វី យ៉ុហ្គាល់ អំពីអំពើអមុស្ស័យនេះ អាច្វី យ៉ុហ្គាល់ បានយកលំពែងចាក់ប្រហារលោកស្រីស៊ូម៉ែយ៉ាស្តុំចំកណ្តាលបេះដូង ។ បន្ទាប់ពីនោះ អាច្វី យ៉ុហ្គាល់ បានវាយអ៊ូម៉ាររិះនឹងស្លាប់ ។ ដើម្បីចាកផុតពីសេចក្តី ស្លាប់ អ៊ូម៉ារ ចាំបាច់ត្រូវបង្ខំចិត្តព្រមធ្វើតាមពួកកាហ្វៀរ ។ ក្រោយមក ព្រះសាស្តា មូហ្គាំម៉ាដ្ឋ صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم បានយល់ស្របនឹងទង្វើរបស់លោកអ៊ូម៉ារ ដោយមានព្រះវចនៈថា ដរាបណាអ៊ូម៉ារមានជំនឿស្មោះនៅក្នុងចិត្ត ដរាបនោះលោកមិនមានកំហុសទេ ដែលត្រូវគេបង្ខំឲ្យថានោះ ។ ទោះបីរងទុក្ខវេទនាធ្ងន់យ៉ាងណាក៏ដោយ ក៏ពុំមាន មុស្លីមណាមួយបានដូរជំនឿរបស់ខ្លួនឡើយ កាន់តែមានចំនួនច្រើនឡើងៗពីមួយ ថ្ងៃទៅមួយថ្ងៃ ។

លំហាត់

ចូរឆ្លើយសំណួរតទៅគឺ៖

១. អ្នកណាជាស្រ្តីរងទុក្ខរះកម្មមុនគេបង្អស់ ?

២. ហេតុអ្វីពួកគូរ៉យ័ស្វ័ធ្វើបាបពួកមុស្លីមទន់ខ្សោយ ?

៣. បីឡាល់សូត្រថាអ្វីកាលត្រូវគេធ្វើទារុណកម្ម ?

៤. ពួកគូរ៉យ័ស្វ័ឲ្យអ្វីព្រះសាស្តាម្បហ្គាំម៉ាដូ صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم ដើម្បីនឹងឲ្យព្រះអង្គ صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم ឈប់ផ្សាយសាសនា ?

៥. ព្រះវចនៈដ៏ល្បីល្បាញរបស់ព្រះសាស្តាម្បហ្គាំម៉ាដូ صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم គឺអ្វី ?

មេរៀនទី ៥

ហ្គីចរ៉េន្ទ័រទៅកាន់អាប៊ីស៊ីនី

ពួកទមិឡឥតសាសនាស្រុកម៉ាកកាស៊ូ ធ្វើឲ្យពួកមុស្លីមពិបាករស់នៅខ្លាំងណាស់ ។ ព្រះសាស្តាមូហាំម៉ាដ្ឋ صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم បានម្តងនិងខ្វល់ខ្វាយអំពីស្ថានភាពពួកមុស្លីមណាស់ ដូច្នោះព្រះអង្គ صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم បានណែនាំឲ្យបក្សពួកព្រះអង្គ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم មួយក្រុមភៀសខ្លួនទៅកាន់ដែនដីអាប៊ីស៊ីនី (គឺប្រទេសអេត្យូពី) ដែលមានស្តេចគ្រិស្តសាសនិកស្លូតត្រង់មួយអង្គសោយរាជ្យ មាននាមថា ណាយ៉ាស្ត្រី (نَجَاشِي ឬ Negus នេកុស) ។

នេះគឺហ្គីចរ៉េន្ទ័រ (ការភៀសខ្លួន) ដំបូងបង្អស់ក្នុងប្រវត្តិសាស្ត្រអ៊ីស្លាម មានមនុស្ស ១០ នាក់ចូលរួមក្នុងការភៀសខ្លួននេះ ។ ព្រឹត្តិការណ៍នេះបានកើតឡើងក្នុងឆ្នាំទី ៥ នៃសាស្តាភាព ។

ក្រុមមុស្លីមទីពីរដែលមានចំនួនច្រើនជាងមុនបានភៀសខ្លួនដែរ ក្រោយមកបន្តិច ក្រោមការដឹកនាំរបស់ យ៉ាកហ្វារ ប៊ិន អាច្វី ត្រីលីប បងប្រុសរបស់អ៊ីម៉ាអូលី صلوات اللہ علیہ والسلام ។ គេបានទទួលពួកមុស្លីមនៅដែនដីអាប៊ីស៊ីនីដោយមនុស្សធម៌ ជីវភាពរស់នៅទីនេះប្រកបដោយសេចក្តីសុខសាន្ត ។ ពេលពួកមេដឹកនាំម៉ាកកាស៊ូបានដំណឹងថាពួកមុស្លីមបានភៀសខ្លួនទៅរស់នៅដែនដីអាប៊ីស៊ីនីដោយសន្តិសុខ ពួកគេខ្លាចពួកមុស្លីមទាក់ទាញស្តេចណាយ៉ាស្ត្រីឲ្យចូលសាសនាអ៊ីស្លាម ។ ពួកគេបាននាំយកអំណោយទៅថ្វាយស្តេចនិងមន្ត្រីស្តេច ខិតខំនិយាយញុះញង់ឲ្យបញ្ជូនពួកមុស្លីមត្រឡប់ទៅម៉ាកកាស៊ូវិញ ។ ពួកមេដឹកនាំបានចាត់បញ្ជូនបុរសពីរនាក់ទៅរកពួកមុស្លីម ។ លុះបុរសទាំងពីរបានទៅដល់ដែនដីអាប៊ីស៊ីនី ពួកគេបានជួបពួកមន្ត្រីមុនគេ បានជូនអំណោយដ៏មានតម្លៃ ។ ពួកគេបាននិយាយញុះញង់ពួកមន្ត្រីលោភលន់ឲ្យគាំទ្របេសកកម្មខ្លួនដោយជួយជ្រោមជ្រែងខ្លួននៅឯរាជវាំង ។

ស្តេចឡើង ពួកគេបានចូលគាល់ស្តេចណាយ៉ាស្ត្រី បន្ទាប់ពីបានថ្វាយសូយសារអាករពួកគេបានទូលថា៖ "យុវជនប្រជាជាតិអស់ទូលបង្គំមួយក្រុមបានប្រព្រឹត្តខុសគន្លងជំនឿរបស់ជូនតាអស់ទូលបង្គំ ដោយបានប្រឌិតឡើងនូវសាសនាថ្មីមួយ ។ បុគ្គលទាំងនេះគេចខ្លួនមកស្នាក់នៅឯនគរព្រះអង្គ ។ ទូលបង្គំសូមព្រះអង្គ

ប្រគល់ខ្លួនពួកគេឲ្យមកអស់ទូលបង្គំវិញ ដើម្បីនាំពួកគេទៅដែនដីអាវ៉ាប៊ីវិញ ។" និយាយចប់ ពួកមន្ត្រីលោកលន់បានទូលស្តេចថាពួកគេយល់ស្របនឹងសំណូម នេះ ។ ប៉ុន្តែស្តេចណាយ៉ូស្តីមិនយកចិត្តទុកដាក់ទេ ដោយសូរថាតើពួកជនភៀស ខ្លួនមុស្លីមទាំងនោះបានសម្លាប់គេទេ បានលួចប្លន់ទ្រព្យគេទេ ឬបានប្រព្រឹត្តបទ ខុសច្បាប់ណាមួយទេនៅឯម៉ាកកាសូ ។ ពួកគេបានតបវិញថាបទខុសច្បាប់តែមួយ

របស់ពួកគេនោះ គឺប្រឌិត ឡើង នូវសាសនាថ្មីមួយ ។ ស្តេចបានប្រកាសថា៖ "ខ្ញុំ មិនអាចប្រគល់ខ្លួន បណ្តា អ្នកដែលនៅក្រោម អាណា ព្យាបាលខ្ញុំ ដោយគ្មានការ ស៊ើបអង្កេត បានទេ ។" ស្តេចបានហៅ អ្នកដឹកនាំ ពួកមុស្លីមមកជួប នៅឯរាជ

រាំង ។ យ៉ាក្កូហ្វារ ប៊ិន អាហ្វិ គ្លីលីប បានឆ្លើយតបការអញ្ជើញដើម្បីអធិប្បាយបំភ្លឺ រឿងពួកមុស្លីម ។ ស្តេចបានបែរទៅរកយ៉ាក្កូហ្វារ សួរថា៖ "ហេតុអ្វីអស់លោកបាន បោះបង់ចោលជំនឿរបស់ជូនតាអស់លោក ទៅជឿសាសនាថ្មី?" យ៉ាក្កូហ្វារបាន តបថា៖ "កាលពីមុនអស់ទូលបង្គំជាមនុស្សអវិជ្ជាដែលធ្វើសក្តារៈរូបព្រះ បរិភោគ សាកសពនិងប្រព្រឹត្តទង្វើអាក្រក់ ។ អស់ទូលបង្គំមិនគោរពអ្នកជិតខាងទេ វាយ ប្រគប់គ្នាឯង ។ អ្នកទន់ខ្សោយ អ្នកឥតអំណាចត្រូវអ្នកមានអំណាចជិះជាន់ ធ្វើ បាប ។ អស់ទូលបង្គំបានរស់នៅបែបនេះដ៏យូររហូតដល់មានបុគ្គលម្នាក់នៅក្នុង ចំណោមអស់ទូលបង្គំ ដែលមានចរិយាមារយាទសុក្រឹតឥតខ្ចោះ បានហៅអស់ទូល បង្គំមកធ្វើសក្តារៈព្រះតែមួយគត់ ។ បុគ្គលសុក្រឹតឥតខ្ចោះនោះបានបង្គាប់អស់ទូល បង្គំឲ្យចេះគោរពអ្នកដទៃ ឲ្យចេះប្រព្រឹត្តខ្លួនត្រឹមត្រូវជាមួយញាតិ ឲ្យចេះគោរពអ្នក ជិតខាងនិងបណ្តាស្រ្តីនិងឲ្យចៀសវាងនិយាយកុហក ។ បុគ្គលសុក្រឹតឥតខ្ចោះ នោះដាក់បញ្ជាឲ្យអស់ទូលបង្គំធ្វើសក្តារៈថ្វាយបង្គំព្រះតែមួយគត់ ឲ្យកាន់សីល ត្រណាម ឲ្យបង់ពន្ធសាសនាលើទ្រព្យសម្បត្តិរបស់អស់ទូលបង្គំ ។ អស់ទូលបង្គំជឿ

បុគ្គលសុក្រឹតឥតខ្ចោះនោះនិងគោរពបូជាអស់ឡោះហ្ន៎ ។ តែពួកគូរ៉យ៉ាស្ត្រប្រព្រឹត្ត អំពើកាចសាហាវចំពោះអស់ទូលបង្គំ ។ អស់ទូលបង្គំបានស្និទ្ធស្នាលយរយៈពេល តែ ពេលនេះអស់ទូលបង្គំមកកាន់ទីនេះដើម្បីការពារជំនឿរបស់អស់ទូលបង្គំ ។ អស់ ទូលបង្គំបានឮថាព្រះអង្គមានមេត្តាសន្តោស ដូច្នោះអស់ទូលបង្គំបានមកកាន់នគរ ព្រះអង្គ និងជឿជាក់ទាំងស្រុងថាព្រះអង្គមិនខ្វះយុត្តិធម៌ជាដាច់ខាត ។" ស្តេចស្មើច រោហារយ៉ាក្តុហ្វារណាស់ បានសូមឲ្យសូត្រពាក្យពេជ្រនៃឧត្តុង្គឧត្តមនៅក្នុងព្រះគម្ពីរ របស់ពួកមុស្លីម ។ យ៉ាក្តុហ្វារបានសូត្រនិងបានធ្វើអធិប្បាយអាយ៉ាស្ត្រខ្លះក្នុង ស្និទ្ធស្នាលរ៉េត្តម៉ារយ៉ាស្ត្រនៃព្រះគម្ពីរគូរ៉អាស ។ ពេលបានឮព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្ន៎ ចែងអំពី ព្រះគុណសម្បត្តិរបស់ព្រះនាងម៉ារយ៉ាស្ត្រ និងព្រះសាស្ត្រាម្ពីសាស្ត្រ ។ ស្តេចនិងពួក មេសាសនាគ្រិស្តស្រក់ទឹកភ្នែក ទទួលស្គាល់ការពិត ។ ស្តេចណាយ៉ាស្ត្របាន ប្រកាសថានឹងមិនប្រគល់ខ្លួនពួកមុស្លីមឲ្យទៅពួកគូរ៉យ៉ាស្ត្រជាដាច់ខាត ហើយបាន ឲ្យពួកគេគូរ៉យ៉ាស្ត្រចាកចេញពីរាជវាំង ។

បុរសស្រុកម៉ាកកាស្ត្រម្នាក់ ដែលជាបុរសមានក្រឡេចច្រើនយ៉ាង សាកប្រើ ល្បិចផ្សេង ។ គាត់ដឹងថាពួកគ្រិស្តសាសនិកជឿថាព្រះសាស្ត្រាម្ពីសាស្ត្រ ជាកូន របស់ព្រះ ។ ថ្ងៃបន្ទាប់គាត់ទៅជួបស្តេច ទូលថាពួកមុស្លីមមានជំនឿផ្សេងពីបណ្តា អ្នកកាន់សាសនាគ្រិស្តអំពីព្រះសាស្ត្រាម្ពីសាស្ត្រ អាស្រ័យហេតុនេះពួកមុស្លីមជា គ្រោះថ្នាក់សម្រាប់សាសនាផ្លូវការរបស់ដែនដីអាមីស៊ីនី ។ ស្តេចណាយ៉ាស្ត្រហៅ យ៉ាក្តុហ្វារមកជួបវិញ សួរលោកថាតើពួកមុស្លីមយល់ឃើញយ៉ាងណាអំពីព្រះ សាស្ត្រាម្ពីសាស្ត្រ ។ យ៉ាក្តុហ្វារបានតបវិញថា៖ "ជំនឿរបស់អស់ទូលបង្គំអំពីសាស្ត្រ ជាជំនឿតែមួយ ដែលព្រះសាស្ត្រាម្ពីសាស្ត្រម៉ាដូ របស់អស់ទូលបង្គំបានប្រាប់ អស់ទូលបង្គំ ។ អ្វីសាស្ត្រាម្ពីសាស្ត្រជាបារបម្រើនិងជាព្រះសាស្ត្ររបស់អស់ឡោះហ្ន៎ ព្រះ អង្គជាព្រះវិញ្ញាណរបស់អស់ឡោះហ្ន៎ ដែលអស់ឡោះហ្ន៎បានព្រះរាជទាន ឲ្យមកព្រះនាងម៉ារយ៉ាស្ត្រ ។" ចម្លើយនេះបានធ្វើឲ្យស្តេចពេញចិត្ត ព្រះអង្គបាន សរសើរជំនឿរបស់ពួកមុស្លីម បានអនុញ្ញាតឲ្យពួកមុស្លីមអាចប្រតិបត្តិសាសនាខ្លួន បាននៅក្នុងដែនដីព្រះអង្គ ។ ស្តេចបានប្រគល់សួយសារអាករឲ្យទៅពួកគូរ៉យ៉ាស្ត្រ វិញ ថា៖ "ព្រះបានប្រគល់ឲ្យខ្ញុំនូវអំណាចគ្រប់គ្រងលើប្រជារាស្ត្រខ្ញុំដោយមិនសូម អ្វីវិញឡើយ ។ ទទួលសំណូកដើម្បីបង្កើនទ្រព្យសម្បត្តិនោះមិនត្រឹមត្រូវទេ ។ បុរស

ទាំងពីរនាក់ពុំមានជម្រើសផ្សេងពីត្រឡប់ទៅម៉ាកកាស៊ូវិញទេ ដោយទទួលបរាជ័យ ក្នុងការសាកល្បងនាំខ្លួនពួកមុស្លីមទៅស្រុកវិញ ។

លំហាត់

ចូរឆ្លើយសំណួរតទៅត្រឹមត្រូវ៖

១. មានមនុស្សប៉ុន្មាននាក់ភៀសខ្លួនទៅកាន់ដែនដីអាប៊ីស៊ីនី ?

២. ហេតុអ្វីពួកគូរ៉ាយ័ស្ត្របានចាត់បញ្ជូនបេសកជនពីរនាក់ ទៅកាន់ដែនដីអាប៊ីស៊ីនី ?

៣. អ្នកណាជាមេដឹកនាំពួកមុស្លីម ?

៤. មធ្យោបាយពីរដែលពួកម៉ាកកាស៊ូបានប្រើ ដើម្បីធ្វើឲ្យស្តេចណាយ៉ាស្ត្រី បដិសេធពួកមុស្លីមនោះជាមធ្យោបាយអ្វី ?

មេរៀនទី ៦

ពហិការលើ បានី ហ្គាស្តីម

ពួកមេដឹកនាំពួកគ្រូរ៉ូយ័ស្ត្រីមានសេចក្តីទោមនស្សអនេក ដែលឃើញសាសនា អ៊ីស្លាមរីកសាយសុស ទោះបីខ្លួនព្យាយាមបង្ក្រាបឥតសំចៃកម្លាំងក៏ដោយ ។ ពេល នេះបុគ្គលប្រកបដោយប្រិយភាពដែលមនុស្សគោរពដូចជា ហ្គាស្តីម ឌីពុកធំរបស់ ព្រះសាស្តាម្បូហ្គាំម៉ាដូ صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم និងបុគ្គលមានអំណាចមួយចំនួនទៀតក្នុងចំណោមពួក គ្រូរ៉ូយ័ស្ត្រីជាដើមបានទៅជាមុស្តីម ។ ពួកមេដឹកនាំមិនអាចទ្រាំមើលសាសនាអ៊ីស្លាម បោះជំហានទៅមុខបែបនេះបានទេ ។ ដូច្នេះពួកគេបានរៀបចំការប្រជុំដើម្បីរក មធ្យោបាយទប់ស្កាត់សាសនាអ៊ីស្លាម ។ ពួកគេបានសម្រេចចិត្តធ្វើពហិការ (គឺដាក់ បម្រាម) លើពួកមុស្តីមទាំងអស់ ធ្វើបែបនេះពួកគេនឹងអាចបង្អាក់ចលនាពួកមុស្តីម បាន ។

ពួកមេដឹកនាំបានមូលមតិគ្នាធ្វើកិច្ចព្រមព្រៀងមួយ បានបិទប្រកាសកិច្ចព្រម ព្រៀងនេះលើជញ្ជាំងកាក្របបាត់ សហគមន៍គ្រូរ៉ូយ័ស្ត្រីត្រូវតែអនុវត្តតាមកិច្ចព្រម ព្រៀងនេះ ។ ខនៃកិច្ចព្រមព្រៀងនេះមានដូចតទៅគឺ៖

- ១. ការធ្វើជំនួញនិងធុរកិច្ចជាមួយបណ្តាអ្នកគាំទ្រម្បូហ្គាំម៉ាដូ صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم ត្រូវហាម ។
- ២. ធ្វើសហការឬចូលរួម ដោយរៀបរយណាមួយក៏ដោយ ជាមួយបណ្តាអ្នក គាំទ្រម្បូហ្គាំម៉ាដូ صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم ត្រូវហាមផ្តាច់ ។
- ៣. មិនអនុញ្ញាតឲ្យអ្នកណាមួយរៀបការកូនស្រីឬកូនប្រុស ជាមួយកូនប្រុស ឬកូនស្រីរបស់ពួកមុស្តីមទេ ។
- ៤. អ្នកណាដែលប្រឆាំងម្បូហ្គាំម៉ាដូ صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم នឹងបានទទួលការគាំទ្រគ្រប់ប្រការ ។

ពួកមេដឹកនាំគ្រូរ៉ូយ័ស្ត្រីទាំងអស់ បានចុះហត្ថលេខាលើព្រមព្រៀង ព្រមព្រៀង នេះហើយដាក់ឲ្យអនុវត្តភ្លាម ។ អាប៊ូ ត្រីលីបបានសន្យាក្នុង صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم លោកថា ប្រជាជាតិ បានី ហ្គាស្តីម ទាំងអស់នឹងគាំទ្រព្រះអង្គ صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم ។ អាប៊ូ ត្រីលីបបានណែនាំពួកមុស្តីម ដែរឲ្យចាកចេញពីម៉ាកកាស៊ូ ទៅកាន់ជ្រលងភ្នំ ។ ដូច្នេះ ពួកមុស្តីមក៏បានចាក

ចោលលំនៅដ្ឋាន ទៅកាន់កន្លែងមួយដែលគេហៅថា "ជ្រលងអាថ្ន ត្រីលិប" បានសាងសង់ផ្ទះនិងជំរក់ច្រវាក់នៅទីនោះ ។

ដើម្បីការពារខ្លួនពីការវាយឆ្លក់របស់ពួកគូរ៉យស្ត៍ អ្នកខ្លះបានយាមល្បាត ។ ពួកមុស្លីមត្រូវបង្ខំឲ្យរស់នៅជ្រលងភ្នំនេះបីឆ្នាំ ។ ពួកគេរងទុក្ខវេទនាខ្លាំងក្នុងអំឡុងពេលនេះ ។ ក្រសៀង ភាគច្រើនរស់នៅយ៉ាងលំបាកដោយមានតែផ្លែឈើមួយគ្រាប់ឬតិចជាងនេះជាអាហារប្រចាំថ្ងៃ ។ ប្រជាជាតិ បាន ហ្វាស្ត្រីម ត្រូវអនុញ្ញាតឲ្យចេញពីជ្រលងភ្នំបានតែក្នុងខែរ៉យ៉ុបនិងខែស៊ុល ហ្វ្រូយ៉ុស្ត្រេ ព្រោះការប្រយុទ្ធត្រូវហាមផ្តាច់ក្នុងខែទាំងពីរនេះ ។ ក្នុងអំឡុងខែទាំងពីរនេះ ពួកគេមកម៉ាក់កាស្ត្រីដើម្បីទិញស្បៀងនិងគ្រឿងប្រើប្រាស់ចាំបាច់ ។ តែពួកអ្នកស្រុកម៉ាក់កាស្ត្រីខ្លះ ដូចជា អាថ្ន ឡាហ្វា ជាដើមបានធ្វើឲ្យពួកមុស្លីមរងការលំបាករឹតតែខ្លាំងឡើងដោយញុះញង់ឈ្នួញឲ្យដំឡើងថ្លៃស្បៀង កុំឲ្យពួកមុស្លីមមានលទ្ធភាពទិញបានច្រើន ។ ក្នុងកាលៈទេសៈលំបាកនេះ ពួកមុស្លីមមិនបាត់បង់ជំនឿទេ គោរពសាសនាអ៊ីស្លាមនិងព្រះសាស្តាមូហាំម៉ាដ្ឋ صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم យ៉ាងខ្ជាប់ខ្ជួន ។ ទីបំផុត អ្នកស្រុកម៉ាក់កាស្ត្រីខ្លះនឹកស្តាយក្រោយ ដែលបានប្រព្រឹត្តចំពោះពួកមុស្លីមនូវអំពើគួរឲ្យអៀនខ្មាស ពីព្រោះទោះជាយ៉ាងណាក៏ដោយ ពួកគេជាប់សាច់ញាតិជាមួយខ្លួនដែរ ។ ពួកគេខ្មាសខ្លួនឯងដែលបានចុះហត្ថលេខាលើកិច្ចព្រមព្រៀងនោះ ហើយបានស្វែងរកដំណោះស្រាយបញ្ហានេះ ។ ពួកគេបានចាត់ចែងឲ្យមានការប្រជុំពួកគូរ៉យស្ត៍ ស្នើសុំឲ្យបញ្ចប់ពហិការ ដើម្បីអនុញ្ញាតឲ្យពួកមុស្លីមត្រឡប់មកកាន់ស្រុកវិញបាន ។

ទោះបី អាថ្ន យ៉ាហ្វាល់ មិនយល់ព្រមឲ្យពួកគេត្រឡប់មកវិញក៏ដោយ តែគាត់ត្រូវសមាជិកដទៃទៀតនៃប្រជាជាតិបង្ខំឲ្យស្ងាត់មាត់ ឥតជម្រើស ។ ពួកមេដឹកនាំបានសម្រេចចិត្តបកលិខិតប្រកាសកិច្ចព្រមព្រៀង នៅលើជញ្ជាំងកាត់បាស្ត្រោល ។ ពេលបកចោលលិខិតប្រកាសនោះ ពួកគេបានឃើញថាសន្លឹកក្រដាសត្រូវរកណ្តៀរស៊ីអស់នៅសល់តែពាក្យថា "ក្នុងព្រះនាមព្រះជាម្ចាស់យើង" ។

ក្រោយពី អាថ្ន ត្រីលិប ឪពុកជំរក់របស់ព្រះអង្គ صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم បានប្រាប់ឲ្យដឹងការប្រែប្រួលព្រះសាស្តាមូហាំម៉ាដ្ឋ صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم បានសម្រេចចិត្តចាកចេញពីជ្រលងភ្នំ ពួកមុស្លីមក៏បានវិលត្រឡប់មកកាន់ម៉ាក់កាស្ត្រី មាតុភូមិខ្លួនវិញ សាថ្មីម្តងទៀត ។

អំណត់និងទំនុកចិត្តលើអល់ឡោះហ្វ្លែរបស់បណ្ឌិតមុស្លីមដំដូងនេះ ដែលបាន
រងទុក្ខវេទនានោះ ជាមេរៀនសំខាន់សម្រាប់យើងរាល់គ្នា ។

លំហាត់

ចូរឆ្លើយសំណួរតទៅគឺ៖

១. ហេតុអ្វីពួកមុស្លីមនៅឯម៉ាកកាស៊ូត្រូវនិរទេស ?

២. ពួកគេបានរស់នៅឯណាអស់រយៈពេល ៣ ឆ្នាំ ?

៣. អាប៊ូ ឡាហ្គាប់ខំធ្វើឲ្យពួកមុស្លីមរឹតតែលំបាកខ្លាំងឡើងដោយវិធីណា ?

៤. ពួកមុស្លីមអាចត្រឡប់មកកាន់មាតុភូមិវិញបានដូចម្តេច ?

៥. តើគេអាចដកស្រង់បាននូវមេរៀនអ្វីពីព្រឹត្តិការណ៍នេះ ?

មេរៀនទី ៧

អាប៊ូ ត្ថ័លីបនិងព្រះនាងខ្ចីឌីយ៉ាស្កុទទួលអនិច្ចកម្ម

បន្ទាប់ពីពហិរការលើពួកមុស្លីមត្រូវលើកចោល ពួកមុស្លីមបានវិលត្រឡប់មក កាន់ជីវិតដើមវិញម៉ាកកាស្កុ ។ ក្រោយបីឆ្នាំដ៏លំបាក ពួកគេគិតថាស្ថានភាពជីវិត នឹងប្រសើរឡើង ។ ប៉ុន្តែព្រឹត្តិការណ៍ខ្លះបានកើតឡើងក្នុងឆ្នាំនោះ បណ្តាលឲ្យព្រះ សាស្តាមូហាំម៉ាដ្ឋ صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم សោយទុក្ខជាទីបំផុត ពួកមុស្លីមរំលែកទុក្ខព្រះអង្គ صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم ដែរ ។

ក្នុងឆ្នាំនេះ ដំបូងព្រះសាស្តាមូហាំម៉ាដ្ឋ صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم បានបាត់បង់ អាប៊ូ ត្ថ័លីប ឪពុកធំ ព្រះអង្គ صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم បន្ទាប់មកព្រះអង្គ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم បានបាត់បង់ព្រះនាងខ្ចីឌីយ៉ាស្កុ មហេសីព្រះអង្គ មួយខែក្រោយមក ។ ទុក្ខសោកព្រះអង្គ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم ពុំមានព្រំដែនឡើយ ព្រះអង្គ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم ហៅឆ្នាំនេះថា "អូមុល-ហ្វីសនី" ឆ្នាំសោកសង្រេង ។

អាប៊ូ ត្ថ័លីប ធ្លាប់ជាបង្អែកនិងជាអ្នកការពារព្រះសាស្តា صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم ចាប់តាំងពីពេល អាប់ខុល-មុត្តត្ថ័លីប ដីតាព្រះអង្គ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم ស្លាប់មក ។ លោកបានមើលថែរក្សាព្រះអង្គ ប្រសើរជាងកូនបង្កើតទៅទៀត ។ ដើម្បីការពារព្រះសាស្តា صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم ពីការលួចធ្វើ ឃាតពីសំណាក់សត្រូវព្រះអង្គ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم អាប៊ូ ត្ថ័លីប តែងតែឲ្យកូនប្រុសលោកម្នាក់ ជា ធម្មតាអ៊ុម៉ាអាលី صلوات اللہ علیہ والسلام ដេកលើគ្រែព្រះសាស្តា صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم ។

អាប៊ូ ត្ថ័លីប ជឿជាក់លើសុក្រឹតភាពរបស់ក្ល័យ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم លោក ព្រោះលោកតែងតែ បូងស្ងួងស្ងួមព្រះពរពីអល់ឡោះហ្វី عز وجل ដោយប្រើព្រះនាមរបស់ព្រះភាគុបុត្ត صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم (ក្ល័យ ប្រុសខាងបងប្រុសឬប្អូនប្រុស) របស់លោក ។

ថ្ងៃមួយ កាលពួកគូរ៉យ្ល័ដ្ឋបប្រទះការរាំងស្ងួតគួរឲ្យខ្លាច ពួកគេបានមករក អាប៊ូ ត្ថ័លីប អង្វរលោកឲ្យបូងស្ងួងស្ងួមភ្លៀង ។ អាប៊ូ ត្ថ័លីបបានលើកដៃព្រះ សាស្តាមូហាំម៉ាដ្ឋ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم កាលនោះព្រះអង្គ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم នៅកុមារភាពនៅឡើយ ហើយលោក បានងើយមុខទៅឯមេឃដោយពោលថា៖ "ព្រះជាម្ចាស់ عز وجل អើយ សូមព្រះអង្គ عز وجل ប្រទានទឹកភ្លៀងក្នុងនាមនៃសេចក្តីស្រឡាញ់ក្មេងប្រុសនេះ សូមព្រះអង្គ عز وجل ប្រទាន ព្រះពរឲ្យអស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំផង ។" បូងស្ងួងស្ងួមរតែមិនទាន់ចប់ផងស្រាប់តែ ភ្លៀងធ្លាក់ដូចបាក់មេឃ ។

ពេលព្រះសាស្តាមូហាំម៉ាដ្ឋ صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم ធំ អាច ត្រូវលិប ឲ្យព្រះអង្គ صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم ចូលរួមក្នុងមុខ របរជំនួញតាមក្បួនទូរចរ ដូច្នោះព្រះអង្គ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم ទទួលបាននូវបទពិសោធន៍ក្នុងការដោះ ដូរទៅវិញទៅមកជាមួយមនុស្សទូទៅ ។ ពេលព្រះអង្គ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم មានព្រះជន្ម ២៥ ឆ្នាំ អាច ត្រូវលិប បានរៀបចំការស្តីដណ្តឹងព្រះនាងខ្ញុំខ្ញីយ៉ាស៊ូ سلاہ اللہ علیہا ឲ្យព្រះអង្គ صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم ។ នៅក្នុងពិធី រៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ លោកប្រកាសឧត្តមភាពរបស់ព្រះភាគុបុត្ត صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم របស់លោក លើសអស់យុវជនឯទៀត លោកបានសូត្រយុត្តបាស្តុនីកាស្តុដោយខ្លួនឯងផ្ទាល់តែ ម្តង ។

កាលព្រះសាស្តាមូហាំម៉ាដ្ឋ صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم បានបើកឲ្យដឹង ថាព្រះអង្គ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم ជាព្រះសាស្តា របស់អល់ឡោះហ្គ័ عز وجل អាច ត្រូវលិប ជឿព្រះអង្គ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم នៅខាងព្រះអង្គ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم ដោយស្មោះ មិនគេចវេះការពារព្រះភាគុបុត្ត صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم លោកឡើយ ។ ទោះបី អាច ត្រូវលិប អន់ថយ អំណាចក្នុងចំណោមពួកគូរីយ៉ាស៊ូក៏ដោយ ព្រោះតែលោកគាំទ្រព្រះភាគុបុត្ត صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم លោក លោកមិនដែលគិតសូមឲ្យព្រះអង្គ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم បំបិទព្រះរាជសារអ៊ីស្លាមឡើយ ។

ទង្វើទាំងឡាយរបស់ អាច ត្រូវលិប អស់មួយជីវិតលោក បញ្ជាក់ឲ្យដឹងថា លោកជាមុស្លីមដែលជឿព្រះសាសនាអល់ឡោះហ្គ័ عز وجل ។ បុគ្គលខ្លះបានចោទលោក ថាជាទមិឡឥតសាសនា (កាហ្វៀរ) តែភ័ស្តុតាងដូចតទៅនេះសឲ្យឃើញថាសម្តី នេះខុសស្រឡះពីការពិត ។

ស្ត្រីមុស្លីមមិនអាចរស់នៅជាប់ ដោយរៀបការជាមួយបុរសឥតសាសនាបាន ទេ ។ ការពិតក្នុងប្រវត្តិសាស្ត្រអ៊ីស្លាមបានបង្ហាញថាសែយីដ្យាស្តុ ហ្វាទ្វីម៉ាស្តុ ប៊ិនទី អាសាដ្ឋ នៅក្នុងចំណោមស្ត្រីដែលបានចូលសាសនាអ៊ីស្លាមមុនគេ ថាព្រះនាងជា ឧត្តមភរិយារបស់ អាច ត្រូវលិប ហើយបាននៅជាប់ជាភរិយាលោករហូតលុះស្លាប់ ។ ប្រសិនបើ អាច ត្រូវលិប មិនមែនមុស្លីមទេ ច្បាប់អ៊ីស្លាមមិនអនុញ្ញាតឲ្យព្រះនាង រស់នៅជាភរិយាលោកទេ ។

មិនប្លែកទេ ដែលព្រះសាស្តាមូហាំម៉ាដ្ឋ صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم នឹកស្រណោះអាល័យឌីពុកធំព្រះ អង្គ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم ជាទីបំផុតនោះ ។ អាច ត្រូវលិប ជាអាណាព្យាបាលព្រះអង្គ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم អស់រយៈពេល ជិត ៥០ ឆ្នាំ ។

ក្នុងឆ្នាំតែមួយព្រះសាស្តាមូហាំម៉ាដ្ឋ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم បានបាត់បង់ ព្រះមហេសីជាទី ស្រឡាញ់ ព្រះនាងខ្ញុំខ្ញីយ៉ាស៊ូ سلاہ اللہ علیہا ព្រះមាតារបស់ព្រះរាជបុត្រីជាទីស្រឡាញ់របស់

ព្រះអង្គ صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم ព្រះនាង ហ្វាទីម៉ាស៊ីដ ជាស្រ្តីមានទ្រព្យសម្បត្តិជាងគេនៃដែនដីអាវ៉ាប៊ី កាលព្រះនាង سلام اللہ علیہا រៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ជាមួយព្រះសាស្តាមូហាំម៉ាដ្យូ صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم ព្រះនាងអាយុ ៤០ ឆ្នាំ ។ កាលព្រះសាស្តាមូហាំម៉ាដ្យូ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم បានបើកឲ្យដឹងថាព្រះអង្គ صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم ជាព្រះសាស្តារបស់អល់ឡោះហ្វី ១៥ ឆ្នាំក្រោយពីនោះ ព្រះនាង سلام اللہ علیہا ជាស្រ្តីដំបូងបង្អស់ដែលជឿព្រះអង្គ صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم និងទទួលយកសាសនាអ៊ីស្លាមជាសាសនាខ្លួន ។ ចាប់តាំងពីពេលនេះតទៅ ព្រះនាង سلام اللہ علیہا បានបរិច្ចាគទ្រព្យទាំងអស់ដើម្បីបម្រើផលប្រយោជន៍អ៊ីស្លាម ។ ព្រះសាស្តាមូហាំម៉ាដ្យូ صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم បានប្រើទ្រព្យព្រះនាង سلام اللہ علیہا សម្រាប់ផ្សាយសាសនា និងសម្រាប់ទិញសិរីភាពរបស់ជនបម្រើគេច្រើននាក់ដែលបានទៅជាមុស្លីម ។

ព្រះសាស្តាមូហាំម៉ាដ្យូ صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم នឹកឃើញសម្តីព្រះនាង سلام اللہ علیہا ជានិច្ច ដែលជាសាក្សីថាព្រះនាង سلام اللہ علیہا ជឿព្រះរាជសាររបស់ព្រះអង្គ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم ចំណែកឯមនុស្សនៅជុំវិញខ្លួនព្រះអង្គ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم ចោទព្រះអង្គ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم ថានិយាយកុហក ។

សោកនាដកម្មទាំងពីរនេះជាការទង្គិចទង្គើខ្លាំងបំផុត សម្រាប់ព្រះសាស្តាមូហាំម៉ាដ្យូ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم នៅក្នុងកាលៈទេសៈមួយដែលព្រះអង្គ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم ត្រូវការការលើកទឹកចិត្ត និងការគាំទ្រពីសំណាក់បុគ្គលជាទីស្រឡាញ់របស់ព្រះអង្គ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم ។

លំហាត់

ចូរឆ្លើយសំណួរតទៅគឺ៖

១. ហេតុអ្វីព្រះសាស្តាម្បហាំម៉ាដ្ឋ صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم ហៅឆ្នាំនេះថា "អុមុល-ហ្ស៊ីស្រី" ?

២. ពេលសោយទិវង្គត តើព្រះនាងខ្ចីឌីយ៉ាស្ត سلام اللہ علیہا មានព្រះជន្មប៉ុន្មានឆ្នាំ ?

៣. តើព្រះសាស្តាម្បហាំម៉ាដ្ឋ صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم បានប្រើប្រាស់ទ្រព្យរបស់ព្រះនាង سلام اللہ علیہا ដូចម្តេច ?

៤. ហេតុអ្វីព្រះអង្គ صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم នឹករលឹកព្រះនាង سلام اللہ علیہا ជានិច្ច ?

៥. អាប៊ូ គ្លីលីប បានការពារព្រះសាស្តាម្បហាំម៉ាដ្ឋ صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم ដូចម្តេចកាលព្រះអង្គនៅកុមារភាព ?

មេរៀនទី ៨

ព្រះអាណាហ (មិអ៊ីរ៉័ច) របស់ព្រះសាស្តាមូហាំម៉ាដ្ឋ صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم

មិអ៊ីរ៉័ច (المِعْرَاج) មានន័យជាភាសាបាលីថា "អាណាហ (អា-រ៉ា-ហា:)" មានន័យជាភាសាខ្មែរថា "ការឡើង" ។

មិអ៊ីរ៉័ច (المِعْرَاج) ជាព្រឹត្តិការណ៍សំខាន់មួយនៅក្នុងប្រវត្តិសាស្ត្រអ៊ីស្លាម ។ ជាឱកាសដែលអល់ឡោះហ្គ័រ عجل លើកព្រះសាស្តា صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم ជាទីស្រឡាញ់របស់ព្រះអង្គ عجل ឡើងទៅឯឋានសួគ៌ បង្ហាញព្រះអង្គ صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم នូវព្រះមាបនកម្មអស្ចារ្យទាំងឡាយ ។ មិនដែលមានព្រះសាស្តាអល់ឡោះហ្គ័រ عجل អង្គណាមួយ ធ្លាប់មានព្រះកិត្តិយសក៏ធំធេងនេះឡើយ ។

ព្រះគម្ពីរគូរអានចែងថា:

سُبْحَانَ الَّذِي أَسْرَى بِعَبْدِهِ لَيْلًا مِّنَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ إِلَى الْمَسْجِدِ الْأَقْصَا الَّذِي بَرَكْنَا حَوْلَهُ لِنُرِيَهُ مِنَ عَائِيَّتِنَا إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ ﴿١﴾

1. សូមថ្វាយសេចក្តីរុងរឿងចំពោះព្រះដែលបានលើកបាវបម្រើព្រះអង្គ (ព្រះសាស្តាមូហាំម៉ាដ្ឋ) ឡើងក្នុងយប់មួយពីបូជនីយវិហារឆ្ពោះទៅកាន់ព្រះវិហារអាល់-អាគ្គ័ស្ត្រ ដែលយើងបានប្រសិទ្ធពរជ័យសិរីសួស្តីជុំវិញ ដើម្បីនឹងបង្ហាញគេនូវបណ្តាសញ្ញាដ៏មហាស្នារ្យរបស់យើង ។ ពិតណាស់ ព្រះអង្គទ្រង់សវនាការ ទ្រង់ទស្សនាការ ។ (សូរ៉េ:ត្តូ បាទី អ៊ីសរ៉័អ៊ីល ឬ អាល់-អ៊ីសរ៉័អ៊ី អាយ៉ាស្ត 1 (17:1))

ព្រះយាត្រាបានចាប់ផ្តើមពីផ្ទះរបស់ អ៊ូម ហ្វានី (هُمَّ هَانِي) បងស្រីរបស់អ៊ីម៉ា អុលី صلوات اللہ علیہ والسلام ។ ព្រះសាស្តាមូហាំម៉ាដ្ឋ صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم បានសម្រាកនៅទីនេះកាលទេវតាយ្យីបរអ៊ីល عليه وآلہ وسلم បានដាស់ព្រះអង្គ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم ។ គេបានឲ្យព្រះអង្គ صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم ឡើងជិះសត្វមួយដែលមានស្ថាបហៅថា អាល់-ប៊ីរ៉ាត្ត (البُرَاق) ។ បន្ទាប់មកព្រះអង្គ صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم បានចាកចេញពីម៉ាកកាស្ត ទៅកាន់ម៉ាស្តយ្យីដូ អាល់-អាគ្គ័ស្ត្រ (المَسْجِدَ الْأَقْصَى) នៅឯបៃទុល-ម៉ាក្ត្រីស (بَيْتُ الْمُقَدَّسِ) (ពោលគឺ យេរូសាឡេម) ។ តាមផ្លូវ ព្រះអង្គ صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم បានឈប់នៅឯភ្នំស៊ីណាយ បានស្រឡាត់ពីរកំរាត់ ព្រោះនៅឯភ្នំនេះឯងដែលអល់ឡោះហ្គ័រ عجل បាននិយាយរកព្រះ

សាស្តាមូសា ﷺ ។

ក្នុងប៉ែកទីពីរនៃព្រះយាត្រា ព្រះសាស្តាមូហ្គាំម៉ាដូ ﷺ បានឡើងពីម៉ាស៊ីដូ អាល់-អាត្វ័ស្វី ជ្រកមេឃទាំងប្រាំពីរ ម្តងមួយៗ ជាមួយយ៉ឹបរ៉អ៊ីល ﷺ ។ នៅលើ មេឃទាំងនោះ ព្រះអង្គ ﷺ បានជួបព្រះសាស្តាអ៊ីសា ﷺ ព្រះសាស្តាមូសា ﷺ ព្រះសាស្តានុហ្គ័ ﷺ និងព្រះសាស្តាអាដ្វាំ ﷺ ។ ព្រះអង្គ ﷺ បានឃើញដែរ កន្លែង ដែលប្រកបដោយព្រះពរនិងសេចក្តីរីករាយ (គឺឋានសួគ៌) និងកន្លែងធ្វើទារុណកម្ម ប្រកបដោយទុក្ខវេទនា (គឺឋាននរក) ។

បន្ទាប់ពីនោះ ព្រះអង្គ ﷺ បានទៅដល់កន្លែងមួយដែលហៅថា ស៊ីដូរ៉ោះត្វី អាល់-មុនតាហ្គា (*سِدْرَةُ الْمُنْتَهَى*) យ៉ឹបរ៉អ៊ីល ﷺ បានលាព្រះអង្គ ﷺ នៅទីនេះ ។ ចាប់ពី ពេលនេះទៅព្រះសាស្តាមូហ្គាំម៉ាដូ ﷺ នៅតែឯងជាមួយអល់ឡោះហ្គ័ ﷺ ។ ព្រះអង្គ ﷺ បានទទួលពីអល់ឡោះហ្គ័ ﷺ នូវច្បាប់អ៊ីស្លាមទាំងអស់ រាប់បញ្ចូលព្រះបញ្ញាថ្មីៗ មកលើមុស្លីមទាំងអស់ឲ្យអនុវត្តស្របច្បាប់ច្រើនទាំងប្រាំដែរ ។ បន្ទាប់ពីនោះ ព្រះ អង្គ ﷺ បានត្រឡប់មកវិញដូចកាលមកកាន់ទីនេះដែរ ដំបូងទៅកាន់បៃទុល- ម៉ាក្វីស បន្ទាប់មកទៅកាន់ម៉ាកកាសូ ។ តាមផ្លូវទៅម៉ាកកាសូ ព្រះសាស្តា មូហ្គាំម៉ាដូ ﷺ ជួបក្បួនទូរចរជំនួញពួកគូរ៉យ័ស្វីដែលកំពុងដើររកអូដូបៃកហ្វូង ។ ព្រះ អង្គ ﷺ បានសោយទឹកពួកគេបន្តិច ហើយបានបន្តដំណើរទៅកាន់ម៉ាកកាសូ ។ ព្រះ អង្គ ﷺ បានទៅដល់ផ្ទះ អ៊ូម ហ្គានី ពេលមុនថ្ងៃរះ ។

ស្អែកឡើង ព្រះសាស្តាមូហ្គាំម៉ាដូ ﷺ បាននិយាយរឿងនេះប្រាប់មនុស្សមួយ ក្រុមនៅឯម៉ាកកាសូ ។ ភាគច្រើនស្ងើចនិងជឿព្រះអង្គ ﷺ តែអ្នកខ្លះមិនជឿព្រះអង្គ ﷺ ទេ ។ ពួកគេឲ្យព្រះអង្គ ﷺ អធិប្បាយរៀបរាប់អំពីម៉ាស៊ីដូនៅឯបៃទុល- ម៉ាក្វីស ដើម្បីយកភស្តុតាងថាព្រះអង្គ ﷺ និយាយពិតឬទេ ។ ពេលព្រះអង្គ ﷺ ថ្លែងរៀបរាប់លំអិតអំពីម៉ាស៊ីដូ បណ្តាអ្នកដែលធ្លាប់បានទៅកាន់ម៉ាស៊ីដូនោះ បញ្ជាក់ថាព្រះអង្គ ﷺ និយាយពិត ។

ព្រះសាស្តាមូហ្គាំម៉ាដូ ﷺ បានប្រាប់ពួកគូរ៉យ័ស្វីមិនជឿ ថាព្រះអង្គ ﷺ បាន ប្រទះក្បួនទូរចរជំនួញមួយរបស់ពួកគេនៅឯតានីម ថាពួកគេបានដើររកអូដូ ។ ព្រះ អង្គ ﷺ បានប្រាប់ដែរថាអូដូពណ៌ភ្លេតនាំមុខក្បួនទូរចរ ថាក្រុមនេះជិតមកដល់ ម៉ាកកាសូហើយ ។ មិនយូរ ក្បួនទូរចរជំនួញអធិប្បាយលំអិតដោយព្រះសាស្តា ﷺ

ក៏បានមកដល់ម៉ាកកាសូមែន ។ មេដឹកនាំក្បួនទូរចរឈ្មោះ អាហ្វិ ស៊ីហ្វយ៉ាន បញ្ជាក់ថាពិតអ្វីដែលព្រះសាស្តា صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم បានថានោះ ។

ពេលនេះគេមិនសង្ស័យទៀតទេ អំពីរឿងព្រះសាស្តាមូហាំម៉ាដ្ឋ صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم បានចរយាត្រាយ៉ាងអស្ចារ្យ ព្រឹត្តិការណ៍មិអ៊ីរ៉្ដូបានលេចឮសុសសាយជុំវិញម៉ាកកាសូ ។ ពួកមេដឹកនាំគូរិយ័ស្ត្រមានសេចក្តីទោមនស្សអនេកអំពីលទ្ធផលបន្ទាប់ពីនេះ ពេលគឺ មានការផ្លាស់ប្តូរសាសនាមកកាន់សាសនាអ៊ីស្លាមជាច្រើន ។

សំខាន់ត្រូវយល់ថាព្រះយាត្រានេះជាចលនាដោយខ្លួនពិតៗតែម្តង មិនមែននៅក្នុងសុបិនអណ្តែតវិញ្ញាណដូច អ៊ែស្តាស្តូ មហេសីម្នាក់របស់ព្រះសាស្តាមូហាំម៉ាដ្ឋ صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم ថានោះទេ ។ អ៊ែស្តាស្តូបានថាព្រះសាស្តាមូហាំម៉ាដ្ឋ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم ផ្ទុំនៅឯផ្ទះខ្លួនក្នុងយប់ពាក់ព័ន្ធរឿងនេះ ។ សេចក្តីរាយការណ៍នេះមិនពិតទេ ព្រោះកាលមិអ៊ីរ៉្ដូនោះ អ៊ែស្តាស្តូមិនទាន់រៀបការជាមួយព្រះសាស្តាមូហាំម៉ាដ្ឋ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم នៅឡើយទេ ហើយបានទៅជាមហេសីព្រះអង្គ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم មួយឆ្នាំក្រោយពីបានភៀសខ្លួនទៅម៉ាឌីណាស្តូទេ ។

មូអុរីយ៉ាស្តូ កូនរបស់ អាហ្វិ ស៊ីហ្វយ៉ាន បានអះអាងដែរថាមិអ៊ីរ៉្ដូជា "សុបិនពិត" ។ មូអុរីយ៉ាស្តូបានប្រឌិតរឿងនេះឡើងព្រោះតែគាត់ជាសត្រូវមួយរបស់ព្រះសាស្តាមូហាំម៉ាដ្ឋ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم ។ គាត់មិនបានកើតនៅសម័យនោះទេ មិនបានប្តូរសាសនាមកកាន់សាសនាអ៊ីស្លាមមុនអាយុ ៩ ឆ្នាំក្រោយសម័យភៀសខ្លួននោះទេ ដូច្នោះគាត់មិនអាចដឹងបាននូវហេតុការណ៍ទាំងអស់អំពីមិអ៊ីរ៉្ដូទេ ។

មិអ៊ីរ៉្ដូបានប្រព្រឹត្តទៅអស់រយៈពេលមួយភាគបីនៃពេលយប់ ឬតិចជាងនេះបន្តិច ។ មូលហេតុដែលអល់ឡោះហ្វ័រ عز បាននាំព្រះសាស្តាមូហាំម៉ាដ្ឋ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم ទៅកាន់បៃទុល-ម៉ាក្តូឌីស ដែលជាមជ្ឈដ្ឋានសម្រាប់ពួកអ្នកកាន់សាសនាយ៉ាហ្វិឌីនិងពួកអ្នកកាន់សាសនាគ្រិស្តនោះ គឺដើម្បីបង្ហាញឲ្យឃើញថាអ៊ីស្លាមជាតំណាងពីព្រះរាជសារដែលព្រះសាស្តាអ៊ីបរ៉ូម عليه السلام ព្រះសាស្តាមូសា عليه السلام និងព្រះសាស្តាអ៊ីសា عليه السلام បានទទួលរួចមកហើយកាលពីមុននោះ ។ ជាការបង្ហាញឲ្យឃើញដែរថាអ៊ីស្លាមជាសាសនាសាកល មិនត្រូវកម្រិតត្រឹមតែម៉ាកកាសូនិងម៉ាឌីណាស្តូប៉ុណ្ណោះទេ ។

កាលព្រះសាស្តាមូហាំម៉ាដ្ឋ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم បានចរយាត្រាទៅលើមេឃ អល់ឡោះហ្វ័រ عز បានបើកឲ្យព្រះអង្គ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم ដឹងព្រឹត្តិការណ៍ខ្លះ ក្នុងចំណោមព្រឹត្តិការណ៍ច្រើនទៀត នៅ

ទីនោះ គឺ៖

១. ការតែងតាំងអ៊ីម៉ាម្គាលី صلوات الله عليه والسلام ជាអ្នកស្តង់ព្រះអង្គ صلی الله علیه وآله وسلم អត់ពីព្រះអង្គ صلی الله علیه وآله وسلم ទៅ ។
សឲ្យឃើញនូវសារៈសំខាន់នៃការរៀបចំព្រឹត្តិការណ៍នានាទុកជាមុន ដើម្បី
ដឹកនាំអ៊ីស្លាមឲ្យបានល្អប្រសើរ ។
២. ស្វ័យ្យាត្តុប្រចាំថ្ងៃប្រាំដង ។ ស្វ័យ្យាត្តុភ័យ្យិបដែលយើងស្គាល់សព្វថ្ងៃនេះ
បានទៅជាភ័យ្យិបសម្រាប់មុស្លីមទាំងអស់ក្រោយព្រឹត្តិការណ៍មិអ័រ្តូ ។
៣. គេបានបង្ហាត់ព្រះសាស្តាម្បូម៉ាដូ صلی الله علیه وآله وسلم ឲ្យចេះដឹង ខ្លួនអ្នកនិងស្វ័យ្យាត្តុ
ពិសេសខ្លះដែរ ។

ឱកាសល្អដែលគេបានប្រទានឲ្យព្រះសាស្តាម្បូម៉ាដូ صلی الله علیه وآله وسلم បានឃើញ និង
បានឮអ្វីៗដែលដ៏អស្ចារ្យ (ដែលមិនធ្លាប់បានឃើញឬបានឮកាលពីមុនមក) នោះស
ឲ្យឃើញថាព្រះសាស្តាម្បូម៉ាដូ صلی الله علیه وآله وسلم ជាជំនិតរបស់អល់ឡោះហ្ន៎ عز وجل ។

លំហាត់

ចូរឆ្លើយសំណួរតទៅគឺ៖

១. តើមិអ៊ីរ៉័ច្ច័បានប្រព្រឹត្តទៅអស់រយៈពេលយូរប៉ុណ្ណា ?

២. យើងអាចដឹងបានដូចម្តេចថាពុំមែនការយល់សប្តិ ?

៣. គេបានបើកឲ្យព្រះសាស្តាម្បូរ៉ាម៉ាដ្ច័^{صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم} ដឹងអ្វីខ្លះនៅក្នុងមិអ៊ីរ៉័ច្ច័ ?

៤. មុនព្រះសាស្តាម្បូរ៉ាម៉ាដ្ច័^{صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم} បានទៅជួបអស់ឡោះហ្វ័^{عز} ព្រះអង្គ^{صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم} បានឆ្លងកាត់កន្លែងពីរ កន្លែងទាំងពីរនោះគឺកន្លែងអ្វី ?

៥. ហេតុអ្វីព្រះអង្គ^{صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم} បានឈប់នៅឯភ្នំស៊ីណាយ ?

មេរៀនទី ៩

ដំណើរទៅតីអ៊ីហ្វ

ក្រោយពី អាថ្នី ត្ថុលីប ចូលទិវង្គត ព្រះសាស្តាម្បូរ៉ាម៉ាដ្ឋ صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم ជួបប្រទះបញ្ហា និងការលំបាកច្រើននៅម៉ាកកាស៊ូ ។ គ្មានឪពុកធំការពារ ជីវិតព្រះអង្គ صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم នៅក្នុង គ្រោះថ្នាក់ឥតស្រាក ព្រះអង្គ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم ពុំមានឱកាសច្រើនសម្រាប់ផ្សាយសាសនាអ៊ីស្លាម ទេ ។

ព្រះអង្គ صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم បានសម្រេចព្រះទ័យផ្សាយសាសនាអ៊ីស្លាម ឯក្រៅម៉ាកកាស៊ូ ។ សម័យនោះស្រុកតីអ៊ីហ្វ (طائف) ជាមជ្ឈដ្ឋានជំនួញសំខាន់និងធំមួយ ។ ព្រះសាស្តាម្បូរ៉ាម៉ាដ្ឋ صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم ទៅកាន់តីអ៊ីហ្វតែងឯង បានទាក់ទងប្រជាជាតិ បាន ឆ្លាត្រីហ្វ (بنی ثقیف) ក្នុងបំណងហៅពួកគេមកចូលអ៊ីស្លាម ។ បន្ទាប់ពីបានទៅដល់តីអ៊ីហ្វ ព្រះអង្គ صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم បានជួបពួកមេដឹកនាំនិងពួកព្រឹទ្ធាចារ្យរបស់ប្រជាជាតិនេះ បានពន្យល់ពួកគេអំពី ជំនឿលើព្រះតែមួយហើយបានសូមការគាំទ្រពីពួកគេ ។ តែព្រះវចនៈរបស់ព្រះអង្គ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم ពុំមានឥទ្ធិពលលើពួកគេទេ ពួកគេបានបដិសេធព្រះរាជសារ ។ ព្រះសាស្តា صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم ដឹងថាពួកអ្នកស្រុកនេះអាចក្លាយទៅជាការគំរាមសម្រាប់ព្រះអង្គ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم ព្រោះព្រះអង្គ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم មានតែខ្លួនមួយ ឆ្ងាយពីស្រុក ។ ដូច្នោះព្រះអង្គ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم បានសូមឲ្យពួក បាន ឆ្លាត្រីហ្វ សន្យាព្រះអង្គ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم ថានឹងមិនឲ្យគេដឹងថាព្រះអង្គ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم នៅទីនេះទេ ។ ពួកព្រឹទ្ធាចារ្យ ប្រជាជាតិ បាន ឆ្លាត្រីហ្វ មិនគោរពពាក្យសន្យាដែលបានឲ្យទៅព្រះសាស្តា صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم ទេ ផ្ទុយទៅវិញ ពួកគេបានឲ្យពួកចោរនិងពួកបំផ្លាញទ្រព្យសម្បត្តិគេរបស់ស្រុកនេះ បៀតបៀនព្រះអង្គ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم ។ ដូច្នោះ ព្រះសាស្តាម្បូរ៉ាម៉ាដ្ឋ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم ត្រូវវាងមនុស្សចោមរោម ជេរប្រមាថ ។ ពេលត្រូវពួកគេចោលជុំថ្ម ព្រះអង្គ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم ចាំបាច់ត្រូវដកខ្លួនថយទៅក្នុង សួនមួយ ។ សួននេះជាកម្មសិទ្ធិរបស់បុគ្គលប្រជាជាតិគួរយំស្លឹសម្បូរទ្រព្យពីរ នាក់ ។ ព្រះអង្គ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم បែកញើសជោកមុខ ខ្លួនព្រះអង្គ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم ត្រូវវបូសដោយសារពួកគេ វាយ ។ ព្រះអង្គ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم បានដាក់ខ្លួនសម្រាកក្រោមដើមឈើមួយ ហើយបានបួងសួង អល់ឡោះហ្ន៎ عز وجل ថា៖ "ព្រះជាម្ចាស់ عز وجل អើយ ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم ខ្សោយ ខ្វះខាត កម្លាំង ។ ព្រះអង្គ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم ជាអ្នកផ្គត់ផ្គង់និងជាអ្នកជួយអ្នកទន់ខ្សោយ ។ តើពេលនេះព្រះ

អង្គ^{صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم} បោះបង់ចោលទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ^{صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم} ក្នុងកណ្តាប់ដៃអ្នកណា ?" ទោះបីម្ចាស់សួរធ្វើសក្តាររូបព្រះនិងជាសត្រូវរបស់អ៊ីស្លាមក៏ដោយ តែពួកគាត់អាណិតអាសូរព្រះសាស្តាម្បហ្មាំម៉ាដ្ឋូ^{صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم} ។ ពួកគាត់បានឲ្យបម្រើកាន់សាសនាគ្រិស្តម្នាក់យកផ្លែទំពាំងបាយជូរមួយបានមកឲ្យព្រះអង្គ^{صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم} ។ ពេលបម្រើយកទំពាំងបាយជូរមកឲ្យព្រះអង្គ^{صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم} ព្រះអង្គ^{صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم} បេះមួយគ្រាប់មកសោយដោយមានព្រះវចនៈថា៖ "ដោយនូវព្រះនាមអល់ឡោះហ្ន៎^{عز وجل} ព្រះដ៏មានព្រះមេត្តាធម៌ ព្រះដ៏មានព្រះមេត្តាករុណាប្រណី (بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ)" ។ ពាក្យពេជន៍នេះធ្វើឲ្យបុរសគ្រិស្តសាសនិកភ្ញាក់ផ្អើលហើយបានកត់សម្គាល់ថា គាត់មិនដែលឮពួកអាវ៉ាប់សូត្រប្លង់ស្ទង់អ្វីផ្សេងទេក្រៅពីរូបព្រះធំៗឈ្មោះឡាត់ (لات) និងអ៊ីស្យា (عزى) នោះ ។ ព្រះសាស្តាម្បហ្មាំម៉ាដ្ឋូ^{صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم} បានសួរចង់ដឹងស្រុកកំណើតគាត់ ។ គាត់បានតបថាគាត់មកពីស្រុកណែនីវ៉ា (نَيْنوى) កាន់សាសនាគ្រិស្ត ។ ពេលបានឮចម្លើយ ព្រះសាស្តាម្បហ្មាំម៉ាដ្ឋូ^{صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم} មានព្រះវចនៈថា៖ "នេះគឺកន្លែងដែល យូនុស^{عليه السلام} កូនរបស់ ម៉ាតា (يونس بن متى) រៀមច្បងខ្ញុំ^{صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم} បានរស់នៅ ។" ពេលបានឮឈ្មោះនេះបុរសគ្រិស្តសាសនិកភ្ញាក់ព្រើត សួរថា៖ "ម្តេចលោក^{صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم} ស្គាល់ឈ្មោះ យូនុស^{عليه السلام} កូនរបស់ម៉ាតា ? ពុំមានអ្នកណាធ្លាប់បានឮបុគ្គលទាំងនេះទេក្នុងតំបន់នេះ ។" ព្រះសាស្តាម្បហ្មាំម៉ាដ្ឋូ^{صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم} មានព្រះវចនៈថា៖ "យូនុស^{عليه السلام} ជាព្រះសាស្តាម្បហ្មាំម៉ាដ្ឋូ^{صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم} រស់អល់ឡោះហ្ន៎^{عز وجل} ដូចខ្ញុំ^{صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم} ដែរ ។" ព្រះវចនៈរបស់ព្រះសាស្តាម្បហ្មាំម៉ាដ្ឋូ^{صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم} ជះឥទ្ធិពលខ្លាំងទៅលើបុរសបម្រើគេ គាត់បានសម្តែងសេចក្តីគោរពភ្លាម បានងើបដៃព្រះសាស្តា^{صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم} ហើយបានប្តេជ្ញាជឿព្រះអង្គ^{صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم} ។ ពេលគាត់ត្រឡប់ទៅជួបម្ចាស់គាត់វិញ ម្ចាស់គាត់សួរគាត់ថាបាននិយាយគ្នាអំពីអ្វី ។ គាត់បានឆ្លើយប្រាប់ថា៖ "បុគ្គលដែលកំពុងអង្គុយនៅក្នុងសួនរបស់លោកម្ចាស់នេះជាព្រះអគ្គមហាប្រមុខរបស់មនុស្សជាតិទាំងអស់ ។ ព្រះអង្គ^{صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم} បានប្រាប់ខ្ញុំអ្វីដែលមានតែព្រះសាស្តាទេដែលដឹង ។" ចម្លើយនេះធ្វើឲ្យម្ចាស់សួររំខានចិត្តតែពួកគាត់គ្រាន់តែបានថាសាសនារបស់ពួកគាត់ប្រសើរជាងសាសនាអ៊ីស្លាម ។

ព្រះសាស្តាម្បហ្មាំម៉ាដ្ឋូ^{صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم} បានចាកចេញពីភ្នំអ៊ីហ្ស ខកចិត្តដែលពុំបានសម្រេចក្នុងការដឹកនាំនៅលើផ្លូវត្រូវពួកចេសខ្វះការចេះដឹង ។ ព្រះអង្គ^{صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم} បានសម្រេចព្រះទ័យវិលត្រឡប់ទៅម៉ាកកាស៊ូវិញ ។ តែព្រះអង្គ^{صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم} មិនអាចចូលទៅក្នុងស្រុកម៉ាកកាស៊ូបានដោយសុវត្ថិភាពទេ ព្រោះជីវិតព្រះអង្គ^{صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم} នៅក្នុងភ័យអន្តរាយ ។

ដូច្នោះព្រះអង្គ ^{صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم} បានធ្វើសំបុត្រទៅ មុត្តអ៊ីម ប៊ិន អាឌី (مُطْعَمُ بْنُ عَدِيٍّ) អ្នកស្រុក ម៉ាកកាស្តមានអំណាចម្នាក់ដើម្បីសូមជំនួយ ។

មុត្តអ៊ីមធ្វើសក្ការៈរូបព្រះតែគាត់ព្រមជួយព្រះសាស្តាមូហាំម៉ាដ្ឋ ^{صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم} ព្រោះគាត់ គោរពវង្សត្រកូលព្រះសាស្តា ^{صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم} ។ គាត់បានធ្វើសំបុត្រទៅព្រះសាស្តា ^{صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم} សូមឲ្យ ព្រះអង្គ ^{صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم} យាងចូលក្នុងស្រុកម៉ាកកាស្ត មកកាន់លំនៅដ្ឋានគាត់តែម្តង ។

ថ្ងៃបន្ទាប់ មុត្តអ៊ីមបានឲ្យកូនប្រុសរបស់គាត់ប្រដាប់អាវុធ ដើរការពារព្រះ សាស្តាមូហាំម៉ាដ្ឋ ^{صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم} ទៅកាន់កាក់បាស្ត ។ ពេល អាថ្នី ស៊ីហ្វយ៉ាន និងបុគ្គលឯទៀត ដែលចង់បៀតបៀនព្រះសាស្តា ^{صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم} បានឃើញមុត្តអ៊ីមការពារព្រះអង្គ ^{صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم} ពួកគេខក ចិត្តតែមិនហ៊ានប៉ះពាល់ព្រះអង្គ ^{صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم} ទេ ។ ក្រោយពីបានធ្វើតារាងរួច ព្រះសាស្តា មូហាំម៉ាដ្ឋ ^{صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم} បានទៅកាន់លំនៅដ្ឋានព្រះអង្គ ^{صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم} ។

ក្រោយមកបន្តិច ព្រះសាស្តាមូហាំម៉ាដ្ឋ ^{صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم} បានភៀសខ្លួនទៅកាន់ ម៉ាឌីណាស្ត ។ ច្រើនឆ្នាំក្រោយមក ព្រះសាស្តាមូហាំម៉ាដ្ឋ ^{صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم} បានទៅកាន់ត្រីអ៊ីហ្វ វាយឈ្នះពួកប្រជាជាតិ បាន ស្វាគ្រីហ្វ ។ តែព្រះអង្គ ^{صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم} មិនភ្លេចគុណមុត្តអ៊ីមឡើយ ដែលបានជួយព្រះអង្គ ^{صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم} ពេលដែលព្រះអង្គ ^{صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم} ត្រូវការបង្អែក ។ ពេលព្រះអង្គ ^{صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم} បានទទួលដំណឹងថាមុត្តអ៊ីមទទួលអនិច្ចកម្ម ព្រះសាស្តា ^{صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم} នឹកដល់លោកដែល ធ្លាប់មានសប្បុរសធម៌ ។

ព្រះយាត្រារបស់ព្រះសាស្តាមូហាំម៉ាដ្ឋ ^{صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم} ទៅកាន់ត្រីអ៊ីហ្វ ក្នុងកាលៈទេសៈដ៏ លំបាកបញ្ជាក់ប្រាប់យើងថា ព្រះអង្គ ^{صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم} បានប្តូរផ្តាច់បំពេញករណីយកិច្ចផ្សព្វ ផ្សាយសាសនាអ៊ីស្លាមរបស់ព្រះអង្គ ^{صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم} ឥតរុញរា ។

លំហាត់

ចូរឆ្លើយសំណួរតទៅគឺ៖

១. ហេតុអ្វីព្រះសាស្តាមូហាំម៉ាដ្ឋ صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم បានសម្រេចចិត្តទៅកាន់ស្រុកត្មីអ៊ីហ្វ ?

២. ព្រះអង្គ صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم បានទទួលចម្លើយអ្វីពីអ្នកស្រុកនោះ ?

៣. មូលហេតុអ្វីបានជាបុរសកាន់សាសនាគ្រិស្តព្រមចូលសាសនាអ៊ីស្លាម ?

៤. ហេតុអ្វីព្រះសាស្តាមូហាំម៉ាដ្ឋ صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم បានទាក់ទងមុត្មីម មុនចូលទៅក្នុងស្រុកម៉ាកកាស្ដ ?

៥. តើយើងស្រង់បាននូវមេរៀនអ្វីពីព្រឹត្តិការណ៍នេះ ?

មេរៀនទី ១០

កិច្ចសន្យានៅអាគ្នីបាសុ

ក្នុងរដូវហ្មាច់ ប្រជាជាតិនានានៃដែនដីអាភីប៊ីទាំងមូលមកបំពេញពិធីហ្មាច់ នៅឯម៉ាកកាសុ ។ ទោះបីការធ្វើសក្ការៈរបស់ពួកគេមិនជាប់ពាក់ព័ន្ធសោះនឹងពិធី ហ្មាច់ដែលអ៊ីស្លាមបានបង្ហាត់បង្រៀនយើងនោះក៏ដោយ តែពួកគេទុកព្រះមហាក្រឹះ កាក្នុបាសុជាបូជណីយស្ថានសំខាន់មួយ ។ ព្រះសាស្តាមូហ្មាម៉ាដ្ឋ صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم បានប្រើពេល ច្រើនជាងពេលឯទៀតក្នុងឆ្នាំដើម្បីជួបបណ្តាអ្នកដំណើរ ដើម្បីបង្ហាត់បង្រៀនពួកគេ ឲ្យចេះដឹងសិក្ខាបទអ៊ីស្លាម ។

ពួកអ្នកស្រុកម៉ាឌ្លីណាសុ ដែលគេហៅថាស្រុកយ៉ាស្ត្ររីបសម័យនោះ ធ្លាប់តែ មកកាន់ម៉ាកកាសុដែររៀងរាល់ឆ្នាំ ។ កុលសម្ព័ន្ធឬប្រជាជាតិពីរធំជាងគេនៅ ម៉ាឌ្លីណាសុគឺប្រជាជាតិអេស (الأوس) និងប្រជាជាតិខុស្រ្តរ៉ូច្ច (الخرزج) ។ កុលសម្ព័ន្ធ ទាំងពីរនេះជាសត្រូវហុតឈាមនឹងគ្នា ច្បាំងគ្នាច្រើនលើកច្រើនសាហើយ ។

ក្នុងឆ្នាំទី ១១ ក្រោយពីចាប់ផ្តើមបំពេញព្រះបេសកកម្មសាស្តា ព្រះសាស្តា មូហ្មាម៉ាដ្ឋ صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم បានជួបបុគ្គលប្រជាជាតិខុស្រ្តរ៉ូច្ចប្រាំមួយនាក់នៅម៉ាកកាសុ ក្នុងរដូវ ហ្មាច់ ។ ពេលព្រះអង្គ صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم និយាយប្រាប់ពួកគេអំពីអ៊ីស្លាម ពួកគេចាប់អារម្មណ៍ ណាស់ព្រោះធ្លាប់បានឮពួកយ៉ាហ្វ្វិឌ្លីនៅម៉ាឌ្លីណាសុនិយាយថា ថ្ងៃមួយនឹងមានព្រះ សាស្តាមួយអង្គលេចឡើងពីដែនដីអាភីប៊ី ។ ពួកយ៉ាហ្វ្វិឌ្លីដឹងរឿងនេះព្រោះរឿងនេះ មានចារនៅក្នុងព្រះគម្ពីរពួកគេ គឺព្រះគម្ពីរតៅរ៉ត្តុដែលអល់ឡោះហ្វ្វា عز وجل បានឲ្យមកព្រះ សាស្តាមូសា عليه السلام ។ ពួកខុស្រ្តរ៉ូច្ចជឿថាព្រះសាស្តានៅក្នុងព្រះគម្ពីរនេះជាព្រះសាស្តា អង្គនេះឯង ដូច្នេះពួកគេក៏បានទៅជាមុស្លីម ។ ពេលត្រឡប់មកម៉ាឌ្លីណាសុវិញ ពួក គេខិតខំបង្ហាត់បង្រៀនសាសនាអ៊ីស្លាមឲ្យមនុស្សចេះដឹង មិនយូរប៉ុន្មានមាន មនុស្សច្រើននាក់ចង់ដឹងចង់ស្គាល់ឲ្យបានក្រែលអំពីសាសនាថ្មីនេះ ។

ឆ្នាំបន្ទាប់មក មានមនុស្សដប់ពីរនាក់មកម៉ាកកាសុដើម្បីជួបព្រះសាស្តា មូហ្មាម៉ាដ្ឋ صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم ។ កន្លែងប្រជុំគ្នានៅស្រុកមួយហៅថា អាគ្នីបាសុ (العقبة) ហើយបានទទួលលទ្ធផលកិច្ចព្រមព្រៀងអ៊ីស្លាមដំបូងមួយ ។ ក្រោយពីបានចូល

សាសនាអ៊ីស្លាមហើយ ពួកគេបានសន្យាថាមិនយកអ្នកណាផ្សេងមកហ៊ុនហាយ ជាមួយអល់ឡោះហ្ន៎^{عجل}ទេ ថាមិនលួចប្លន់គេទេ ថាមិនកប់កូនស្រីឯងទាំងអស់ទេ ។ ពួកគេបានសន្យាថានឹងមិននិយាយបង្ហាច់គ្នាទេ និងធ្វើអំពើល្អ ។

ព្រះសាស្តាមូហាំម៉ាដ្ឋ^{صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم}បានសន្យាពួកគេថា បើពួកគេគោរពពាក្យសន្យា មែន អល់ឡោះហ្ន៎^{عجل}នឹងឲ្យឋានសួគ៌ពួកគេជារង្វាន់ ។ គេហៅកិច្ចព្រមព្រៀងនេះថា "កិច្ចសន្យាអុក្ខីបាស្តុដំបូង" ។ បុគ្គលទាំង ១២ នាក់បានត្រឡប់ទៅម៉ាឌីណាស្តុវិញ ចិត្តពោរពេញដោយជំនឿ ។ ពួកគេបានផ្ញើសំបុត្រមកព្រះសាស្តា^{صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم} សូមឲ្យព្រះ អង្គ^{صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم}ចាត់បញ្ជូនមនុស្សម្នាក់មកម៉ាឌីណាស្តុ ដើម្បីបង្ហាត់បង្រៀនឲ្យចេះដឹង សាសនាអ៊ីស្លាមក្រែលជាងមុន ។

ព្រះសាស្តាមូហាំម៉ាដ្ឋ^{صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم}បានចាត់បញ្ជូន មុស្លាហ្គាប់ ប៊ិន អ៊ូមែរ (مُصْعَبُ بْنُ عُمَيْرٍ) និង អ៊ីបនូ អ៊ូម ម៉ាក់ទុម (ابْنُ أُمِّ مَكْتُومٍ) ទៅបង្ហាត់បង្រៀនពួកគេ ។ បេសកជនទាំង ពីរធ្វើការបានល្អបំផុត បណ្តាលឲ្យមានការផ្លាស់ប្តូរគំនិតច្រើននៅម៉ាឌីណាស្តុ ។ មនុស្សទន្ទឹមចាំរដូវហ្វាច្ចុយ៉ាងអន្ទះអន្ទែង ព្រោះតែចង់ជួបព្រះសាស្តា^{صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم}មូហាំម៉ាដ្ឋ^{صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم} និងដើម្បីប្តេជ្ញាចិត្តជ្រោមជ្រែងអ៊ីស្លាម ។

ឆ្នាំក្រោយមក ក្បួនទូរចរបំពេញពិធីហ្វាច្ចុយ៉ាមានមនុស្ស ៥០០ នាក់ ភាគច្រើន ជាប្រជាជាតិខ្ពស់រ៉េច្ចុ បានចាកចេញពីម៉ាឌីណាស្តុមកកាន់ម៉ាក់កាស្តុ ។ ក្រុមនេះ មានមុស្លីម ៧៣ នាក់ ២ នាក់ជាស្ត្រី ក្រៅពីនេះគឺបណ្តាអ្នកដែលចង់ដឹងឲ្យបាន ច្រើនអំពីសាសនាមុននឹងទៅជាមុស្លីម ។ ពួកគេបានជួបព្រះសាស្តាមូហាំម៉ាដ្ឋ^{صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم} ថ្ងៃទី ១៣ ខែ ស៊ុល ហ្វីច្ចុយ៉ាស្តុ នៅឯអុក្ខីបាស្តុ ។

នៅក្នុងអង្គប្រជុំនេះ ព្រះសាស្តាមូហាំម៉ាដ្ឋ^{صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم}បានចរចាជាមួយពួកគេ បាន សូត្រអាយ៉ាស្តុគួរអានឲ្យពួកគេស្តាប់ ។ ព្រះវចនៈព្រះសាស្តា^{صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم}បានធ្វើឲ្យអ្នក ស្តាប់ទាំងអស់ចាប់អារម្មណ៍ខ្លាំង ពួកគេទាំងអស់គ្នាត្រៀមខ្លួនប្តេជ្ញាជឿអ៊ីស្លាមនៅ លើដៃព្រះអង្គ^{صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم} ។ ទាំងអស់គ្នាបានស្បថស្មោះស្ម័គ្រ (أَلْبَيْعَةَ) បែរមុខមក ព្រះសាស្តាមូហាំម៉ាដ្ឋ^{صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم} ។ គេហៅព្រឹត្តិការណ៍នេះថា "កិច្ចសន្យាអុក្ខីបាស្តុទីពីរ" ។ ព្រះសាស្តា^{صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم}បានសន្យាពួកគេទាំងអស់គ្នាថាមិនយូរទេ ព្រះអង្គ^{صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم}នឹងទៅ ម៉ាឌីណាស្តុ ។ ចប់ពីធី មនុស្សទាំងអស់បានវិលត្រឡប់ទៅលំនៅវិញ ។

ចំណុចមួយគួរឲ្យកត់សម្គាល់គឺ អ្នកស្រុកម៉ាឌីណាស្តុច្រើនព្រមចូលសាសនា

អ៊ីស្លាមក្រោយពីបានដឹងអំពីសាសនាតែបីឆ្នាំទេ ចំណែកឯពួកអ្នកស្រុកម៉ាកកាស៊ូ វិញ ព្រះសាស្តា صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم បានផ្សាយសាសនា ១៣ ឆ្នាំទើបពួកគេបានទៅជាមុស្លីម ។ រឿងនេះអាចមានមូលហេតុពីរ គឺ៖

- ១. អ្នកស្រុកម៉ាឌីណាស៊ូធ្លាប់បានឮប្រជាជាតិយ៉ាហ្វិឌីជិតខាង និយាយអំពី ព្រះសាស្តាអារ៉ាប់ ។ ពួកយ៉ាហ្វិឌីបានថាកាលណាព្រះសាស្តាអង្គនេះកើត ឡើង ព្រះអង្គនឹងផ្សាយសាសនាយ៉ាហ្វិឌី ។ ទោះជាយ៉ាងណាក៏ដោយ ប្រជា ជាតិអេស៊ីនិងប្រជាជាតិខ្ពស់រ៉ុច្ច បានត្រៀមខ្លួនជឿព្រះសាស្តាមូហាំម៉ាដ្ច صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم ជាស្រេច កាលណាព្រះអង្គ صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم ប្រកាសថាត្រូវចាត់បញ្ជូនមកដោយ អល់ឡោះហ្វី عز وجل ចំណែកពួកអ្នកស្រុកម៉ាកកាស៊ូមិនបានត្រៀមខ្លួនជាមុនទេ ។
- ២. ប្រជាជាតិអេស៊ីនិងប្រជាជាតិខ្ពស់រ៉ុច្ច ផុញទ្រាន់ជម្លោះឥតស្រាករវាង ប្រជាជាតិទាំងពីរដែលច្បាំងគ្នាតាំងពី ១២០ ឆ្នាំមកហើយនោះ ។ ពួកគេ ស្វែងរកអ្នកមានសមត្ថភាពដែលអាចនាំមកបាននូវសន្តិសុខក្នុងតំបន់ខ្លួន ។

ដល់ពេលព្រះសាស្តាមូហាំម៉ាដ្ច صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم ចាកចេញពីលំនៅព្រះអង្គ صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم នៅឯ ម៉ាកកាស៊ូ ។ ការរស់នៅក្នុងស្រុកនេះកាន់តែលំបាកឡើងៗសម្រាប់ពួកមុស្លីមដែល ត្រូវពួកគូរ៉យ្យ័ធ្វើបាបឥតស្រាក ។

លំហាត់

ចូរឆ្លើយសំណួរតទៅគឺ៖

១. ពួកអ្នកស្រុកម៉ាឌីណាស៊ីបានសន្យាអ្វី កាលពួកគេមកឯអ្នកបាស៊ីលីក ដំបូង ?

២. ប៉ុន្មាននាក់បានមកឯអ្នកបាស៊ីលីកចុងក្រោយ កាលព្រះសាស្តា ^{صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم} នៅ ម៉ាកកាស៊ី ?

៣. ហេតុអ្វីព្រះរាជសារអ៊ីស្លាមលេចឮនៅឯម៉ាឌីណាស៊ី លឿនជាងនៅឯ ម៉ាកកាស៊ី ?

៤. ប្រជាជាតិណាទៀតដែលរស់នៅក្បែរប្រជាជាតិអេស៊ី និងប្រជាជាតិ ខ្ពស់រ៉ូម ?

៥. ព្រះសាស្តាម្យ៉ាងម៉េច ^{صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم} បានសន្យាពួកអ្នកស្រុកម៉ាឌីណាស៊ីថាអ្វី ?

មេរៀនទី ១១

ហ្នឹងចំពោះតួបុការភៀសខ្លួនទៅម៉ាឌីណាស៊ូ - ភាគ ១

ពួកគូរ៉យ៍ស្ត្រីក្រោធណាសព្វពេលបានដឹងថាពេលនេះ បណ្តាអ៊ីស្លាមសាសនិក ទទួលបាននូវការគាំទ្រពីអ្នកស្រុកម៉ាឌីណាស៊ូ ។ ដើម្បីកម្ទេចសេចក្តីប្តេជ្ញាចិត្តនិង សេចក្តីក្លាហានរបស់ពួកមុស្លីម ពួកគេកាន់តែធ្វើបាបនិងធ្វើទុក្ខបុកម្នេញពួកមុស្លីម ខ្លាំងឡើង ។ បណ្តាបក្សពួករបស់ព្រះសាស្តាមូហ្វាម៉ាដ្វ័ صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم បានមកប្តឹងព្រះអង្គ صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم អំពីការធ្វើបាបជាទម្ងន់ ដែលពួកគេទទួលរងពីសំណាក់ពួកទមិឡឥតសាសនា ។ ព្រះអង្គ صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم សូមឲ្យពួកគេទុកពេលឲ្យព្រះអង្គ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم បន្តិចដើម្បីគិតគូរ ។ ពីរបីថ្ងៃ ក្រោយមក ព្រះអង្គ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم បានណែនាំឲ្យមុស្លីមទាំងអស់ភៀសខ្លួនទៅម៉ាឌីណាស៊ូ ដោយសម្ងាត់ ឲ្យរង់ចាំព្រះអង្គ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم នៅទីនោះ ។ លុះបានចេញបញ្ជាឲ្យភៀសខ្លួន ហើយ បណ្តាមុស្លីមបានចាកចេញពីម៉ាកកាស៊ូម្តងម្នាក់ៗ ដោយមានលេស ។ ព្រោះតែខ្លាចប្រតិកម្មពួកគូរ៉យ៍ស្ត្រី បានជាពួកមុស្លីមមិនឲ្យគេដឹងទិសដៅរបស់ខ្លួន ទេ ។ ហេតុដូច្នេះឯងបានមុស្លីមភាគច្រើនចាំបាច់ត្រូវចាកចោលទ្រព្យសម្បត្តិខ្លួន ។ ពួកគូរ៉យ៍ស្ត្រីក៏បានដឹងថាមុស្លីមទាំងអស់ចាកចេញពីម៉ាកកាស៊ូ ។ ពួកគេព្យាយាម រារាំងបានខ្លះតែភាគច្រើនបានចេញផុតទៅហើយ កំពុងធ្វើដំណើរឆ្ពោះទៅកាន់ ម៉ាឌីណាស៊ូ ។ នៅឯម៉ាកកាស៊ូនៅសល់តែព្រះសាស្តាមូហ្វាម៉ាដ្វ័ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم និងគ្រួសារព្រះ អង្គ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم អ៊ីម៉ាអ៊ាលី صلوات اللہ علیہ والسلام និងមុស្លីមចំណាស់និងឈឺពីរបីនាក់ប៉ុណ្ណោះ ។ គេបានរៀប ចំចំណាកចុងក្រោយសម្រាប់បុគ្គលចុងក្រោយទាំងនេះដែរ ។

ការលបរត់យ៉ាងសម្បើមនេះធ្វើឲ្យពួកគូរ៉យ៍ស្ត្រីក្តៅក្រហាយចិត្តណាស់ ។ ពួក គេដឹងថាពេលនេះពួកមុស្លីមនឹងទៅជាគ្រោះថ្នាក់សម្រាប់ពួកគេ ។ នៅឯសភា ដ្ឋាន អាន់-ណាដ្វ័រ៉ាស្ត្រូ (دار الندوة) កន្លែងប្រជុំពិភាក្សារឿងសំខាន់ៗ ពួកគូរ៉យ៍ស្ត្រីបាន សម្រេចចិត្តថា មានតែមធ្យោបាយមួយគត់ដែលអាចទប់ស្កាត់កុំឲ្យសាសនាអ៊ីស្លាម រាលដាលបាន គឺសម្លាប់ព្រះសាស្តាមូហ្វាម៉ាដ្វ័ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم ចោលតែម្តង ។ ទាំងអស់គ្នាយល់ ស្របតាមមតិនេះ តែមានបញ្ហាមួយគឺពួក បានី ហ្វាស្ត្រីម គ្រួសារព្រះសាស្តា មូហ្វាម៉ាដ្វ័ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم នឹងសងសឹកឃាតករ ។ ទីបំផុត អាហ្វិ យ៉ុហ្វាល់ ស្នើថាប្រសើរជាង

បញ្ជូនឃាតករតែម្នាក់ទៅសម្លាប់ព្រះសាស្តាមូហ្គាំម៉ាដូ صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم គប្បីបញ្ជូនយុវជនម្នាក់
របស់កុលសម្ព័ន្ធមួយ គ្រប់ៗកុលសម្ព័ន្ធ ។ ធ្វើដូច្នោះពួក បាន ហ្គាស្តឹម មិនអាច
ទម្លាក់កំហុសទៅលើមនុស្សតែម្នាក់បានទេ ។ ពួកគេក៏បានមូលមតិគ្នាជ្រើសយក
ផែនការណ៍នេះ យុវជន ៤០ នាក់ត្រូវបានជ្រើសរើសសម្រាប់ប្រព្រឹត្តទង្វើកំសាក ។

ក្នុងយប់តែមួយ ដែលពួកគូរ៉យ៉ាដូបានរៀបផែនការណ៍ធ្វើគុតព្រះសាស្តា
មូហ្គាំម៉ាដូ صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم នោះ អល់ឡោះហ្វី عز បានដាក់ព្រះរាជបញ្ជាឲ្យព្រះអង្គ صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم ចាកចេញពី
ម៉ាកកាស៊ូទៅកាន់ម៉ាឌីណាស៊ូ ។ ទេវតាយ៉ូបរីអ៊ីល عليه السلام បានប្រាប់ព្រះសាស្តា
មូហ្គាំម៉ាដូ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم ឲ្យជ្រាបអំពីគោលបំណងអាក្រក់របស់ពួកគូរ៉យ៉ាដូ ។ ព្រះសាស្តា صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم
បានប្រាប់អ៊ីម៉ាអុលី صلوات اللہ علیہ والسلام ថា៖ "ចូរអ្នក صلوات اللہ علیہ والسلام ដេកលើគ្រែខ្ញុំ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم យប់នេះ ដណ្តប់ជួយ
ពណ៌បៃតងដែលខ្ញុំ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم ធ្លាប់តែប្រើពេលខ្ញុំ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم ដេក ។" ព្រះអង្គ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم បានផ្តាំឲ្យអ៊ីម៉ា
អុលី صلوات اللہ علیہ والسلام ទៅតាមព្រះអង្គ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم ក្រោយពីបានប្រគល់បញ្ជីរបស់អ្នកស្រុកម៉ាកកាស៊ូ
ដែលបានធ្វើទុកនឹងព្រះអង្គ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم នោះឲ្យទៅម្ចាស់នោះវិញ ។ អ៊ីម៉ាអុលី صلوات اللہ علیہ والسلام ធ្លាប់តែ
មានវចនៈ ច្រើនឆ្នាំក្រោយមក ថាទោះបីមានគ្រោះថ្នាក់ដល់ស្លាប់ក៏ដោយ ព្រះអង្គ
صلوات اللہ علیہ والسلام បានផ្ទុលក់ដោយសុខសាន្តយប់នោះ ។

ជិតដល់យប់ លំនៅព្រះសាស្តាមូហ្គាំម៉ាដូ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم ត្រូវឡោមព័ទ្ធដោយបុរស
គូរ៉យ៉ាដូ ៤០ នាក់ ។ ពួកគេបានរង់ចាំដល់ពេលព្រឹកទើបចុះដៃ ។

ពាក់កណ្តាលយប់បានកន្លងផុត ព្រះសាស្តាមូហ្គាំម៉ាដូ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم បានចេញពីផ្ទះ
ដើម្បីធ្វើដំណើរឆ្ពោះទៅឯនាយ ។ ពេលចេញពីផ្ទះ ព្រះអង្គ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم បានបាយខ្សាច់
បន្តិចទៅលើបន្ទាយឃាតករដែលកំពុងរង់ចាំធ្វើឃាតព្រះអង្គ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم ដោយសូត្រអាយ៉ាស៊ូ
នេះ គឺ៖

وَجَعَلْنَا مِنْ بَيْنِ أَيْدِيهِمْ سَدًّا وَمِنْ خَلْفِهِمْ سَدًّا فَأَغْشَيْنَاهُمْ فَهُمْ لَا يُبْصِرُونَ ﴿٩﴾

9. យើងនឹងដាក់របាំងមួយនៅពីមុខពួកគេ និងរបាំងមួយនៅពីក្រោយពួកគេ
ហើយយើងនឹងគ្រប[ភ្នែក]ពួកគេ ។ ដូច្នោះពួកគេនឹងមើលមិនឃើញទេ ។ (សូរ៉េវ៉ា: ត្រូវ
យ៉ាស៊ីន អាយ៉ាស៊ូ 9 (36:9))

ព្រះសាស្តាមូហ្គាំម៉ាដូ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم បានបន្តដំណើរទៅមុខ ដោយពុំធ្វើឲ្យពួកឃាតករ
ដែលនៅចាំព្រះអង្គ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم នោះដឹងខ្លួនទេ ។ ព្រឹកឡើង ពួកឃាតករសែសិបនាក់បាន
ស្ទុះចូលទៅក្នុងផ្ទះព្រះអង្គ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم លាន់សូរទ្រហឹង ម្នាក់ៗប៉ងកាប់សម្លាប់ព្រះសាស្តា

មុនគេ ។ ពេលពួកសម្លេងជ្រួលច្របល់ អ៊ីមាំអ្គាលី صلوات الله عليه والسلام ងើបក្បាលពីខ្លើយ ត្រវាត់ ជួយបែតងទៅម្ខាង ។ ពេលឃើញអ៊ីមាំអ្គាលី صلوات الله عليه والسلام ពួកយាតករសែសិបទចំដក់ ។ ពួកវាសួរថា៖ "ឯណាមូហាំម៉ាដ្ឋំ صلى الله عليه وآله وسلم ?" អ៊ីមាំអ្គាលី صلوات الله عليه والسلام តបថា៖ "អស់លោកផ្ទៃព្រះ អង្គ صلى الله عليه وآله وسلم ទុកនឹងខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام ឬ បានជាទារយកព្រះអង្គ صلى الله عليه وآله وسلم ពីខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام វិញ ? ពេលនេះព្រះ អង្គ صلى الله عليه وآله وسلم មិននៅផ្ទះទេ ។"

ពួកគូរ៉យ័ស្មីខកចិត្តជឿតបរាជ័យ មិនអើពើអ៊ីមាំអ្គាលី صلوات الله عليه والسلام ទេព្រោះព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មិនមែនបដិបក្ខពួកគេទេ ។ ពួកគេបានចាកចេញពីផ្ទះដោយស្តាយក្រោយ ដែលបានរង់ចាំលុះដល់ព្រឹក ។

ក្នុងពេលតែមួយ ព្រះសាស្តាមូហាំម៉ាដ្ឋំ صلى الله عليه وآله وسلم ទទួលរងយថាការណ៍ច្រើនទៀត តាមផ្លូវទៅម៉ាដ្ឋុណាស្មុំ ព្រះអង្គ صلى الله عليه وآله وسلم បានរួចផុតពីបច្ឆាមិត្តព្រោះអស់ឡោះហ្គ័ عز وجل បាន ការពារព្រះអង្គ صلى الله عليه وآله وسلم ។

អស់ឡោះហ្គ័ عز وجل មានព្រះបន្ទូលនៅក្នុងព្រះគម្ពីរគូរអានថា៖

وَإِذْ يَمْكُرُ بِكَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِيُثْبِتُوكَ أَوْ يَقْتُلُوكَ أَوْ يُخْرِجُوكَ وَيَمْكُرُونَ وَيَمْكُرُ اللَّهُ وَاللَّهُ خَيْرُ الْمَكْرِينَ ﴿٣٠﴾

30. [ចូរអ្នកនឹកឃើញ]កាលពួកបដិសេធសទ្ធា [ពួកលាក់ពុត ពួកបដិមានិយម ពួកទុច្ចរិត...] បានរៀបផែនការប្រឆាំងអ្នក ដើម្បីចាប់ខ្លួនអ្នក ធ្វើឃាតអ្នក ឬ បណ្តេញអ្នក ។ ពួកគេបានប្រើឧបាយកល អស់ឡោះហ្គ័[ក៏]បានរៀបផែនការ[ដែរ ប្រឆាំងល្បិចកលរបស់ពួកបដិសេធសទ្ធា ដើម្បីសង្គ្រោះអ្នកនិងបណ្តាអ្នកមាន សទ្ធា] ។ អស់ឡោះហ្គ័ជាអ្នករៀបផែនការប្រសើរជាងគេ ។ (សូរ៉ោះត្ថុ អាល់- អាន់ហ្វាល អាយ៉ាស្មុំ 30 (8:30)) ។

មេរៀនទី ១២

ហ្វីចរ៉ោះត្តីឬការភៀសខ្លួនទៅម៉ាឌីណាស៊ូ - ភាគ ២

កាលអ៊ីម៉ាអ៊ាលី ^{صلوات الله عليه والسلام} បានផ្ទៀងផ្ទាត់សព្វព្រះសាស្តាម្បហ្វាម៉ាដ្ឋ ^{صلی الله علیه وآله وسلم} លើគ្រែ ព្រះអង្គ ^{صلی الله علیه وآله وسلم} បានធ្វើដំណើរចាកចេញពីម៉ាកកាស៊ូ ។ ពេលចេញពីក្នុងស្រុកព្រះអង្គ ^{صلی الله علیه وآله وسلم} បានជួបអាហ្វិ បាការ តាមផ្លូវ បាននាំគាត់ទៅជាមួយព្រះអង្គ ^{صلی الله علیه وآله وسلم} ។ ព្រះអង្គ ^{صلی الله علیه وآله وسلم} ដឹងថាពួកគូរ៉យ័ស្តនឹងមិនដេញតាមព្រះអង្គ ^{صلی الله علیه وآله وسلم} ឲ្យខាតពេលទេ ពេលដឹងថាព្រះអង្គ ^{صلی الله علیه وآله وسلم} ចាកចេញនោះ ដូច្នោះព្រះអង្គ ^{صلی الله علیه وآله وسلم} បានទៅជ្រកក្នុងគុហាភ្នំមួយឈ្មោះ "ស្ទ្រាវី (تور)" នៅខាងត្បូងម៉ាកកាស៊ូតាមផ្លូវទៅម៉ាឌីណាស៊ូ ។

ពលីកម្មរបស់អ៊ីម៉ាអ៊ាលី ^{صلوات الله عليه والسلام} កាលព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} យកជីវិតប្តូរជីវិតព្រះសាស្តាម្បហ្វាម៉ាដ្ឋ ^{صلی الله علیه وآله وسلم} ក្នុងយប់ភៀសខ្លួននោះ គាប់ព្រះហឫទ័យអស់ឡោះហ្វី ^{عز وجل} ណាស់ បានជាអស់ឡោះហ្វី ^{عز وجل} ដាក់មកនូវអាយ៉ាស៊ូនេះគឺ៖

وَمِنَ النَّاسِ مَن يَشْرِي نَفْسَهُ ابْتِغَاءَ مَرْضَاتِ اللَّهِ وَاللَّهُ رَءُوفٌ بِالْعِبَادِ ﴿٢٠٧﴾

207. មនុស្សខ្លះប្តូរជីវិតដើម្បីផ្តាច់ព្រះហឫទ័យអស់ឡោះហ្វី ។ អស់ឡោះហ្វី អាណិតស្រឡាញ់បារទាំងឡាយ[បែបនេះ]របស់ព្រះអង្គ ។ (សូរ៉ោះត្តី អាស់-បាត្តីរ៉ោះត្តី អាយ៉ាស៊ូ 207 (2:207)) ។

ពេលបានដឹងថាព្រះសាស្តាម្បហ្វាម៉ាដ្ឋ ^{صلی الله علیه وآله وسلم} បានចាកចេញពីម៉ាកកាស៊ូ ពួកគូរ៉យ័ស្តបានចាត់បញ្ជូនមនុស្សទៅស្តាប់ផ្លូវទៅម៉ាឌីណាស៊ូទាំងអស់ ។ ពួកគេបានជួលមនុស្សជំនាញខាងរកអ្នកដំណើរដោយពិនិត្យមើលដានជើង ។ ពួកគេបានប្រកាសដែរថាអ្នកណាអាចប្រាប់ឲ្យដឹងកន្លែងពួនរបស់ព្រះសាស្តា ^{صلی الله علیه وآله وسلم} អ្នកនោះនឹងបានរង្វាន់អូដ្ឋ ១០០ ក្បាល ។ បុរសជាតិគូរ៉យ័ស្តពួកដើរតាមរកម្នាក់ឈ្មោះ អាហ្វិ គូរ៉ស្ត (أبو كرز) បាននាំពួកអ្នកដេញតាមទៅដល់មាត់គុហាភ្នំស្ទ្រាវី ។ តែពេលគេចូលទៅដល់មាត់រូងនោះគេឃើញមានសំបុកពីងពាងពីទូមាត់រូងនោះ មានសំបុកលលកព្រៃពងពេញ ។ ពួកអ្នកដេញតាមបានសម្រេចថាបើមានមនុស្សនៅខាងក្នុងរូងនោះមែន ពីងពាងនិងលលកព្រៃមិនធ្វើសំបុកលើមាត់រូងនោះទេ បើមានគេដើរកាត់តាមនេះមែនសំបុកពីងពាងប្រាកដជាដាច់ខូចអស់ ។ ពួកគេក៏បានចោលផ្លូវ

នេះ មិនចូលទៅមើលខាងក្នុងទេ ។ ដូច្នោះ អល់ឡោះហ្ន៎ عجل បានជួយសង្គ្រោះ ព្រះសាស្តា មូហាំម៉ាដ្ឋ صلی الله علیه وآله وسلم ជាទីស្រឡាញ់របស់ព្រះអង្គ عز وجل ដោយអព្វតហេតុអស្ចារ្យ ។

ព្រះសាស្តាមូហាំម៉ាដ្ឋ صلی الله علیه وآله وسلم បាននៅក្នុង រូងនេះបីថ្ងៃបីយប់ ។ យប់មួយ ក្នុងយប់ទាំង

បីនេះ អ៊ីម៉ាអុលី صلوات الله عليه والسلام បានមកជួបព្រះអង្គ صلی الله علیه وآله وسلم ។ ព្រះសាស្តាមូហាំម៉ាដ្ឋ صلی الله علیه وآله وسلم បានឲ្យព្រះ

អង្គ صلوات الله عليه والسلام រៀបចំអង្គជួសម្រាប់ព្រះអង្គ صلی الله علیه وآله وسلم និង អាហ្វិ បាការ ។ ព្រះសាស្តា صلی الله علیه وآله وسلم បានឲ្យ

ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ទៅប្រកាសឯម៉ាក់កាស្ត់ថ្ងៃបន្ទាប់ថា បើអ្នកណាបានផ្ញើរបស់ទុកនឹង

ព្រះសាស្តា صلی الله علیه وآله وسلم ឬបានសូមខ្លឹមរបស់ពីព្រះអង្គ صلی الله علیه وآله وسلم ចូរអ្នកនោះទូទាត់ជាមួយអ៊ីម៉ាអុលី

صلوات الله عليه والسلام ។ បន្ទាប់មកព្រះអង្គ صلی الله علیه وآله وسلم ផ្តាំអ៊ីម៉ាអុលី صلوات الله عليه والسلام ឲ្យជួយមើលព្រះនាងហ្វាទីម៉ាស្ត់

ទាំងបី (ហ្វាទីម៉ាស្ត់ ស្វាស្ត់អ៊ី سلام الله عليها, ហ្វាទីម៉ាស្ត់ ប៊ិនទី អាសាដ្ឋ, ហ្វាទីម៉ាស្ត់ ប៊ិនទី

ស្វ៊ីបែរ) និងបណ្តាសមាជិក បាន ហ្វាស្តីម ឯទៀតដែលចង់ចាកចេញពីម៉ាក់កាស្ត់ ។

អ៊ីម៉ាអុលី صلوات الله عليه والسلام ត្រូវនាំដោយផ្ទាល់បុគ្គលទាំងអស់នេះទៅម៉ាឌីណាស្ត់ ។

ថ្ងៃទីបួន អ៊ីម៉ាអុលី صلوات الله عليه والسلام បានបញ្ជូនអង្គបីទៅឯរូងភ្នំជាមួយអ្នកនាំផ្លូវជាទីទុក

ចិត្តម្នាក់ឈ្មោះ អ៊ីរីយ៉ាត្រីតូ (أريظت) ។ ព្រះសាស្តាមូហាំម៉ាដ្ឋ صلی الله علیه وآله وسلم និង អាហ្វិ បាការ បាន

ធ្វើដំណើរទៅកាន់ម៉ាឌីណាស្ត់ជាមួយបុរសអ្នកនាំផ្លូវ តាមផ្លូវឆ្នេរសមុទ្រដើម្បីចៀស

វាងពលសេះគូរីយ៉ាស្ត់ ។

ចាប់ពីយប់នេះតទៅ ពួកមុស្លីមចាប់ផ្តើមរាប់សករាជអ៊ីស្លាមឬប្រក្រតិទិន

ហ្វីច្រុរ៉ោះត្តី ។ ការរៀសខ្លួននេះឯងដែលជាដើមទីនៃការប្រមូលផ្តុំពួកមុស្លីមនៅ

ម៉ាឌីណាស្ត់និងជាការបង្កើតរដ្ឋអ៊ីស្លាមដំបូងបង្អស់ ។

ដំណើរឆ្ពោះទៅម៉ាឌីណាស្ត់មានចម្ងាយ ៤០០ គីឡូម៉ែត្រ ពួកគេច្រើនតែធ្វើ

ដំណើរពេលយប់ សម្រាកពេលថ្ងៃ ។ ទោះបីពួកគេប្រយ័តប្រយែងក៏ដោយ បុរស

ម្នាក់បានឃើញពួកគេហើយទៅរាយការណ៍ប្រាប់ពួកគូរីយ៉ាស្ត់នៅម៉ាឌីណាស្ត់ ។

ព្រោះតែចង់បានរង្វាន់តែម្នាក់ឯង បុរសម្នាក់ឈ្មោះ សារីក្លោះត្តី (سرافقة) បាន

ធ្វើឲ្យពួកគូរីយ៉ាស្ត់ជឿថាបុរសនោះបានឃើញអ្នកផ្សេងទៀត ថាដេញតាមពួកនោះ

ជាការខាតពេលទេ ។ គាត់បានមកផ្ទះ បានប្រដាប់អាវុធ ហើយបានជិះសេះលឿន ទៅកាន់កន្លែងដែលគេបានឃើញព្រះសាស្តាមូហាំម៉ាដ្ឋ ^{صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم} និងបក្សពួកព្រះអង្គ ^{صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم} ។ សារីក្លោះត្ថីជាបុរសមាឌធំ អាចិ បាការ បារម្ភណាស់ពេលគាត់ចូលមកជិត ដល់ ។ ព្រះសាស្តាមូហាំម៉ាដ្ឋ ^{صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم} បានប្រាប់ អាចិ បាការ ដូចកាលមុនដែរ កាលគេ ជិតរកព្រះអង្គ ^{صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم} និងគាត់ឃើញនៅឯរូងភ្នំស្មៅរី ថា៖

إِلَّا تَنْصُرُوهُ فَقَدْ نَصَرَهُ اللَّهُ إِذْ أَخْرَجَهُ الَّذِينَ كَفَرُوا ثَانِيَ اثْنَيْنِ إِذْ هُمَا فِي الْغَارِ إِذْ يَقُولُ لِصَاحِبِهِ لَا تَحْزَنْ إِنَّ اللَّهَ مَعَنَا فَأَنْزَلَ اللَّهُ سَكِينَتَهُ عَلَيْهِ وَأَيَّدَهُ بِجُنُودٍ لَمْ تَرَوْهَا وَجَعَلَ كَلِمَةَ الَّذِينَ كَفَرُوا السُّفْلَىٰ ۗ وَاللَّهُ هُوَ الْعَلِيُّ ۗ وَاللَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿٤٠﴾

40. បើពួកអ្នកមិនជួយគេទេ (គឺមូហាំម៉ាដ្ឋ) អល់ឡោះហ្ន៍បានជួយគេរួចស្រេច ហើយ កាលពួកបដិសេធសទ្ធា[ដែលជាសត្រូវ]បានបណ្តេញគេចេញ គេជាជន ទីពីរ (គឺមានគ្នាតែម្នាក់គត់) ក្នុងចំណោមអ្នកទាំងពីរ កាលគេទាំងពីរនៅក្នុងរូងភ្នំ គេ (មូហាំម៉ាដ្ឋ) បានប្រាប់មិត្តគេថា៖ "លោកកុំបារម្ភ អល់ឡោះហ្ន៍នៅជាមួយយើង ។" ដូច្នោះអល់ឡោះហ្ន៍បានប្រទានភាពស្ងប់នៃព្រះអង្គចុះមកលើគេ (គឺសាស្តា) បាន ពង្រឹងកម្លាំងគេដោយទ័ព (គឺទេវតា) ដែលពួកអ្នកមើលមិនឃើញ ហើយព្រះអង្គ បានបន្ថែកពាក្យសំដីរបស់ពួកបដិសេធសទ្ធា រីឯព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្ន៍ខ្ពស់ ខ្ពង់ ខ្ពស់លើសលុប ។ អល់ឡោះហ្ន៍ទ្រង់មានព្រះមហិទ្ធិបូទ្ធិ ព្រះអង្គជាព្រះមុនិរាជ ។ (សូរ៉ៃត្ថី អាត់-តៅបាស្ត អាយ៉ាស្ត 40 (9:40)) ។

ចន្លោះពេលនោះ ព្រះសាស្តាមូហាំម៉ាដ្ឋ ^{صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم} បានប្តូរស្នងអល់ឡោះហ្ន៍ ^{عز وجل} សូម ឲ្យថែរក្សាការពារពីបំណងអាក្រក់របស់សារីក្លោះត្ថី ។ រំពេចនោះ បុរសនេះធ្លាក់ពី លើខ្នងសេះយ៉ាងធ្ងន់ ។ គាត់ដឹងភ្លាមថានេះមិនមែនឧប្បត្តិហេតុធម្មតាទេ តែជាការ ព្រមានឲ្យគាត់ប្រយ័ត្នខ្លួនដែលមានបំណងអាក្រក់នោះ ។ ដូច្នោះគាត់បានបែរទៅ រកព្រះសាស្តាមូហាំម៉ាដ្ឋ ^{صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم} សូមខមាទោសព្រះអង្គ ^{صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم} សូមជួយព្រះអង្គ ^{صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم} ស្រេច តែព្រះអង្គ ^{صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم} បញ្ជា ។ ព្រះសាស្តា ^{صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم} បានប្រាប់ឲ្យគាត់ត្រឡប់ទៅម៉ាក់កាស្តរីញ ទៅហាមគេកុំឲ្យដេញតាមព្រះអង្គ ^{صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم} ។ សារីក្លោះត្ថីក៏បានមកម៉ាក់កាស្តរីញ ប្រាប់ អ្នកដែលគាត់ជួបថាពុំបានឃើញស្លាកស្នាមឬដានព្រះសាស្តាមូហាំម៉ាដ្ឋ ^{صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم} ទេ ។

ថ្ងៃទី ១២ ខែ រ៉ប៊ីអ៊ុល-អៅវ៉ាល់ ព្រះសាស្តាមូហាំម៉ាដ្ឋ ^{صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم} បានទៅដល់ភូមិ គូបាអ៊ី (قباء) ជាយស្រុកម៉ាឌីណាស្ត ។ ព្រះអង្គ ^{صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم} រង់ចាំប្អូនជីតាមួយរបស់ព្រះអង្គ

صلوات الله عليه والسلام
مُحَمَّدٌ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ
នៅទីនេះ ។

លំហាត់

ចូរឆ្លើយសំណួរតទៅគឺ៖

១. ព្រះសាស្តាមូហ្វាម៉ាដ្ឋ صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم បានទៅជ្រកនៅកន្លែងណាពីពួកគូរ៉យ៉ស៍ ?

២. អល់ឡោះហ្វ័រ عز وجل បានការពារព្រះសាស្តាមូហ្វាម៉ាដ្ឋ صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم ដោយអព្វតហេតុអ្វី កាលព្រះអង្គ صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم គេចខ្លួនពីពួកគូរ៉យ៉ស៍ ?

៣. ព្រះសាស្តាមូហ្វាម៉ាដ្ឋ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم បានផ្តាំអ៊ីម៉ាអុលី صلوات اللہ علیہ والسلام បីប្រការ កាលអ៊ីម៉ាអុលី صلوات اللہ علیہ والسلام មកជួបព្រះអង្គ صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم មានប្រការអ្វីខ្លះ ?

៤. ព្រឹត្តិការណ៍ណាជាដើមទីនៃសករាជអ៊ីស្លាម និងជាប្រក្រតិទិនប្តីច្រើនរ៉េន្ទ័រ ហេតុអ្វី ?

៥. ព្រះសាស្តាមូហ្វាម៉ាដ្ឋ صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم បានជួយសម្រាលទុក្ខ អាប៊ូ បាការ ដូចម្តេច ?

មេរៀនទី ១៣

ហ្គីចរោះត្ថុប្បការកៀសខ្លួនទៅម៉ាឌីណាស៊ូ - ភាគ ៣

ភូមិតូបាអ៊ូជាមជ្ឈដ្ឋាននៃប្រជាជាតិ បាន អៀហ្វ ។ ព្រះសាស្តាមហ្វាម៉ាដ្ឋូ ^{صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم} បានមកឈប់នៅទីនេះ បានស្នាក់នៅឯលំនៅរបស់មេដឹកនាំប្រជាជាតិនេះ ។ នៅឯភូមិតូបាអ៊ូ មានមុស្លីមច្រើនរង់ចាំជូនដំណើរព្រះសាស្តាមហ្វាម៉ាដ្ឋូ ^{صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم} ទៅម៉ាឌីណាស៊ូ មិនឆ្ងាយពីភូមិនេះទេ ។ ព្រះសាស្តាមហ្វាម៉ាដ្ឋូ ^{صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم} បានស្នាក់នៅភូមិនេះពីរបីថ្ងៃព្រោះព្រះអង្គ ^{صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم} រង់ចាំអ៊ីម៉ាអូលី ^{صلوات اللہ علیہ والسلام} ។ ក្នុងអំឡុងពេលនេះ ព្រះអង្គ ^{صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم} បានរៀបចំចាក់គ្រឹះសាងសង់ម៉ាស៊ូយ៉ូដូមួយឲ្យប្រជាជាតិ បាន អៀហ្វ ។ ម៉ាស៊ូយ៉ូដូនេះជាម៉ាស៊ូយ៉ូដូដំបូងបង្អស់នៃប្រវត្តិសាស្ត្រអ៊ីស្លាម ។

ចន្លោះពេលនេះនៅឯម៉ាកកាស៊ូ អ៊ីម៉ាអូលី ^{صلوات اللہ علیہ والسلام} បានប្រាប់គេថាអ្នកណាបានធ្វើរបស់ទុកនឹងព្រះសាស្តាមហ្វាម៉ាដ្ឋូ ^{صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم} អ្នកនោះអាចមកយករបស់នោះវិញបាន ។ ព្រះអង្គ ^{صلوات اللہ علیہ والسلام} បាននៅម៉ាកកាស៊ូបីថ្ងៃទាល់តែបានប្រគល់របស់ទាំងអស់ឲ្យទៅម្ចាស់ពិតប្រាកដវិញ ។ បន្ទាប់មកព្រះអង្គ ^{صلوات اللہ علیہ والسلام} បានប្រមូលស្រ្តីទាំងអស់នៃគ្រួសារព្រះសាស្តាមហ្វាម៉ាដ្ឋូ ^{صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم} និងមុស្លីមទៀតដែលមានសល់នៅឯម៉ាកកាស៊ូ ហើយត្រៀមខ្លួនចេញដំណើរ ។ ក្រុមនេះបានចាកចេញទៅម៉ាឌីណាស៊ូពេលយប់ ។

ពួកលបយកការណ៍គួររិះរិះបានដឹងថា ក្រុមមុស្លីមចុងក្រោយនេះបានលបរត់ ហើយក៏បានដេញតាម ។ ពួកគេបានទៅទាន់អ៊ីម៉ាអូលី ^{صلوات اللہ علیہ والسلام} នៅឯកន្លែងមួយហៅថា "ដូដូណាន់ (ضَجْنَانَ)" ។ ពួកគួររិះរិះទាមទារឲ្យពួកមុស្លីមត្រឡប់ទៅម៉ាកកាស៊ូវិញ ក្រុមទាំងពីរបានឆ្លើយឆ្លងគ្នាដោយសម្តីធ្ងន់ៗ ។ ពួកគួររិះរិះធ្វើឲ្យបណ្តាស្រ្តីបារម្ភ អ៊ីម៉ាអូលី ^{صلوات اللہ علیہ والسلام} ដឹងថាពុំមានមធ្យោបាយការពារពួកមុស្លីមផ្សេងពីដោយប្រើកម្លាំងទេ ។ ព្រះអង្គ ^{صلوات اللہ علیہ والسلام} បែរទៅរកពួកគួររិះរិះ ថា៖ "អ្នកណាចង់ដាច់ខ្លួនជាកំណាត់ៗ ចង់ហូរឈាម ចូរអ្នកនោះចូលមក ។" ពេលឃើញទឹកមុខអ៊ីម៉ាអូលី ^{صلوات اللہ علیہ والسلام} ប្រកបដោយសេចក្តីប្តេជ្ញាចិត្តមុតមាំ ពួកគួររិះរិះប្រែអាកប្បកិរិយា បើកផ្លូវឲ្យទៅ ។ អ៊ីម៉ាអូលី ^{صلوات اللہ علیہ والسلام} បានដឹកនាំក្រុមព្រះអង្គ ^{صلوات اللہ علیہ والسلام} ឆ្ពោះទៅភូមិតូបាអ៊ូ បីថ្ងៃ

ក្រោយព្រះសាស្តា صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم បានទៅដល់ ។ ជើងព្រះអង្គ صلوات اللہ علیہ والسلام ហើមនិងចេញឈាម បណ្តាលឲ្យព្រះសាស្តា صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم ទឹកភ្នែករលេងរលោង ។

មួយថ្ងៃក្រោយអ៊ីម៉ាអុលី صلوات اللہ علیہ والسلام បានមកដល់ ព្រះសាស្តាម្នាក់ម៉ាដូ صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم បាន ចាកចេញទៅម៉ាឌីណាស៊ូ ។ ពួកមហាច្រៀរ (مُهَاجِرٌ គឺពួកមុស្លីមភៀសខ្លួនស្រុក ម៉ាកកាស៊ូ) និងពួកអាន់ស្វារ (أَنْصَارٌ គឺពួកមុស្លីមស្រុកម៉ាឌីណាស៊ូ) តម្រៀបជួរគ្នា ហូរហែតាមផ្លូវម៉ាឌីណាស៊ូដោយរំជួលចិត្ត ចាំទទួលព្រះសាស្តាម្នាក់ម៉ាដូ صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم ។ ពេលអង្គព្រះអង្គ صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم ឈប់នៅឯកន្លែងមួយហៅថា "ស្វានីយ៉ាទុល-វ៉ាដ្វាអ៊ី (ثَنِيَّةَ الْوَدَاعِ)" ព្រះអង្គ صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم បានចុះពីលើជំនិះ គេបានអបអរសាទរ ទទួលព្រះអង្គ صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم ដោយសូត្រ កំណាព្យនេះគឺ៖ "ខែរះដើម្បីយើងពី ស្វានីយ៉ាទុល-វ៉ាដ្វាអ៊ី យើងគប្បីដឹងព្រះគុណ ដែលបានទទួលព្រះពរនេះ រហូតដល់ថ្ងៃដែលទោះបីនៅលើផែនដីនៅសល់តែ មនុស្សម្នាក់បូងស្លុងអស់ឡោះហ្ន៎ وَجَلَّ និងធ្វើសក្តារៈព្រះអង្គ وَجَلَّ ក៏ដោយ ។"

លំហាត់

ចូរឆ្លើយសំណួរតទៅគឺ៖

១. ម៉ាស់យ៉ូដូដំបូងបង្អស់នៃប្រវត្តិសាស្ត្រអ៊ីស្លាមនៅឯណា អ្នកណាបានចាប់ផ្តើមសាងសង់ម៉ាស់យ៉ូដូនេះ ?

២. ហេតុអ្វីអ៊ីម៉ាអាលី صلوات الله عليه والسلام បានចាំបីថ្ងៃនៅម៉ាកកាស៊ូ មុននឹងចាកចេញទៅរកព្រះសាស្តាមូហាំម៉ាដ្យូ صلى الله عليه وآله وسلم ?

៣. អ៊ីម៉ាអាលី صلوات الله عليه والسلام បាននាំក្រុមព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ពុះពារពួកគូរ៉យ័ស្មាត់ផ្លូវដូចម្តេច ?

៤. ពួកមូហ្គាឡេរនិងពួកអាន់ស្វ័រជាអ្នកណា ?

៥. "ខែ" មានន័យថាអ្វីពេលពួកអ្នកស្រុកម៉ាឌីណាស្កុសូត្រកំណាព្យថា "ខែរះដើម្បីយើង..." នោះ ?

មេរៀនទី ១៤

ហ្នឹងចំពោះតួប្បការភៀសខ្លួនទៅម៉ាឌីណាស៊ូ - ភាគ ៤

ពេលព្រះសាស្តាមូហាំម៉ាដ្ឋ صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم បានមកដល់ម៉ាឌីណាស៊ូ ពួកមុស្លីមបានធ្វើពិធីទទួលដោយអបអរសាទរដ៏គគ្រឹកគគ្រេង ។ ពេលអូដ្ឋបានចូលមកក្នុងនគរម៉ាឌីណាស៊ូ ពួកមេដឹកនាំប្រជាជាតិនានាស្ទុះទៅចាប់ខ្សែបង្ហូរអូដ្ឋ ម្នាក់ៗទទួចសូមទទួលព្រះសាស្តាមូហាំម៉ាដ្ឋ صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم ទៅស្នាក់នៅឯលំនៅដ្ឋានខ្លួន ជាភ្ញៀវរុងរឿង ។ ដើម្បីកុំឲ្យគេអាក់អន់ចិត្ត ព្រះសាស្តាមូហាំម៉ាដ្ឋ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم មានព្រះវចនៈថា៖ "ទុកឲ្យអូដ្ឋដើរ ខ្ញុំ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم នឹងស្នាក់នៅកន្លែងណាដែលវាអង្គុយ ។" ទាំងអស់គ្នាសម្លឹងមើលដោយយកចិត្តទុកដាក់កន្លែងដែលអូដ្ឋចង់ទៅឈប់ ។ ទីបំផុតអូដ្ឋអង្គុយក្នុងលានធំមួយរបស់កូនប្រុសកំព្រាពីរនាក់ឈ្មោះ សាស្តល់ (سہل) និង ស៊ូហ្គាល់ (سہیل) ។ ឆ្នានេះប្រើសម្រាប់ហាលផ្លែលើមើនិងសម្រាប់កសិកម្ម ។ ផ្ទះដែលនៅជិតជាងគេគឺផ្ទះរបស់ អាហ្វិ អែយូប អាន់ស្ត្រីរី (أبو أيوب الأنصاري) ។ នេះជាឱកាសល្អសម្រាប់ម្តាយលោក គាត់បានចាប់យកកម្មសិទ្ធិរបស់ព្រះសាស្តាមូហាំម៉ាដ្ឋ صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم យ៉ាងលឿនទៅឯផ្ទះគាត់ ។ ការប្រជែងគ្នាអញ្ជើញព្រះសាស្តាមូហាំម៉ាដ្ឋ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم ទៅសោយបាយឯផ្ទះខ្លួនក៏បានចាប់ផ្តើម តែព្រះសាស្តា صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم បានដឹងថាកម្មសិទ្ធិនានារបស់ព្រះអង្គ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم នៅឯផ្ទះ អាហ្វិ អែយូប អាន់ស្ត្រីរី ដូច្នោះព្រះអង្គ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم បានសម្រេចព្រះទ័យជាភ្ញៀវរបស់លោកនិងម្តាយលោក អស់រយៈពេលប្រមាណប្រាំពីរខែ ដើម្បីទុកពេលនេះសាងសង់ផ្ទះព្រះអង្គ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم នៅក្បែរម៉ាស៊ូយ៉ូដ្ឋ ។

ព្រះសាស្តាមូហាំម៉ាដ្ឋ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم ចង់សង់ម៉ាស៊ូយ៉ូដ្ឋមួយ លើឆ្នាំដីដែលអូដ្ឋបានទៅឈប់ ។ កូនកំព្រាម្ចាស់ដីនេះចង់ឲ្យដីនេះមកព្រះសាស្តា صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم តែព្រះអង្គ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم បដិសេធហើយបានសូមទិញដីនេះថ្លៃ ១០ ឌីណារ៍មាស ។

បន្ទាប់ពីបានទិញដីហើយ គេបានសម្អាតឆ្នានេះឲ្យអស់ដើមឈើ ហើយបានសង់ម៉ាស៊ូយ៉ូដ្ឋមួយធ្វើពីដីឥដ្ឋល្បាប់ មានទំហំ ៥០ ម៉ែត្រទទឹង ៥៥ ម៉ែត្របណ្តោយ ។ ដំបូលធ្វើដោយឈើត្នោត ប្រក់ឆាងនិងស្លឹកត្នោត ។ ខាងមួយនៃម៉ាស៊ូយ៉ូដ្ឋ គេបានសង់លំនៅសម្រាប់ព្រះសាស្តាមូហាំម៉ាដ្ឋ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم និងគ្រួសារព្រះអង្គ

ម្ចាស់ទៀតគេបានសង់ប្រមាណ ៧០ បន្ទប់សម្រាប់ជនក្រីក្រស្រុកម៉ាឌីណាស៊ូ គ្មានលំនៅ ។ គេហៅបន្ទប់ទាំងនេះថា "ស្ទ្រីហ្វហ្វាស៊ូ (الصَّفَّة)" ។ ការសំណង់ត្រូវបែងចែកស្មើគ្នារវាងពួកមូហាម្យាទៀរ (គឺជនចំណាកស្រុកម៉ាកកាស៊ូ) និងពួកអាន់ស្វាវ (គឺពួកអ្នកម៉ាឌីណាស៊ូ) ។ ព្រះសាស្ត្រាមូហ្វាម៉ាដ្វ័រ صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم ផ្ទាល់ក៏បានចូលរួមក្នុងការនេះដែរ ទោះបី អ្នំម៉ារ ប៊ិន យ៉ាសៀរ សាវកភ័ក្តីរបស់ព្រះអង្គ صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم ដែលបានចូលសាសនាអ៊ីស្លាមមុនគេនោះ ព្យាយាមឃាត់ព្រះអង្គ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم ក៏ដោយ លោកធ្វើការព្រះសាស្ត្រា صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم ជួសព្រះអង្គ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم ។

អ្នំម៉ារបានចាប់ផ្តើមការសាងគ្រឹះម៉ាស៊ូយ៉ូដ្វ័រមុនគេ ។ ថ្ងៃមួយ ខណៈដែលព្រះសាស្ត្រាមូហ្វាម៉ាដ្វ័រ صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم បោសធ្វេសីពីលើខ្លួនលោក ព្រះអង្គ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم បានប្រាប់លោកថា៖ "អ្នំម៉ារអើយ លោកនឹងត្រូវក្រុមទមិឡសង្កត់សង្កិនគេសម្លាប់ខណៈដែលលោកហៅពួកគេនោះមកកាន់សច្ចធម៌ ។"

ព្រះទំនាយនេះល្បីណាស់ ៣៨ ឆ្នាំក្រោយមក អ្នំម៉ារ បានទទួលមរណៈភាព ក្បែរអ៊ុម៉ាអុលី صلوات اللہ علیہ والسلام កាលប្រយុទ្ធទល់នឹងមូអុវីយ៉ាស៊ូងសមរកូមិស្ទ្រីហ្វហ្វាស៊ូ ។ កាលនោះ ហេលីពលច្រើនរបស់មូអុវីយ៉ាស៊ូងដឹងខ្លួនថានៅខាងខុស ហើយក៏បានរត់ចោល បុរសកំណាចរូបនេះ ។

ទោះបីទម្រង់ម៉ាស៊ូយ៉ូដ្វ័រមានលក្ខណៈសាមញ្ញមែនក៏ដោយ តែវាជាម៉ាស៊ូយ៉ូដ្វ័រ ប្រសើរបំផុតក្នុងប្រវត្តិសាស្ត្រអ៊ីស្លាម ។ ម៉ាស៊ូយ៉ូដ្វ័រនេះបានក្លាយទៅជាមជ្ឈមណ្ឌល កិច្ចការរបស់មុស្លីមនៃនគរម៉ាឌីណាស៊ូ ។ ស្ទ្រីឡាត្តុប្រចាំថ្ងៃនិងស្ទ្រីឡាត្តុថ្ងៃសុក្របាន ប្រព្រឹត្តទៅនាទីនេះ ។ ព្រះសាស្ត្រាមូហ្វាម៉ាដ្វ័រ صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم បានបង្ហាត់បង្រៀនមនុស្សឲ្យចេះ ដឹងព្រះសាសនាអល់ឡោះហ្វ័រ وَحَلَّ ពីម៉ាស៊ូយ៉ូដ្វ័រនេះ មនុស្សរាប់ពាន់នាក់បានទៅជា មុស្លីម ។ គេបានដាក់ឈ្មោះម៉ាស៊ូយ៉ូដ្វ័រនេះថា ម៉ាស៊ូយ៉ូដ្វ័រ-ណាបាវី (المسجد النبوي) នៅតែគង់វង្សដដែលសព្វថ្ងៃនេះនៅឯម៉ាឌីណាស៊ូ ទោះបីវាធំជាងមុនក៏ដោយ ។

មុនព្រះសាស្ត្រាមូហ្វាម៉ាដ្វ័រ صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم បានភៀសខ្លួន ម៉ាឌីណាស៊ូមានឈ្មោះថា យ៉ាស្ទ័រីប តែក្រោយពីព្រះអង្គ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم បានមកដល់ ស្រុកនេះមានឈ្មោះថា ម៉ាឌីណាទុន-ណាប៊ី (مَدِينَةُ النَّبِيِّ) មានន័យថាស្រុករបស់ព្រះសាស្ត្រា صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم ឬហៅខ្លីថា ម៉ាឌីណាស៊ូ ។

ប្រក្រតិទិនសករាជហ្វ្រែនឆ្នាំ៖ ត្តិមុស្លីមបានចាប់ផ្តើមឡើងឆ្នាំនេះឯង ។ ដូច្នោះ

ព្រះសាស្តាម្ចាស់ម៉ាដូ صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم បានមកដល់នគរម៉ាឌីណាស្តុកាលពី ១៤៤២ ឆ្នាំមុន ។

សូមអល់ឡោះហ្ន៎ عز وجل ប្រទានកម្លាំងនិងសេចក្តីប្តេជ្ញាចិត្តឲ្យយើងរាល់គ្នា ដើម្បី
នឹងអាចបាននៅលើមាតិកាព្រះសាសនាដែលព្រះសាស្តា ម្ចាស់ម៉ាដូ អាល់-
មុស្តត៍ហ្វា صلوات اللہ علیہ والسلام បានបង្ហាត់បង្រៀន ។

លំហាត់

ចូរឆ្លើយសំណួរតទៅគឺ៖

១. គេបានសម្រេច រើសយកកន្លែងធ្វើលំនៅរបស់ព្រះសាស្តាមូហ្កាំម៉ាដ្វ័រ صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم ដូចម្តេច ? កន្លែងនេះនៅឯណា ?

២. ម៉ាស់យ្ហិដ្វ័ររបស់ព្រះសាស្តាមូហ្កាំម៉ាដ្វ័រ صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم ត្រូវសាងសង់នៅកន្លែងណា ?

៣. គេបានសាងសង់អ្វីទៀតនៅក្បែរម៉ាស់យ្ហិដ្វ័រ ? សម្រាប់អ្នកណា ?

៤. តើព្រះសាស្តាមូហ្កាំម៉ាដ្វ័រ صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم មានព្រះទំនាយថាអ្វីអំពី អ្នំម៉ារ ? តើព្រះទំនាយនេះបានទៅជាពិតកាលណា ?

៥. យ៉ាស្ទ្រីបមានឈ្មោះថាអ្វីសព្វថ្ងៃនេះ ? ហេតុអ្វី ?

មេរៀនទី ១៥

ព្រះសាស្តា អ៊ីបរហ្គីម عليه السلام - ភាគ ១

ព្រះសាស្តាអ៊ីបរហ្គីម عليه السلام ជាព្រះសាស្តាល្បីល្បាញមួយអង្គ ក្នុងចំណោមព្រះសាស្តាល្បីល្បាញបំផុតឯទៀតរបស់អស់ឡោះហ្គី عجل ។ ព្រះមហាគម្ពីរគួរអានចែងថា៖

إِنَّ إِبْرَاهِيمَ كَانَ أُمَّةً قَانِتًا لِلَّهِ حَنِيفًا وَلَمْ يَكُ مِنَ الْمُشْرِكِينَ ﴿١٢٠﴾ شَاكِرًا لِأَنْعُمِهِ اجْتَبَاهُ وَهَدَاهُ إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ﴿١٢١﴾ وَآتَيْنَاهُ فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَإِنَّهُ فِي الْآخِرَةِ لَمِنَ الصَّالِحِينَ ﴿١٢٢﴾

120. អ៊ីបរហ្គីមជាសហគមន៍មួយដែលស្តាប់បង្គាប់អស់ឡោះហ្គី ទៀងត្រង់ ហើយគេមិននៅក្នុងចំណោមពួកពហុទេពនិយមទេ ។ 121. គេមានកតញ្ញតាចំពោះព្រះឧបការគុណព្រះអង្គ ។ ព្រះអង្គបានជ្រើសរើសគេ បានដឹកនាំគេនៅលើមាត់ត្រូវត្រូវ ។ 122. យើងបានប្រទានឲ្យគេក្នុងលោកនេះនូវមួយចំណែកដ៏បរវ នាលោកមុខគេនឹងបាននៅក្នុងចំណោមជនដែលប្រកបដោយព្រហ្មចរិយធម៌ ។ (សូរ៉ាហ្គី អាន់-ណាស្គល់ អាយ៉ាស្គូ 120-122 (16:120-122))

ព្រះសាស្តាអ៊ីបរហ្គីម عليه السلام ប្រសូតនៅឯដែនដីស៊ីរីសម័យស្តេចណាំរូដូ (نمرود) لبن សោយរាជ្យ ។ ណាំរូដូ لبن ជាបុគ្គលប្រកាន់ប្លក បង្ខំមនុស្សឲ្យធ្វើសក្ការៈខ្លួនដូចព្រះ ។ មនុស្សក៏បានទៅជាអ្នកធ្វើសក្ការៈរូបបដិមា និងបុគ្គល ។ ពួកគេធ្វើសក្ការៈបព្រះធ្វើអំពីឈើ និងថ្មស្រាប់ហើយដូច្នោះពួកគេព្រមធ្វើសក្ការៈណាំរូដូ لبن ជាព្រះដោយពេញចិត្ត ។ ក្រោយមក អស់ឡោះហ្គី عجل បានចាត់បញ្ជូនព្រះសាស្តាអ៊ីបរហ្គីម عليه السلام ទៅដឹកនាំពួកគេនៅលើមាត់ត្រូវ ។

មុនព្រះសាស្តាអ៊ីបរហ្គីម عليه السلام ប្រសូត ពួកហោរបានបានប្រាប់ណាំរូដូ لبن ថានឹងមានក្មេងពិសេសម្នាក់ចាប់កំណើត ក្មេងនេះនឹងប្រឆាំងខ្លួន នឹងប្រាប់មនុស្សឲ្យបោះបង់ចោលការធ្វើសក្ការៈរូបបដិមានិងបុគ្គលជាព្រះ ។ បន្ទាប់មក ណាំរូដូ لبن បានបញ្ជាឲ្យគេពិនិត្យមើលទារកដែលទើបនឹងកើតឲ្យហ្មត់ចត់

ដើម្បីនឹងស្គាល់ភិនភាគឬលក្ខណៈអស្ចារ្យ ។

មាតាព្រះសាស្តាអ៊ីបរ៉ូហ្វីម ☩ មិនមានសញ្ញាបញ្ជាក់ថា ព្រះនាងមានផ្ទៃពោះ ទេកាលព្រះនាងទម្ងន់ព្រះអង្គ ☩ ដូច្នោះព្រះនាងដឹងថាកូនព្រះនាងមិនធម្មតា ទេ ។ ដើម្បីការពារកូនពីបក្សពួករបស់ណាំរូដូ ☩ ព្រះនាងបានលាក់កូននៅក្នុងរូង មួយ ហើយត្រឡប់ទៅក្នុងស្រុកវិញ ។ អល់ឡោះហ្វ័រ ☩ បានធ្វើឲ្យទឹកដោះហូរចេញ មកពីម្រាមដៃព្រះសាស្តាអ៊ីបរ៉ូហ្វីម ☩ ដើម្បីជាអាហាររបស់ព្រះអង្គ ☩ ។

ព្រះសាស្តាអ៊ីបរ៉ូហ្វីម ☩ បានធាត់ធំនៅឆ្ងាយពីមនុស្សម្នាក់ៗក្នុងស្រុកអស់ ១៣ ឆ្នាំទើបមាតាព្រះអង្គ ☩ នាំព្រះអង្គ ☩ ទៅផ្ទះដោយសម្ងាត់ ។ តារីកូ (ឬតារីកូ) ឪពុកព្រះអង្គ ☩ បានស្តាប់ហើយ ឪពុកមា (ឬឪពុកធំ) របស់ព្រះអង្គ ☩ ឈ្មោះ អាស្យារ បានយកព្រះអង្គ ☩ ទៅចិញ្ចឹម ។ អាស្យារជាជាងចម្លាក់ល្បីម្នាក់ដែលធ្លាក់ រូបព្រះពីថ្ម ។ កូនប្រុសគាត់យករូបព្រះនោះទៅលក់ឲ្យគេ ។ អាស្យារបានឲ្យព្រះ សាស្តាអ៊ីបរ៉ូហ្វីម ☩ ធ្វើការនេះដែរ ។

តាំងពីព្រះអង្គ ☩ នៅកុមារភាពម៉្លេះ ព្រះសាស្តាអ៊ីបរ៉ូហ្វីម ☩ ជឿ អល់ឡោះហ្វ័រ ☩ ស្រាប់ហើយ ស្តាប់រូបព្រះ ។ ថ្ងៃធ្វើការដំបូង ព្រះអង្គ ☩ បានយកខ្សែ ចងរូបព្រះពីរថ្ម ដើរអូសលើដីលុះទៅដល់ផ្សារ ។ បន្ទាប់មកព្រះអង្គ ☩ ស្រែក អំពាវនាវថា៖ "មកទិញរូបព្រះគ្មានជីវិត ដែលមិនអាចផ្តល់ផលប្រយោជន៍ មិនអាច ផ្តល់ផលអាក្រក់ឲ្យអ្នកណាបានឡើយ ។" ពេល ឃើញរូបព្រះប្រឡាក់ដី មនុស្សម្នាក់ៗក្រោធណាស់ ដែលព្រះសាស្តាអ៊ីបរ៉ូហ្វីម ☩ មិនគោរពព្រះ ទាំងឡាយរបស់ខ្លួន ។ ពួកគេបានទៅប្តឹងអាស្យារ គេក៏ លែងឲ្យព្រះសាស្តាអ៊ីបរ៉ូហ្វីម ☩ ដើរលក់រូបព្រះនោះ ទៀត ។

អំណឹះតមក ព្រះសាស្តាអ៊ីបរ៉ូហ្វីម ☩ ព្យាយាមបង្ហាញមនុស្សឲ្យឃើញថា ជំនឿពួកគេនោះមិនត្រឹមត្រូវទេ ។ ដំបូងព្រះអង្គ ☩ ទាក់ទងឪពុកធំ (ឬឪពុកមា) ព្រះអង្គ ☩ ដែលប្រៀបបាននឹងឪពុកបង្កើតសម្រាប់ព្រះអង្គ ☩ ប្រាប់លោកឲ្យ ធ្វើសក្ការៈអល់ឡោះហ្វ័រ ☩ ចោលរូបព្រះ ។

ព្រះមហាគម្ពីរគូរអានចែងអំពីការសន្ទនារវាងព្រះអង្គ ☩ និងឪពុកមា (ឬ

ឪពុកធំ) ព្រះអង្គ صلی الله علیه وآله وسلم ថា៖

يَتَأْتِي لَا تَعْبُدِ الشَّيْطَانَ إِنَّ الشَّيْطَانَ كَانَ لِلرَّحْمَنِ عَصِيًّا ﴿٤٤﴾ يَتَأْتِي إِيَّيْ أَحَافُ أَنْ يَمَسَّكَ عَذَابٌ مِّنَ الرَّحْمَنِ فَتَكُونَ لِلشَّيْطَانِ وَلِيًّا ﴿٤٥﴾ قَالَ أَرَاغِبُ أَنْتَ عَنْ ءَالِهَتِي يَتَابِرْهِمْ لِيْن لَمْ تَنْتَه لَأَرْجُمَنَّكَ وَأَهْجُرْنِي مَلِيًّا ﴿٤٦﴾ قَالَ سَلَّمَ عَلَيْكَ سَأَسْتَغْفِرُ لَكَ رَبِّي إِنَّهُ كَانَ بِي حَفِيًّا ﴿٤٧﴾

44. លោកឪពុកអ៊ីយ (មា ឬ អ៊ី) សូមលោកឪពុកកុំគោរពបូជាមារស្ត្រូតូន ។ ពិតណាស់ មារស្ត្រូតូនបានប្រឆាំងព្រះដ៏មានព្រះមេត្តាធម៌ ។ 45. លោកឪពុកអ៊ីយ (មា ឬ អ៊ី) [បើមា ឬ អ៊ីធ្វើគោរពមារស្ត្រូតូន] ខ្ញុំខ្លាចតែការផ្ដន្ទាទោសរបស់ព្រះដ៏មានព្រះមេត្តាធម៌ នឹងពើបពះលើលោកឪពុកទេ ដូច្នេះលោកឪពុកនឹងទៅជាកនររបស់មារស្ត្រូតូន ។" 46. គេ (ឪពុកមា ឬ អ៊ី) បានថា៖ "តើឯងស្អប់ព្រះអញឬអ៊ីបរហ៊ូមីម ? បើឯងមិនឈប់ទេ អញនឹងប្រហារឯងដោយដុំថ្ម ។ ចូរឯងចេញឲ្យផុតពីមុខអញឲ្យយូរទៅ ។" 47. គេ (អ៊ីបរហ៊ូមីម) បានថា៖ "សូមលោកឪពុក (លោកមា ឬ លោកអ៊ី) ប្រកបដោយសេចក្ដីសុខ សេចក្ដីសប្បាយ ។ ខ្ញុំនឹងសូមអភ័យទោសពីព្រះម្ចាស់ខ្ញុំឲ្យលោកឪពុក ព្រះអង្គប្រោសប្រណីខ្ញុំជានិច្ច ។ (សូរ៉េវ៉ា៖ ម៉ារយ៉ា អាយ៉ាស្ត 44-47 (19:44-47)) ។

ទោះបីអាស្ថាវរិមនស្ដាប់ព្រះអង្គ ﷺ ក៏ដោយ ព្រះសាស្ដាអ៊ីបរហ៊ូមីម ﷺ មិនអស់សង្ឃឹមទេ ព្រះអង្គ ﷺ ប្រកាសហៅប្រជារាស្ត្រថា៖ "រូបព្រះរបស់អស់លោកពួកអស់លោកទេ វាអាចជួយអស់លោកបានទេ វាអាចធ្វើអាក្រក់ដល់អស់លោកបានទេ ?" ពួកគេតបថា៖ "យើងធ្វើសក្ការៈរូបព្រះព្រោះដូនតាយើងធ្វើសក្ការៈរូបព្រះដែរ ។" ព្រះសាស្ដាអ៊ីបរហ៊ូមីម ﷺ បានប្រាប់ពួកគេថាមានតែអល់ឡោះហ្វ្លែ جبرئيل ព្រះអ្នកបង្កើតមេឃនិងដីទេដែលស័ក្ដិសមជាទីសក្ការៈបូជា ។ ទោះបីមនុស្សមិនអាចឆ្លើយតបសម្ដីព្រះសាស្ដាអ៊ីបរហ៊ូមីម ﷺ ជំទាស់រូបព្រះពួកគេនោះបានក៏ដោយ តែពួកគេនៅតែចចេស មានតែពីរអ្នកប៉ុណ្ណោះដែលស្ដាប់ព្រះអង្គ ﷺ ធ្វើសក្ការៈអល់ឡោះហ្វ្លែ جبرئيل ។ បន្ទាប់មក ព្រះសាស្ដាអ៊ីបរហ៊ូមីម ﷺ បានសម្រេចចិត្តបង្ហាញមនុស្សឲ្យឃើញថារូបព្រះពួកគេនោះឥតប្រយោជន៍ ដោយវាយកម្ទេចវាចោល ។ ព្រះអង្គ ﷺ យកឱកាសបុណ្យខួបប្រចាំឆ្នាំ ដែលគេរៀបចំឡើងនៅក្រៅស្រុក ។ ដល់ថ្ងៃបុណ្យ ពេលទាំងអស់គ្នា ក្មេង ចាស់ បានចាកចេញពីក្នុងស្រុកអស់ ព្រះសាស្ដាអ៊ីបរហ៊ូមីម ﷺ នៅតែឯង ។ ព្រះអង្គ ﷺ ទៅដល់វិហារធំមួយដែលមានរូប

ព្រះធំៗ ។ ព្រះអង្គ ﷺ បានយកពូថៅ វាយបំបាក់ រូបព្រះទាំងអស់ទុករូបព្រះធំជាងគេ តែមួយ ។ រូបព្រះដែលគេបានរៀបទុក និងថែរក្សាដោយផ្ចិតផ្ចង់នោះ ត្រូវបែកបាក់ខ្ទេចខ្ទី ពាសពេញដី ។ មុនចេញពីក្នុងវិហារ ព្រះសាស្តា

អ៊ុបរហ៊ូម ﷺ បានដាក់ពូថៅក្នុងដៃរូបព្រះធំជាងគេដែលមិនបាក់បែកនោះ ។

ព្រះគម្ពីរគួរអានចែងថា៖

إِذْ قَالَ لِأَبِيهِ وَقَوْمِهِ مَا هَذِهِ التَّمَاثِيلُ الَّتِي أَنْتُمْ لَهَا عَاكِفُونَ ﴿٥٢﴾ قَالُوا وَجَدْنَا آبَاءَنَا لَهَا عَابِدِينَ ﴿٥٣﴾ قَالَ لَقَدْ كُنْتُمْ أَنْتُمْ وَعِبَادُكُمْ فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ ﴿٥٤﴾ قَالُوا أَجِئْتَنَا بِالْحَقِّ أَمْ أَنْتَ مِنَ اللَّاعِبِينَ ﴿٥٥﴾ قَالَ بَلْ رَبُّكُمْ رَبُّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ الَّذِي فَطَرَهُنَّ وَأَنَا عَلَىٰ ذَلِكُمْ مِنَ الشَّاهِدِينَ ﴿٥٦﴾ وَتَاللَّهِ لَأَكِيدَنَّ أَصْنَامَكُمْ بَعْدَ أَنْ تُوَلُّوا مُدْبِرِينَ ﴿٥٧﴾ فَجَعَلَهُمْ جُنُودًا إِلَّا كَبِيرًا لَهُمْ لَعَلَّهُمْ إِلَيْهِ يَرْجِعُونَ ﴿٥٨﴾

- 52. កាលគេបានថ្លែងប្រាប់បិតា (ឪពុកធំ ឬ ឪពុកមា) និងប្រជារាស្ត្ររបស់គេថា៖ "រូបបដិមាទាំងឡាយដែលអស់លោកគោរពបូជានោះគឺអ្វី?"
- 53. ពួកគេបានថា៖ "យើងធ្លាប់បានឃើញដូនតាយើងគោរពបូជារូបទាំងនេះ ។"
- 54. គេបានថ្លែងថា៖ "អស់លោកនិងដូនតាអស់លោកនៅក្នុងសេចក្តីរង្វេង យ៉ាងជាក់ស្តែងមែន ។"
- 55. ពួកគេបានថា៖ "អ្នកនាំការពិតមកឲ្យយើង ឬមួយអ្នកគ្រាន់តែជាអ្នកលេងសើចម្នាក់ក្នុងចំណោមអ្នកលេងសើច?"
- 56. គេបានថ្លែងថា៖ "ទេ ព្រះម្ចាស់អស់លោកគឺព្រះម្ចាស់មេឃទាំងឡាយនិងផែនដី ។ ព្រះអង្គជាអ្នកផ្ដើមអ្វីទាំងនេះមុនគេបង្អស់ ។ ខ្ញុំជាសាក្សីម្នាក់ចំពោះរឿងនោះ ។"
- 57. សូមស្រួចចំពោះអល់ឡោះហ្ន៎ ខ្ញុំនឹងប្រើល្បិចប្រឆាំងរូបបដិមាទាំងឡាយរបស់អស់លោក កាលណាអស់លោកចាកចេញផុត ទៅអស់ ។"
- 58. គេក៏បានកម្ទេចរូបបដិមាទាំងនោះចោល លើកលែងតែរូបបដិមាធំជាងគេមួយ ដើម្បីនឹងឲ្យពួកគេត្រឡប់មករកវាវិញ ។ (សូរ៉េ: ត្តី អាល់-

---

អានប៊ីយ៉ាអ៊ី អាយ៉ាស៊ូ 52-58 (21:52-58))

លំហាត់

ចូរឆ្លើយសំណួរតទៅគឺ៖

១. អ្នកណាជាស្តេចសោយរាជ្យសម័យព្រះសាស្តាអ៊ីបរ៉ូហ្វឹម رضي الله عنه ? ស្តេច
នោះបានបង្ខំមនុស្សឲ្យជឿអ្វី ?

២. ហេតុអ្វីណាវដ្ឋ عليه السلام បានបញ្ជាឲ្យគេពិនិត្យមើលទារកទើបនឹងកើត ដើម្បី
ស្គាល់ភិនភាគឬសញ្ញាអស្ចារ្យ ?

៣. ហេតុអ្វីមាតាព្រះសាស្តាអ៊ីបរ៉ូហ្វឹម رضي الله عنه លាក់ព្រះអង្គ رضي الله عنه ក្នុងរូង ? ព្រះអង្គ
رضي الله عنه បោដូចម្តេច ?

៤. ឪពុកមា (ឬឪពុកធំ) របស់ព្រះសាស្តាអ៊ីបរ៉ូហ្វឹម رضي الله عنه បានឲ្យព្រះអង្គ رضي الله عنه ធ្វើ
ការអ្វី ? ហេតុអ្វីគាត់បានហាមព្រះអង្គ رضي الله عنه ធ្វើការនេះទៀត ?

៥. ព្រះសាស្តាអ៊ីបរ៉ូហ្វឹម رضي الله عنه បានធ្វើអ្វីថ្ងៃបុណ្យខួបប្រចាំឆ្នាំ ពេលគេចេញ
អស់ពីក្នុងស្រុក ?

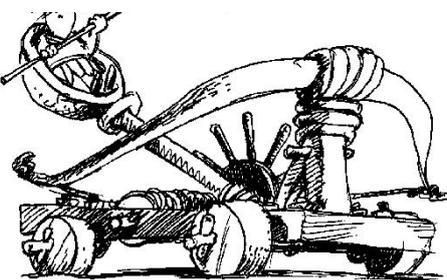
មេរៀនទី ១៦

ព្រះសាស្តា អ៊ីបរ៉ូហ្វឹម عليه السلام - ភាគ ២

ព្រះសាស្តាអ៊ីបរ៉ូហ្វឹម عليه السلام បានវាយកម្ទេចរូបព្រះទាំងអស់ ទុកតែរូបព្រះធំជាងគេមួយនៅក្នុងវិហារធំ ពេលពួកអ្នកស្រុកកំពុងធ្វើបុណ្យនៅខាងក្រៅស្រុក ។ ពេលត្រឡប់មកវិញ ឃើញព្រះពួកគេបែកបាក់ពាសពេញដី ពួកគេន្ទត់ខ្លាំងណាស់ ថា៖ "អ្នកណាប្រព្រឹត្តិបែបនេះចំពោះព្រះយើង ?" ម្នាក់បានថា៖ "ច្បាស់ជាអ៊ីបរ៉ូហ្វឹម ។ វាតែងតែស្អប់ធ្វើសក្ការៈរូបព្រះ ។" គេបាននាំខ្លួនព្រះសាស្តាអ៊ីបរ៉ូហ្វឹម عليه السلام ទៅតុលាការក្នុងបទបណ្តឹងបំផ្លាញរូបព្រះ ។

ពេលគេសួរព្រះអង្គ عليه السلام ថាតើព្រះអង្គ عليه السلام បានធ្វើកំហុសនេះទេ ព្រះអង្គ عليه السلام បានឆ្លើយថា៖ "រូបព្រះធំជាងទេដែលបានធ្វើកំហុសនេះ ។ សួរវាទៅ ។" តែគេបានថា៖ "រូបព្រះយើងមិនចេះនិយាយ មិនចេះឆ្លើយសំណួរទេ ។" ព្រះសាស្តាអ៊ីបរ៉ូហ្វឹម عليه السلام ក៏បានឆ្លៀតយកឱកាសនេះពន្យល់ប្រាប់មនុស្ស ថារូបព្រះពួកគេនោះឥតប្រយោជន៍សោះ ។ ព្រះអង្គ عليه السلام មានរចនាថា៖ "អស់លោកគួរតែខ្មាសគេ ។ ម្តេចក៏អស់លោកធ្វើសក្ការៈដុំឈើឬដុំថ្ម ។ ពួកវាមិនដឹងអ្វីសោះ មិនអាចផ្តល់ផលប្រយោជន៍ មិនអាចផ្តល់ផលអាក្រក់ដល់អស់លោកបានទេ ។" តែគេមិនចង់ស្តាប់ព្រះអង្គ عليه السلام ទេ ហើយបានប្រកាសកាត់ទោសព្រះអង្គ عليه السلام ។ ប្រជារាស្ត្របានស្រែកថា៖ "យើងដុតវា عليه السلام ទាំងរស់ទៅ ។ ឲ្យវា عليه السلام នៅជាមួយព្រះវា عليه السلام ទៅ ។"

ណាំរូដូ عليه السلام បានសម្រេចដុតព្រះសាស្តាអ៊ីបរ៉ូហ្វឹម عليه السلام ទាំងរស់ ដើម្បីផ្តាច់រូបព្រះខ្លួន عليه السلام ។ ណាំរូដូ عليه السلام បានបញ្ជាឲ្យយកឧសមកដាក់ជាគំនរធំដើម្បីដុត ។ គេបានយកឧសមកច្រើនណាស់ ពេលដុតឧសនោះភ្លើងឆេះខ្លាំងណាស់ ពុំមានអ្នកណាអាចទៅជិតបានទេដើម្បីបោះព្រះសាស្តាអ៊ីបរ៉ូហ្វឹម عليه السلام ទៅក្នុងនោះ ។ ណាំរូដូ عليه السلام បានសម្រេចឲ្យធ្វើដង្កក់ធំមួយ ព្រះសាស្តាអ៊ីបរ៉ូហ្វឹម عليه السلام ត្រូវចោលទៅក្នុងភ្លើងនោះ ដោយដង្កក់នេះ ។ ពេលព្រះអង្គ عليه السلام នៅលើអាកាស កំពុងឆ្ពោះទៅរកគំនរភ្លើង ទេវតាយ៉ុបរ៉អ៊ីល عليه السلام បានមករកព្រះអង្គ

ﷺ សួរព្រះអង្គﷺ ថា តើត្រូវការឲ្យព្រះអង្គﷺ ជួយទេ ។ ព្រះសាស្តាអ៊ីបរហ្វឹម
ﷺ បានតបថា៖ "ទេ ទូលបង្គំﷺ ត្រូវការតែជំនួយពីអស់ឡោះហ្ន៎ ទេ ។"

ព្រះគម្ពីរគូរអានចែងថា៖

قَالُوا حَرْفُوهُ وَأَنْصُرُوا ۗ إِيَّاكُمْ ۖ إِنْ كُنْتُمْ فَاعِلِينَ ﴿٦٨﴾ قُلْنَا يَبْنَازُ كُونِي بَرْدًا وَسَلَامًا عَلَىٰ إِبْرَاهِيمَ ﴿٦٩﴾

68. ពួកគេបានថា៖ "អស់លោកចូរដុតវាទៅ ហើយចូរជួយស្រោចស្រង់ព្រះ
ទាំងឡាយ (រូបបដិមា) របស់អស់លោក បើអស់លោកចង់ធ្វើ[ដើម្បីជួយព្រះរបស់
អស់លោក] ។" 69. យើងមានព្រះបន្ទូលថា៖ "ភ្លើងអីយ ចូរអ្នកទៅជាត្រជាក់និង
គ្មានអន្តរាយសម្រាប់អ៊ីបរហ្វឹម ។" (សូរ៉េ៖ត្ត អាស់-អាន់ប៊ីយ៉ាអ៊ូ អាយ៉ាស្ត 68-69
(21:68-69))

ពេលព្រះសាស្តាអ៊ីបរហ្វឹមﷺ ចូលទៅក្នុងភ្លើង ព្រះអង្គﷺ បានបង្ហាញ
អស់ឡោះហ្ន៎ រួមមានការពារព្រះអង្គﷺ ។ ភ្លើងក៏ទៅជាត្រជាក់ គ្មានអន្តរាយ
តាមព្រះបញ្ជាអស់ឡោះហ្ន៎ ។ ណាំរូដូ^{៧៨} និងបក្សពួកភ្នាក់ផ្អើលដែលឃើញព្រះ
សាស្តាអ៊ីបរហ្វឹមﷺ អង្គុយតាមសម្រួលនៅកណ្តាលភ្លើងកំពុងឆាបឆេះ ។ មនុស្ស
ភាគច្រើនដែលបានឃើញអព្វគហេតុអស្ចារ្យនេះ ដឹងថាពាក្យពេជ្ររបស់ព្រះអង្គ
ﷺ ដែលពួកគេបានឮនោះជាការពិតឥតមុសា តែមនុស្សឯទៀត ជាពិសេស
ណាំរូដូ^{៧៨} នៅតែក្រអឺតក្រទម មាន៖ដដែល ។ ក្រោយមកបន្តិច ព្រះសាស្តា
អ៊ីបរហ្វឹមﷺ ចេញពីក្នុងភ្លើង ជួបណាំរូដូ^{៧៨} ។ ណាំរូដូ^{៧៨} ប្រាប់ព្រះអង្គﷺ ថា៖ "ឯង
ﷺ កំពុងបង្កឲ្យមានការច្របូកច្របល់ក្នុងសហគមន៍អញ^{៧៩} ដោយហៅពួកគេទៅ
ធ្វើសក្តារៈព្រះផ្សេងពីអញ^{៧៩} ។ ប្រាប់អញ^{៧៩} មក អ្នកណាព្រះឯងﷺ ?"

ព្រះគម្ពីរគូរអានចែងថា៖

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ حَاجَّ إِبْرَاهِيمَ فِي رَبِّهِ أَنْ آتَاهُ اللَّهُ الْمُلْكَ إِذْ قَالَ إِبْرَاهِيمُ رَبِّيَ الَّذِي يُحْيِي وَيُمِيتُ قَالَ
أَنَا أْحْيِي وَأُْمِيتُ ۗ قَالَ إِبْرَاهِيمُ فَإِنَّ اللَّهَ يَأْتِي بِالشَّمْسِ مِنَ الْمَشْرِقِ فَأْتِ بِهَا مِنَ الْمَغْرِبِ فَبُهِتَ الَّذِي
كَفَرَ ۗ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ ﴿٧٠﴾

258. អ្នកមិនឃើញទេឬ បុរសម្នាក់ដែលឈ្មោះប្រកែកជាមួយអ៊ីបរហ្វឹមរឿងព្រះ
ម្ចាស់គេ ព្រោះអស់ឡោះហ្ន៎បានប្រទានឲ្យបុរសនោះនូវអំណាចគ្រងរាជ្យ ? លុះ
អ៊ីបរហ្វឹមបានថ្លែងថា៖ "ព្រះម្ចាស់ខ្ញុំគឺព្រះអ្នកប្រទានជីវិតនិងការស្លាប់" បុរសនោះ
បានថា៖ "ខ្ញុំ[ក៏]ជាអ្នកឲ្យជីវិតនិងការស្លាប់[ដែរ] ។" អ៊ីបរហ្វឹមបានថា៖

"អល់ឡោះហ្គ់នាំដួងអាទិត្យមកពីទិសខាងកើត ចូរនាំដួងអាទិត្យមកពីទិសខាងលិច ។" ដូច្នេះបុគ្គលបដិសេធសទ្ធានោះទីទើរ ។ អល់ឡោះហ្គ់មិនដឹកនាំនូវជនទុច្ចរិតទេ ។ សូរ៉េត្ត អាល់-បាក្វីរ៉េត្ត អាយ៉ាស់ 258 (2:258))

ព្រះសាស្តាអ៊ីបរហ្គីម عليه السلام ប្រាប់ណាំរដូ عليه السلام ថា អល់ឡោះហ្គ់ عليه السلام ធ្វើឲ្យរស់និងធ្វើឲ្យស្លាប់ ។ ណាំរដូ عليه السلام ថា៖ "អញ عليه السلام ក៏អាចធ្វើដូចនេះបានដែរ ។ បើអញ عليه السلام ហៅអ្នកទោសប្រហារជីវិតដោយព្យួរកពីរនាក់ ដោយឲ្យម្នាក់រួចខ្លួន ឲ្យម្នាក់ទៀតស្លាប់ អញ عليه السلام បានឲ្យម្នាក់រស់ ម្នាក់ទៀតស្លាប់ ។" ព្រះសាស្តាអ៊ីបរហ្គីម عليه السلام មានវចនៈថា៖ "ទេ ព្រះអង្គ عليه السلام និយាយត្រូវបើព្រះអង្គ عليه السلام ធ្វើឲ្យមនុស្សស្លាប់រស់វិញ ។ ទោះជាយ៉ាងណាក៏ដោយ ព្រះទូលបង្គំ عليه السلام ធ្វើឲ្យថ្ងៃរះពីទិសខាងកើត បើព្រះអង្គ عليه السلام ខ្លាំងពូកែមែន ចូរធ្វើឲ្យរះពីទិសខាងលិចទៅ ។" ណាំរដូ عليه السلام មិនអាចឆ្លើយតបវិញបាន ត្រូវបរាជ័យ ។ តែណាំរដូ عليه السلام នៅតែមានចង់ឈ្នះ មិនព្រមទទួលស្គាល់សាសនារបស់ព្រះសាស្តាអ៊ីបរហ្គីម عليه السلام ទេ ។

ណាំរដូ عليه السلام ដឹងថាមិនអាចបៀតបៀនព្រះសាស្តាអ៊ីបរហ្គីម عليه السلام បានទេ ព្រោះអល់ឡោះហ្គ់ عليه السلام ការពារព្រះអង្គ عليه السلام ។ ដូច្នេះណាំរដូ عليه السلام បានដាក់បញ្ជាឲ្យព្រះសាស្តាអ៊ីបរហ្គីម عليه السلام ចាកចេញពីរាជាណាចក្រខ្លួន عليه السلام ហាមមនុស្សមិនឲ្យតាមសាសនាព្រះអង្គ عليه السلام ទេ ។

ព្រះសាស្តាអ៊ីបរហ្គីម عليه السلام ក៏បានចាកចេញពីស្រុកកំណើត ជាមួយគ្រួសារព្រះអង្គ عليه السلام និងពពែ ។ ព្រះអង្គ عليه السلام បាននាំ សារ៉េត្ត (سارة) មហេសីព្រះអង្គ عليه السلام ព្រះសាស្តាលូត عليه السلام បងប្អូនជីតាមួយរបស់ព្រះអង្គ عليه السلام ទៅជាមួយផង ទៅកាន់បៃទុល-ម៉ាក្វីសនៅឯដែនដីប៉ាលេស្ទីន ។

លំហាត់

ចូរឆ្លើយសំណួរតទៅគឺ៖

១. ព្រះសាស្តាអ៊ីបរ៉ូហ្វីម عليه السلام បានឆ្លើយថាអ្វី ពេលគេសួរព្រះអង្គ عليه السلام ថាតើ បានធ្វើកំហុសវាយបំបាក់រូបព្រះទេ ?

២. ណាំរូដូ لبن បានសម្រេចធ្វើអ្វីចំពោះព្រះសាស្តាអ៊ីបរ៉ូហ្វីម عليه السلام ដើម្បីផ្តាច់រូប ព្រះខ្លួន لبن ?

៣. ទេវតាយ្យីបរ៉ូអ៊ីល عليه السلام បានសួរអ្វីព្រះសាស្តាអ៊ីបរ៉ូហ្វីម عليه السلام ? ព្រះសាស្តា អ៊ីបរ៉ូហ្វីម عليه السلام បានឆ្លើយអ្វី ?

៤. អ្វីកើតឡើងចំពោះព្រះសាស្តាអ៊ីបរ៉ូហ្វីម عليه السلام កាលគេចោលព្រះអង្គ عليه السلام ដោយដង្ហក់ទៅក្នុងភ្លើងកំពុងឆេះ ?

៥. ព្រះសាស្តាអ៊ីបរ៉ូហ្វីម عليه السلام បានពន្យល់ណាំរូដូ لبن ឲ្យស្គាល់អល់ឡោះហ្វី عز وجل ដូចម្តេច ?

មេរៀនទី ១៧

ព្រះសាស្តា អ៊ីបរ៉ូហ្គីម عليه السلام - ភាគ ៣

ព្រះសាស្តាអ៊ីបរ៉ូហ្គីម عليه السلام ត្រូវស្តេចណាំរដ្ឋ الله បណ្តេញចេញពីមាតុភូមិ ។ ព្រះអង្គ عليه السلام បានចាកចេញជាមួយគ្រួសារព្រះអង្គ عليه السلام ទៅកាន់បៃទុល-ម៉ាកូខ្លីស ឯដែនដីប៉ាលេស្ទីន ។ ព្រះនាងសារ៉ាត្នី មហេសីព្រះអង្គ عليه السلام ជាស្ត្រីមានឆោមលំអដូច្នោះ ដើម្បីការពារព្រះនាងពីខ្សែភ្នែកអគប្បី ព្រះអង្គ عليه السلام ឲ្យព្រះនាងនៅក្នុងកូបបិតជិតពេលទៅដល់ក្នុងស្រុក ។ ពេលធ្វើដំណើរឯវាលគ្មានមនុស្សនៅ ព្រះនាងចេញក្រៅកូប ។

លុះបានធ្វើដំណើរអស់មួយរយៈពេល ក៏បានទៅដល់ស្រុកថ្មីមួយសោយរាជ្យដោយស្តេចអាវ៉ាប់ ។ ឆ្នាំយាមផ្លូវចូលចង់ឆែកឆេរកូបដែលព្រះនាងសារ៉ាត្នីនៅខាងក្នុង ។ ព្រះសាស្តាអ៊ីបរ៉ូហ្គីម عليه السلام មានវចនៈថា៖ "លោកអាចស្មានបានថានៅក្នុងនោះមានមាសប្រាក់ ខ្ញុំ عليه السلام នឹងបង់ពន្ធលើមាសប្រាក់នោះ តែកុំបើកកូបនេះ ។" តែឆ្នាំទាមទារចង់ឃើញ អ្វីដែលព្រះសាស្តាអ៊ីបរ៉ូហ្គីម عليه السلام ដឹកជញ្ជូននៅក្នុងកូបនោះ ហើយក៏បានបើកមើល ។ ពេលបានឃើញព្រះនាងសារ៉ាត្នី ឆ្នាំបានបញ្ជូនព្រះសាស្តាអ៊ីបរ៉ូហ្គីម عليه السلام ទៅជួបស្តេច ។

ពេលជួបស្តេច ឆោមលំអព្រះនាងសារ៉ាត្នីទាក់ទាញអារម្មណ៍ក្សត្រូបនេះ ចៀសវាងប៉ះព្រះនាងមិនបាន ។ ព្រះសាស្តាអ៊ីបរ៉ូហ្គីម عليه السلام ប្លង់ស្ទង់អល់ឡោះហ្វ្លែសូមឲ្យការពារកិត្តិយសនិងសេចក្តីថ្លៃថ្នូររបស់មហេសីព្រះអង្គ عليه السلام ។ ពេលប្លង់ស្ទង់ភ្លាម ដៃស្តេចនេះក្លាយទៅជាដុំឈើមួយរំពេច ។ ស្តេចអង្វរព្រះសាស្តាអ៊ីបរ៉ូហ្គីម عليه السلام ឲ្យជួយប្លង់ស្ទង់អល់ឡោះហ្វ្លែសូមឲ្យដៃខ្លួនទៅជាដូចដើមវិញ ដោយសន្យាថានឹងមិនសម្លឹងមើលព្រះនាងសារ៉ាត្នីទេ ។ ព្រះសាស្តាអ៊ីបរ៉ូហ្គីម عليه السلام ក៏បានប្លង់ស្ទង់អល់ឡោះហ្វ្លែ ដៃស្តេចទៅជាធម្មតាវិញ ។ បន្ទាប់ពីបាននិយាយជាមួយព្រះសាស្តាអ៊ីបរ៉ូហ្គីម عليه السلام បន្តិច ស្តេចបានសម្លឹងមើលព្រះនាងសារ៉ាត្នីម្តងទៀត ហើយមិនអាចអត់ទ្រាំធ្វើកំហុសដូចមុនបានទេ ។ ពេលចង់ប៉ះព្រះនាងភ្លាម ដៃស្តេចនោះក៏ក្លាយទៅជាស្លឹកដូចដុំឈើភ្លាម ។ ស្តេចបានបែរទៅរកព្រះសាស្តាអ៊ីបរ៉ូហ្គីម عليه السلام

ម្តងទៀតដោយអង្គព្រះអង្គ ឲ្យជួយសូមខមាទោសអល់ឡោះហ្ន៎ ឲ្យខ្លួន ឲ្យដៃខ្លួនក្លាយទៅជាដូចដើមវិញ ។ ព្រះសាស្តាអ៊ីបរហ្ន៎ម បានប្រាប់ស្តេចនោះថាព្រះអង្គនឹងប្តូរស្លាដៃអល់ឡោះហ្ន៎ ឲ្យស្តេចនោះជាលើកចុងក្រោយបង្អស់ ។ ព្រះអង្គបានទូលអល់ឡោះហ្ន៎ថា៖ "ព្រះម្ចាស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំអើយ បើបុរសនេះស្តាយក្រោយដោយស្មោះមែន សូមព្រះអង្គឲ្យដៃគេទៅជាដូចដើមវិញ ។" ក្នុងពេលប្តូរស្លាដៃ ដៃស្តេចបានជារិញ ។ ស្តេចស្ងប់ស្ងែងអំណាចព្រះសាស្តាអ៊ីបរហ្ន៎ម ណាស់ ហើយបានផ្លាស់ប្តូរសាសនាមកចូលសាសនារបស់ព្រះអង្គ ។ ស្តេចប្រព្រឹត្តចំពោះព្រះសាស្តាអ៊ីបរហ្ន៎មដោយសេចក្តីគោរពដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់ បានប្រទានស្រីបម្រើម្នាក់ឈ្មោះ ហ្វាហ្សា (هاجر) ឲ្យព្រះអង្គសម្រាប់នៅបម្រើព្រះនាងសារ៉េត្តី បានអនុញ្ញាតឲ្យព្រះអង្គនិងគ្រួសារអាចចាកចេញបានកាលណាក៏បាន ។

តាមផ្លូវទៅកាន់បៃទុល-ម៉ាក្វីស ព្រះសាស្តាអ៊ីបរហ្ន៎មបានជួបប្រជារាស្ត្រមួយក្រុមដែលធ្វើសក្ការៈផ្កាយ ។ គេហៅជនានុជននេះថា ម៉ាយូស (مخوس) ។ ព្រះអង្គបានសម្រេចចិត្តដឹកនាំពួកនេះទៅរកអល់ឡោះហ្ន៎ ។ ដើម្បីធ្វើឲ្យពួកគេយល់កំហុសខ្លួន ព្រះអង្គបានប្រើមធ្យោបាយត្រជាក់ ។ ព្រះសាស្តាអ៊ីបរហ្ន៎មបានណែនាំខ្លួនឲ្យពួកគេស្គាល់ព្រះអង្គជាអ្នកគោរពផ្កាយដែរ ហើយបានអង្គុយជាមួយពួកគេពេលយប់ដើម្បីធ្វើសក្ការៈ ។

ព្រះគម្ពីរគូរអានចែងថា៖

وَكَذَلِكَ نُرَىٰ إِبْرَاهِيمَ مَلَكُوتَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَلِيَكُونَ مِنَ الْمُوقِنِينَ ﴿٧٥﴾ فَلَمَّا جَنَّ عَلَيْهِ اللَّيْلُ رَأَىٰ كَوْكَبًا قَالَ هَذَا رَبِّي فَلَمَّا أَفَلَ قَالَ لَا أُحِبُّ الْآفِلِينَ ﴿٧٦﴾ فَلَمَّا رَأَىٰ الْقَمَرَ بَارِغًا قَالَ هَذَا رَبِّي فَلَمَّا أَفَلَ قَالَ لِمَ يَهْدِينِ رَبِّي أَكُونَنَّ مِنَ الْقَوْمِ الضَّالِّينَ ﴿٧٧﴾ فَلَمَّا رَأَىٰ الشَّمْسَ بَارِغَةً قَالَ هَذَا رَبِّي هَذَا أَكْبَرُ فَلَمَّا أَفَلَتْ قَالَ يَقَوْمِ إِنِّي بَرِيءٌ مِّمَّا تُشْرِكُونَ ﴿٧٨﴾

75. ដូច្នោះឯងដែលយើងបានធ្វើឲ្យអ៊ីបរហ្ន៎មឃើញអាណាចក្រមេយ និងផែនដីដើម្បីនឹងឲ្យគេនៅក្នុងចំណោមបណ្តាអ្នកជឿជាក់ ។ 76. ពេលរត្តិកាល (គឺរាត្រីកាល) បានគ្របដណ្តប់លើគេ គេបានឃើញផ្កាយមួយដួងហើយបានថា៖ "តើនេះជាព្រះម្ចាស់ខ្ញុំឬ?" លុះវាលិចបាត់ទៅ គេបានថា៖ "ខ្ញុំមិនចូលចិត្តអ្នកលិចបាត់ទេ ។" 77. ពេលគេបានឃើញខែរះ គេបានថា៖ "តើនេះជាព្រះម្ចាស់ខ្ញុំឬ?" តែលុះ

ខែនេះលិចបាត់ទៅ គេបានថា៖ "បើព្រះម្ចាស់ខ្ញុំមិនដឹកនាំខ្ញុំទេ ខ្ញុំនឹងនៅក្នុង ចំណោមជនដើរខុសផ្លូវ ។" 78. ពេលគេបានឃើញថ្ងៃរះ គេបានថា៖ "តើនេះជាព្រះ ម្ចាស់ខ្ញុំឬ ? នេះធំជាងគេ !" តែលុះថ្ងៃលិចបាត់ទៅ គេបានថា៖ "ប្រជារាស្ត្រអើយ ខ្ញុំ សូមបដិសេធចោលនូវអ្វីដែលអស់លោកយកមកផ្គូផ្គង [ចូលរួមហ៊ុនហាយជាដៃគូ ជាមួយអល់ឡោះហ្វ័រ] ។ (សូរ៉េវ៉ាត្ត អាស់-អាស៊ីអាំ អាយ៉ាស៊ូ 75-78 (6:75-78)) ។

ព្រះសាស្តាអ៊ីបរ៉ូហ្វីម عليه السلام បានធ្វើឲ្យគេចាប់អារម្មណ៍ព្រះអង្គ عليه السلام ដោយថា ផ្កាយ ខែ ថ្ងៃ ជាព្រះរបស់ព្រះអង្គ عليه السلام ។ តែ ព្រោះតែវត្ថុទាំងបីនេះលិចបាត់ ព្រះ អង្គ عليه السلام ដកខ្លួនចេញពីវត្ថុទាំងបីនេះដោយថា៖ "ខ្ញុំ عليه السلام មិនជឿមាបនកម្មទាំងនេះ ដែលចេះតែផ្លាស់ប្តូរជានិច្ចនោះទេ ។ ខ្ញុំ عليه السلام ជឿអល់ឡោះហ្វ័រ عز وجل ព្រះអ្នកបង្កើតមេឃ និងដី ។ ខ្ញុំ عليه السلام មិននៅក្នុងចំណោមជនហ៊ុនហាយជាមួយអល់ឡោះហ្វ័រ عز وجل ឬជនធ្វើ សក្តាររូបព្រះទេ ។" ទោះបីព្រះសាស្តាអ៊ីបរ៉ូហ្វីម عليه السلام ប្រើមធ្យោបាយត្រជាក់ដើម្បី បង្ហាញពួកគេឲ្យដឹងថាការគោរពបូជារបស់ពួកគេនោះឥតប្រយោជន៍ក៏ដោយ ពួក ម៉ាយូសនៅតែជំទាស់ព្រះអង្គ عليه السلام ។ ព្រះអង្គ عليه السلام មានវចនៈថា៖ "ហេតុអ្វីអស់ លោកបដិសេធអល់ឡោះហ្វ័រ عز وجل ព្រោះព្រះអង្គ عليه السلام បានដឹកនាំខ្ញុំ عليه السلام នៅលើផ្លូវត្រូវ ?" ពួកគេមិនព្រមជឿសម្តីព្រះអង្គ عليه السلام ទេ ហើយបានគំរាមធ្វើបាបព្រះអង្គ عليه السلام បន្តិច ព្រះអង្គ عليه السلام ឲ្យខ្លាចការសងសឹករបស់ផ្កាយ ។ ទីបំផុតព្រះសាស្តាអ៊ីបរ៉ូហ្វីម عليه السلام បានចាកចោលប្រជារាស្ត្រភ្លើនេះ បន្តដំណើរទៅកាន់បៃទុល-ម៉ាក្វីស៊ីស ។

ព្រះសាស្តាអ៊ីបរ៉ូហ្វីម عليه السلام និងព្រះនាងសារ៉ាវ៉ាត្តពុំមានកូនទេ ធ្វើឲ្យព្រះអង្គ عليه السلام ក្រៀមក្រំខ្លាំង ។ ព្រះនាងសារ៉ាវ៉ាត្តស្នើព្រះអង្គ عليه السلام ឲ្យរៀបការជាមួយហ្វាយ៉ា ឃ្មុរ ស្រីបម្រើ អល់ឡោះហ្វ័រ عز وجل អាចនឹងឲ្យព្រះអង្គ عليه السلام និងហ្វាយ៉ាមានកូនបាន ។ ព្រះ សាស្តាអ៊ីបរ៉ូហ្វីម عليه السلام និងហ្វាយ៉ាក៏បានរៀបការជាមួយគ្នា អល់ឡោះហ្វ័រ عز وجل ឲ្យគូស្វាមី ភរិយាបានកូនប្រុសម្នាក់ គឺព្រះសាស្តាអ៊ីសម៉ាអ៊ីល عليه السلام ។

ប្រាំឆ្នាំក្រោយមក ព្រះនាងសារ៉ាវ៉ាត្តបានកូនប្រុសម្នាក់ដែរ គឺព្រះសាស្តា អ៊ីសហ្វាត្វ عليه السلام ។

គេហៅព្រះសាស្តាអ៊ីបរ៉ូហ្វីម عليه السلام ថា ព្រះបិតារបស់បណ្តាព្រះសាស្តា عليه السلام ព្រោះបណ្តាព្រះសាស្តាអាវ៉ាបំកើតមកពីព្រះរាជបុត្រព្រះអង្គ عليه السلام ព្រះសាស្តា អ៊ីសម៉ាអ៊ីល عليه السلام រាប់បញ្ចូលព្រះសាស្តាមូហ្វាម៉ាដ្វ عليه السلام ដែរ ឯព្រះសាស្តាអ៊ីសហ្វាត្វ عليه السلام

ﷺ បានឲ្យកំណើតដល់ព្រះសាស្តាសាសន៍អ៊ីស្រាអ៊ីលច្រើនអង្គ ដោយរាប់បញ្ចូល ព្រះសាស្តាអ៊ីសាﷺ ដែរ ។

ងាររបស់ព្រះសាស្តាអ៊ីស្រាអ៊ីលគឺ "ខ្ញុំលីលុលឡោះហ្ន៎ (خليل الله)" មានន័យ ថា "មិត្តរបស់អល់ឡោះហ្ន៎" ។ ដល់ពេលសោយទិវង្គត ព្រះអង្គﷺ បានប្រាប់ ទេវតាដែលមកយកព្រលឹងព្រះអង្គﷺ ថា៖ "ចូរព្រះអង្គﷺ សួរអល់ឡោះហ្ន៎ ថា តើមិត្តអាចយកជីវិតរបស់មិត្តកើតទេ?" ព្រះអង្គﷺ ចង់និយាយថាអល់ឡោះហ្ន៎ មិនត្រូវដាក់បញ្ហាឲ្យព្រះសាស្តាអ៊ីស្រាអ៊ីលស្តាប់ទេ ព្រោះព្រះសាស្តាអ៊ីស្រាអ៊ីល ﷺ ជាមិត្តរបស់អល់ឡោះហ្ន៎ ។ អ៊ីស្រាអ៊ីល (عزرائيل) ﷺ ទេវតាយកព្រលឹង មិន អាចឆ្លើយសំណួរនេះបានទេ ដូច្នេះព្រះអង្គﷺ ត្រឡប់ទៅជួបអល់ឡោះហ្ន៎ វិញ អល់ឡោះហ្ន៎ បានប្រាប់ព្រះអង្គﷺ ឲ្យវិលត្រឡប់ទៅប្រាប់ព្រះសាស្តាអ៊ីស្រាអ៊ីល ﷺ វិញថា៖ "អ៊ីស្រាអ៊ីល តើមិត្តអាចបដិសេធការសូមជួបរបស់មិត្តកើត ទេ ?

លំហាត់

ចូរឆ្លើយសំណួរតទៅគឺ៖

១. ហេតុអ្វីព្រះសាស្តាអ៊ីបរ៉ូហ្វីម عليه السلام បានការពារព្រះនាងសារ៉ោះត្តី ពេលចូលទៅក្នុងស្រុក ?

២. ស្តេចបានធ្វើអ្វីពេលបានឃើញព្រះនាងសារ៉ោះត្តី ? មានអ្វីកើតឡើង ?

៣. ព្រះសាស្តាអ៊ីបរ៉ូហ្វីម عليه السلام បាននិយាយអំពីអល់ឡោះហ្វ័រដូចម្តេច នៅក្នុងចំណោមពួកធ្វើសក្តាររូបព្រះ ?

៤. ហេតុអ្វីគេហៅព្រះសាស្តាអ៊ីបរ៉ូហ្វីម عليه السلام ថាព្រះបិតារបស់បណ្តាព្រះសាស្តា عليهم السلام ?

៥. ព្រះសាស្តាអ៊ីបរ៉ូហ្វីម عليه السلام បានប្រាប់ទេវតាយកព្រលឹងថាអ្វី កាលទេវតានោះមកយកព្រលឹងព្រះអង្គ عليه السلام ? អល់ឡោះហ្វ័រ عليه السلام បានឆ្លើយថាអ្វី ?

មេរៀនទី ១៨

ព្រះសាស្តា អ៊ុសម៉ាអ៊ុល عليه السلام

កាលព្រះសាស្តាអ៊ុសម៉ាអ៊ុល عليه السلام ប្រសូត ព្រះបិតាព្រះអង្គ عليه السلام មានព្រះជន្ម ៨៦ ឆ្នាំ ។ ព្រះរាជទារកជាកែវភ្នែកព្រះបិតា ព្រះនាងសាវ៉ោះត្តីក្រៀមក្រំព្រោះពុំមាន បុត្រ ពេលឃើញព្រះអង្គទាំងពីរ عليه السلام ។ ក្រោយមកបន្តិច ព្រះនាងលែងអាចទ្រមើល ព្រះនាងហ្គាយ៉ាវនិងព្រះរាជបុត្របាន ក៏បានសូមឲ្យព្រះសាស្តាអ៊ុសម៉ាអ៊ុល عليه السلام យក អ្នកទាំងពីរទៅនៅកន្លែងផ្សេង ។

ព្រះសាស្តាអ៊ុសម៉ាអ៊ុល عليه السلام បាននាំហ្គាយ៉ាវ និងព្រះសាស្តាអ៊ុសម៉ាអ៊ុល عليه السلام ទៅ ម៉ាកកាស៊ូ តាមព្រះបញ្ជាអស់ឡោះហ្គ័រ عليه السلام ។ ព្រះអង្គ عليه السلام បានទុកមហោសីព្រះអង្គ عليه السلام និងព្រះសាស្តាអ៊ុសម៉ាអ៊ុល عليه السلام នៅឯរហោហាននេះ ក្រោមការថែរក្សារបស់ អស់ឡោះហ្គ័រ عليه السلام ហើយវិលត្រឡប់ទៅដែនដីប៉ាលេស្ទីនវិញ ។ ព្រះគម្ពីរគូរអានចែង ថាព្រះអង្គ عليه السلام បានប្តូរស្នងថា៖

رَبَّنَا إِنِّي أَسْكَنْتُ مِنْ ذُرِّيَّتِي بِوَادٍ غَيْرِ ذِي زَرْعٍ عِنْدَ بَيْتِكَ الْمُحَرَّمِ رَبَّنَا لِيُقِيمُوا الصَّلَاةَ فَاجْعَلْ أَفْعِدَةً مِنَ النَّاسِ تَهْوِي إِلَيْهِمْ وَأَرْزُقْهُمْ مِنَ الثَّمَرَاتِ لَعَلَّهُمْ يَشْكُرُونَ ﴿٣٧﴾

37. ព្រះម្ចាស់អស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំអើយ ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំបានតាំងទីលំនៅឲ្យកូន ទៅទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំមួយចំនួននៅឯជ្រលងភ្នំមួយដែលពុំមានរុក្ខជាតិ ក្បែរ បូជនីយដ្ឋានព្រះអង្គ (កាក្កុបាស៊ូ) ។ ឱព្រះម្ចាស់អស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំអើយ ដើម្បីនឹង ឲ្យពួកគេធ្វើនមស្ការ[បូជាព្រះអង្គ] ។ ដូច្នោះសូមព្រះមេត្តាធ្វើឲ្យចិត្តមនុស្សមួយ ចំនួនទន់ទេរទៅរកពួកគេ សូមព្រះអង្គព្រះមេត្តាជួយផ្គត់ផ្គង់ពួកគេដោយ ផលានុផលផង ដើម្បីពួកគេនឹងមានកតញ្ញតា ។ (សូរ៉េត្តី អ៊ុសម៉ាអ៊ុល អាយ៉ាស៊ូ 37 (14:37))

ទោះបីព្រះនាងហ្គាយ៉ាវនៅតែឯក្នុងរហោហានក៏ដោយ តែព្រះស្វាមីព្រះនាង បានបង្ហាត់ព្រះនាងឲ្យចេះទុកចិត្តលើអស់ឡោះហ្គ័រ عليه السلام និងមានអំណត់ ។ ពេលឃ្លាន និងស្រេកទឹក មិនមានចំណីឲ្យកូន ព្រះនាងព្យាយាមដើររកទឹករវាងទូលស្ទ្រីហ្គា

និងម៉ារ៉ាស៊ូ តែរកពុំបាន ។ ទីបំផុតព្រះនាងត្រឡប់មករកកូន
វិញដោយអស់សង្ឃឹម ។ រំពេចនោះ ព្រះនាងបានឃើញទឹក
ហូរចេញពីកន្លែង ដែលព្រះសាស្តាអ៊ីសម៉ាអ៊ីល عليه السلام បានវាយ
ដីដោយជើង ។ ព្រះនាងសប្បាយចិត្តណាស់ ហើយបានដឹក
ទឹកមួយចម្លែក ។

បន្ទាប់ពីនោះ សត្វស្លាបនានាបានមករកទឹកនេះ ។

ប្រជាជាតិយ៉ូហ្គាំ (جرهم) ដែលរស់នៅក្បែរនោះ ដើរតាមដានជើងសត្វស្លាបដើម្បី
រកទឹកផឹក ។ ពេលបានឃើញព្រះនាងហ្គាយ៉ារីនិងព្រះសាស្តាអ៊ីសម៉ាអ៊ីល عليه السلام នៅ
តែងឯក៏បានស្នើសូមឲ្យទៅនៅជាមួយកុលសម្ព័ន្ធពួកគេ ។

ព្រះនាងហ្គាយ៉ារីនិងព្រះសាស្តាអ៊ីសម៉ាអ៊ីល عليه السلام ក៏បានរស់នៅជាមួយប្រជា
ជាតិយ៉ូហ្គាំ ។ ព្រះសាស្តាអ៊ីសម៉ាអ៊ីល عليه السلام មកលេងព្រះអង្គទាំងពីរម្តងៗ ។ ថ្ងៃមួយ
ពេលព្រះអង្គ عليه السلام មកលេង កាលព្រះសាស្តាអ៊ីសម៉ាអ៊ីល عليه السلام មានព្រះជន្ម ១៣ ឆ្នាំ
ព្រះសាស្តាអ៊ីសម៉ាអ៊ីល عليه السلام បានសុបិនឃើញបូជាជីវិតព្រះរាជបុត្រព្រះអង្គ عليه السلام ។
កាលនោះថ្ងៃទី ៨ ខែ ស៊ុល-ហ្គីច្ចយ៉ាស៊ូ គេហៅថ្ងៃនោះថា "យ៉ោម អាល់-
តារវីយ៉ាស៊ូ" (يَوْمَ التَّوْبَةِ ថ្ងៃសុបិនដំបូង) ។ ព្រះសាស្តាអ៊ីសម៉ាអ៊ីល عليه السلام ទទួលព្រះរាជ
បញ្ជាពីអល់ឡោះហ្គ័រ جبرئيل ជាញឹកញយតាមរយៈសុបិន តែព្រោះតែគេឲ្យសម្លាប់កូនឯង
ទើបព្រះអង្គ عليه السلام នឹកក្នុងចិត្តថាសុបិននេះពិតឬទេ ។ ថ្ងៃបន្ទាប់ ព្រះអង្គ عليه السلام សុបិន
ដដែល ហើយជឿជាក់ក្នុងចិត្តថានេះជាព្រះរាជបញ្ជាពិត ។ ដូច្នោះ គេហៅថ្ងៃទី ៩
ខែ ស៊ុល-ហ្គីច្ចយ៉ាស៊ូ ថា "យ៉ោម អាល់-អុរហ្គាស៊ូ" (يَوْمَ الْعُرْفَةِ ថ្ងៃដឹងច្បាស់) ។ ព្រះ
គម្ពីរគូរអានចែងថា៖

فَلَمَّا بَلَغَ مَعَهُ السَّعْيَ قَالَ يَبْنَؤُا اِنِّي اَرَى فِي الْمَنَامِ اَنِّي اَذْبَحُكَ فَاَنْظُرُ مَاذَا تَرَى قَالَ يَا بَتِ اَفْعَلُ مَا تُؤْمَرُ
سَتَجِدُنِي اِنْ شَاءَ اللّٰهُ مِنَ الصّٰلِحِيْنَ ﴿١٣﴾

102. លុះគេ (អ៊ីសម៉ាអ៊ីល) មានអាយុអាចប្រកបកិច្ចការជាមួយគេបានហើយ គេ
បានថា៖ "កូនឪពុកអើយ ឪពុកបានសុបិនឃើញឪពុកកំពុងតែសំឡែកកូនដើម្បីធ្វើ
ពលីទាន ។ តើកូនយល់ឃើញយ៉ាងណា ?" គេបានថា៖ "លោកឪពុក សូមលោក
ឪពុកធ្វើតាមអ្វីដែលគេបានបញ្ជាឲ្យលោកឪពុកធ្វើទៅ ។ បើអល់ឡោះហ្គ័រទ្រង់
ប្រាថ្នា លោកឪពុកនឹងឃើញថាកូនជាម្នាក់ក្នុងចំណោមអ្នកអត់ធ្មត់[នៅលើមាតិ

អល់ឡោះហ្វៀ ។" (សូរ៉េ:ត្តិ អាស្ទ័-ស្ទ្វាហ្វាត អាយ៉ាស្ទ័ 102 (37:102))

ព្រះសាស្តាអ៊ីបរហ្វៀម ﷺ បានយកខ្សែនិងកាំបិត ហើយនាំកូនទៅឯ រហោហាន ។ តាមផ្លូវ ស្មែតូន ﷺ បានកាឡែខ្លួនជាមនុស្សចាស់មកជួបព្រះសាស្តា អ៊ីបរហ្វៀម ﷺ ញុះញង់ព្រះអង្គ ﷺ ថាព្រះអង្គ ﷺ កំពុងតែធ្វើកំហុសធំដែលចង់ សម្លាប់កូនឯងនោះ ។ ស្មែតូន ﷺ បានមកទាក់ទាញព្រះអង្គ ﷺ បីដង ព្រះអង្គ ﷺ បានដេញវា ﷺ បីដងដោយចោលវា ﷺ នឹងដុំថ្មប្រាំពីរដុំ ។

ពេលបានទៅដល់ម៉ាឌីណាស្ទ័ ព្រះសាស្តាអ៊ីបរហ្វៀម ﷺ បានឲ្យកូនដេកលើដី ហើយយកកាំបិត ។ ព្រះសាស្តាអ៊ីសម៉ាអ៊ីល ﷺ ពេលឃើញបិតាពិបាកចិត្តចុះដែល សម្លាប់ព្រះអង្គ ﷺ ក៏បានថា: "លោកឪពុកអើយ សូមលោកឪពុកចង់ដៃចង់ជើង កូនដើម្បីកុំឲ្យកូនរើបង្រះ ។ សូមលោកឪពុកយកក្រណាត់បិទភ្នែកលោកឪពុក ដើម្បីនឹងកុំឲ្យឃើញកូនស្លាប់ រឺតអារក្រៅលោកឪពុកឲ្យតឹងដើម្បីនឹងកុំឲ្យអ្នកម្តាយ ឃើញឈាមខ្នាតប្រឡាក់ខោអារលោកឪពុក ។ សូមលោកឪពុកសំលៀងកាំបិតឲ្យ មុតដើម្បីលោកឪពុកនឹងអាចបំពេញករណីយកិច្ចបានយ៉ាងឆាប់ ។ ដូច្នោះ កូននឹង មិនឈឺទេ ។"

ព្រះសាស្តាអ៊ីបរហ្វៀម ﷺ បានធ្វើដូចកូនប្រាប់ ហើយក៏បាន សំឡែះកូន ។ តែពេលព្រះអង្គ ﷺ បើកក្រណាត់បិទមុខចេញ ព្រះ អង្គ ﷺ ភ្ញាក់ព្រើត ដោយឃើញកូនព្រះអង្គ ﷺ ឈរក្បែរព្រះអង្គ ﷺ ហើយឃើញថាព្រះអង្គ ﷺ បានសំឡែះបាចៀមជួសកូន ។ ព្រះគម្ពីរគួរអាន ចែងថា:

وَنَدَيْنَهُ أَنْ يَتَابِرْهِيمُ ﴿١١٥﴾ قَدْ صَدَّقْتَ الرُّؤْيَا إِنَّا كَذَلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ ﴿١١٥﴾ إِنَّ هَذَا لَهُوَ الْبَلَاءُ الْمُبِينُ ﴿١١٦﴾
وَفَدَيْنَهُ بِذَبْحٍ عَظِيمٍ ﴿١١٧﴾ وَتَرَكْنَا عَلَيْهِ فِي الْآخِرِينَ ﴿١١٨﴾ سَلَّمَ عَلَىٰ إِبْرَاهِيمَ ﴿١١٩﴾

104. យើងបានប្រាប់គេថា: "អ៊ីបរហ្វៀមអើយ 105. អ្នកបានបំពេញតាមសុបិន ហើយ ។ បែបនេះឯងដែលយើងតបស្នងជនទាំងឡាយណាដែលប្រព្រឹត្តល្អ ។"
106. ការពិត នេះគឺបទល្បួងពិសោធន៍មួយដ៏ជាក់ស្តែង ។ 107. យើងបានលោះខ្លួន គេដោយពលីកម្មឡារិកម្ម ។ 108. ហើយយើងបានទុកកេរ្តិ៍ឈ្មោះល្អឲ្យគេក្នុង ពូជពង្សជំនាន់ក្រោយ ។ 109. ចូរសរសើរស្តីកើតមានដល់អ៊ីបរហ្វៀម! (សូរ៉េ:ត្តិ

អាស្លុ-ស្រ្ទហ្វាត អាយ៉ាស្លុ 104-109 (37:104-109))

ដូច្នោះ អល់ឡោះហ្វ័របានប្រាប់ព្រះសាស្តាអ៊ីបរ៉ូហ្វ័រ(عليه السلام) ថាព្រះអង្គតបស្នងជំនឿព្រះអង្គ(عليه السلام) ដោយសង្គ្រោះជីវិតព្រះសាស្តាអ៊ីសម៉ាអ៊ីល(عليه السلام) ។ ដូសព្រះរាជបុត្រព្រះអង្គ(عليه السلام) ព្រះពលីកម្មនៅលើព្រះមាតាអល់ឡោះហ្វ័រនឹងត្រូវឲ្យទៅបុគ្គលម្នាក់ទៀតនៅក្នុងអនាគតកាល ។ បុគ្គលនោះមិនមែនអ្នកណាផ្សេងពីអ៊ីម៉ាហ្វ័រសែន(عليه السلام) ទេដែលបានបូជាជីវិតខ្លួនឯង(عليه السلام) បន្ទាប់ពីបានបូជាជីវិតសាច់ញាតិ និងមិត្តរបស់ព្រះអង្គ(عليه السلام) នៅឯវាលការបាឡាអ៊ី ដើម្បីការពារសាសនាអ៊ីស្លាមឲ្យគង់វង្ស ។

បន្ទាប់ពីព្រះរាជបុត្រព្រះអង្គ(عليه السلام) រួចជីវិត ព្រះសាស្តាអ៊ីបរ៉ូហ្វ័រ(عليه السلام) បានចាកចេញទៅកាន់ដែនដីប៉ាលេស្ទីន ទៅរកព្រះនាងសាវ៉ាត្វីវិញ ។ អល់ឡោះហ្វ័រ(عليه السلام) បានតម្រូវឲ្យទង្វើរបស់ព្រះសាស្តាអ៊ីបរ៉ូហ្វ័រ(عليه السلام) ទៅជាភ័យបសម្រាប់មុស្លីមទាំងអស់ ។ ដូច្នោះ ពេលយើងបំពេញពិធីហ្វាត្វា យើងដើរត្រង់ចន្លោះទូលស្រ្ទហ្វា និងម៉ារវ៉ាស្លុ ដូចព្រះនាងហ្វាហ្វ័របានធ្វើដែរកាលពីមុន ។ យើងទៅឯមីណាដែរដើម្បីសំឡែះសត្វធ្វើពលីកម្មនិងចោលស្នែកស្នូល(عليه السلام) ដោយជុំថ្ម ។

សម័យថ្ងៃមួយ កាលព្រះអង្គ(عليه السلام) មកលេងព្រះសាស្តាអ៊ីសម៉ាអ៊ីល(عليه السلام) អល់ឡោះហ្វ័រ(عليه السلام) បានដាក់ព្រះរាជបញ្ជា ឲ្យព្រះសាស្តាអ៊ីបរ៉ូហ្វ័រ(عليه السلام) កសាងព្រះមហាគ្រឹះកាត្ត់បាស្លុឡើងវិញ ក្រោយពីបានបាក់បែក ។

ព្រះគម្ពីរគួរអានចែងថា៖

وَإِذْ يَرْفَعُ إِبْرَاهِيمُ الْقَوَاعِدَ مِنَ الْبَيْتِ وَإِسْمَاعِيلُ رَبَّنَا تَقَبَّلْ مِنَّا إِنَّكَ أَنْتَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿١٢٧﴾

127. កាលអ៊ីបរ៉ូហ្វ័រនិងអ៊ីសម៉ាអ៊ីលបានលើកគ្រឹះព្រះមហាវិមាន (គឺកាត្ត់បាស្លុ) ឡើង [អ្នកទាំងពីរបានទូលថា៖] "ព្រះម្ចាស់អស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំអើយ សូមព្រះអង្គទទួលពីអស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ[នូវសំណង់នេះ] ។ ពិតណាស់ព្រះអង្គទ្រង់សវនាការព្រះអង្គទ្រង់ញាណ ។" សូរ៉េវ៉ាត្វី អាល់-បាត្វីវ៉ាត្វី អាយ៉ាស្លុ 127 (2:127))

ព្រះអង្គទាំងពីរ عليهم السلام បានសាង
កាក់បាស្ត ។ ព្រះសាស្តាអ៊ីសម៉ាអ៊ីល
عليه السلام ជញ្ជូនថ្ម ព្រះសាស្តាអ៊ីបរហ្គីម عليه السلام
តម្រៀបថ្មនោះ ។ ទេវតាយ៉ូបរអ៊ីល عليه السلام
ជាអ្នកដឹកនាំគ្រប់ដំណាក់កាល ប្រាប់ឲ្យ

ដាក់ថ្មខ្មៅ (الحجر الأسود) នៅកន្លែងណា ។ ក្រោយពីបានសាងសង់ចប់ស្រេចបាច់
ហើយ ទាំងអស់គ្នា عليهم السلام បានបំពេញពិធីហ្វាច្ចូ ។ ព្រះសាស្តាអ៊ីសម៉ាអ៊ីល عليه السلام បាន
តាំងលំនៅនៅឯម៉ាកកាស្ត បានរស់នៅទីនេះមួយជីវិត ។ ព្រះសាស្តាមូហ្គាំម៉ាដូ
យើង صلى الله عليه وآله وسلم ជាព្រះរាជបុត្ររាជនត្តាជាន់ក្រោយរបស់ព្រះអង្គ عليه السلام ។

លំហាត់

ចូរឆ្លើយសំណួរតទៅគឺ៖

១. ព្រះសាស្តាអ៊ីបរ៉ូហ្វីម رضي الله عنه បានឲ្យព្រះនាងហ្គាយ៉ារ និងព្រះសាស្តាអ៊ីសម៉ាអ៊ីល رضي الله عنه នៅកន្លែងណា ? ហេតុអ្វី ?

២. ព្រះនាងហ្គាយ៉ារបានដើររកទឹកនៅត្រង់ណា ? ទីបំផុតព្រះនាងរកទឹកបាននៅកន្លែងណា ?

៣. "យ៉ោម អាល់-តារវីយ៉ាស្ត" និង "យ៉ោម អាល់-អុរហ្វាស្ត" មានន័យថាអ្វី ? ត្រូវនឹងអ្វី ?

៤. អ្នកណាកាឡែនខ្លួនជាមនុស្សចាស់ ? វា عليه السلام បានប្រាប់អ្វីព្រះសាស្តាអ៊ីបរ៉ូហ្វីម رضي الله عنه ? ព្រះអង្គ رضي الله عنه បានតបវា عليه السلام ថាអ្វី ?

៥. ហេតុអ្វីគេសំឡែងចៀមធ្វើពលីកម្មពេលគេទៅបំពេញពិធីហ្គាច្នុង ?

មេរៀនទី ១៩

ព្រះសាស្តា អែយូប عليه السلام

ព្រះសាស្តាអែយូប عليه السلام ជាចៅរបស់ព្រះសាស្តាអ៊ីសហ្គាត់ عليه السلام ព្រះរាជបុត្ររបស់ព្រះសាស្តាអ៊ីបរីហ្គីម عليه السلام ។ ព្រះមហេសីរបស់ព្រះអង្គ عليه السلام ជាចៅស្រីរបស់ព្រះសាស្តាយូស៊ីហ្វ عليه السلام ។ ព្រះអង្គ عليه السلام សម្បូរទ្រព្យសត្វចៀមទាំងហ្វូងៗ និងដីធ្លីច្រើន ។ ព្រះអង្គ عليه السلام មានកូនច្រើន ប្រជារាស្ត្រគោរពព្រះអង្គ عليه السلام ណាស់ ។

ព្រះសាស្តាអែយូប عليه السلام ចិត្តទូលាយណាស់ ព្រះអង្គ عليه السلام មើលថែរក្សាកូនកំព្រាចិញ្ចឹមជនក្រីក្រ ។ ព្រះអង្គ عليه السلام គិតដល់មនុស្សរាល់គ្នា ជាពិសេសក្រុមគ្រួសារព្រះអង្គ عليه السلام និងសាច់ញាតិទូទៅ ព្រះអង្គ عليه السلام ប្រព្រឹត្តិចំពោះបុគ្គលទាំងនេះដោយមេត្តាករុណា ។ ព្រះអង្គ عليه السلام អរព្រះគុណអល់ឡោះហ្វ៊ី عز وجل ជានិច្ចដែលប្រទានអំណោយទាំងនេះឲ្យព្រះអង្គ عليه السلام ។

ដោយឃើញព្រះសាស្តាអែយូប عليه السلام ស្ម័គ្រស្មោះ ដោយស៊ប់ចិត្តចំពោះអល់ឡោះហ្វ៊ី عز وجل ស្មើគ្នាគិតធ្វើឲ្យព្រះអង្គ عليه السلام លំអៀងចេញពីមាតិកា ។ ព្រោះតែទាក់ទងនឹងព្រះសាស្តា វា لین បានសូមអល់ឡោះហ្វ៊ី عز وجل ឲ្យវា لین មានអំណាចលើរឿងផ្ទាល់ខ្លួនរបស់ព្រះសាស្តាអែយូប عليه السلام ថា៖ "អល់ឡោះហ្វ៊ី عز وجل អើយ ដរាបណាអែយូប عليه السلام ទទួលបាននូវអំណោយព្រះអង្គ عز وجل ដរាបនោះគេ عليه السلام ដឹងព្រះគុណព្រះអង្គ عز وجل មិនដាច់ ។ តែបើព្រះអង្គ عز وجل ឲ្យទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ لین មានអំណាចលើរឿងផ្ទាល់ខ្លួនរបស់គេ عليه السلام ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ لین នឹងធ្វើឲ្យគេ عليه السلام លំអៀងចេញពីព្រះអង្គ عز وجل ។"

អល់ឡោះហ្វ៊ី عز وجل ទ្រង់ញាណច្បាស់ថាព្រះសាស្តាអែយូប عليه السلام មានអំណត់ និងខ្ជាប់ខ្ជួន តែដើម្បីជាការពិសោធន៍សម្រាប់ព្រះសាស្តាព្រះអង្គ عز وجل និងជាមេរៀនសម្រាប់មនុស្សលោក អល់ឡោះហ្វ៊ី عز وجل ព្រមបំពេញបំណងស្មើគ្នា لین ។

ស្មើគ្នា لین ចាប់ផ្តើមចុះដៃ ដោយសម្លាប់សត្វទាំងអស់របស់ព្រះសាស្តាអែយូប عليه السلام បំផ្លាញដីធ្លីទាំងអស់របស់ព្រះអង្គ عليه السلام ។ អាក្រក់លើសនេះ វា لین បានសម្លាប់កូនៗព្រះអង្គ عليه السلام ដែរ ។ តែព្រះសាស្តាអែយូប عليه السلام បែរទៅរកអល់ឡោះហ្វ៊ី عز وجل ដោយសេចក្តីគោរពខ្លាំងជាងមុន ។

ពេលឃើញផែនការណ៍រ៉ាហ្គីបរាជ័យ ស្មែតូនបានបំផ្លាញសុខភាពព្រះសាស្តាអែយូប ធ្វើឲ្យព្រះអង្គធ្លាក់ខ្លួនឈឺធ្ងន់ ។ ឃើញព្រះសាស្តាអែយូប រងគ្រោះ ប្រជារាស្ត្រព្រះអង្គគិតថាព្រះអង្គប្រាកដជាបានធ្វើប្រការអាក្រក់ណាមួយបានជាអល់ឡោះហ្ន៍ធ្វើទណ្ឌកម្មព្រះអង្គបែបនេះ ។ មនុស្សម្នាក់បានចៀសចេញឆ្ងាយពីព្រះអង្គ ។ ទីបំផុត គេបានដេញព្រះអង្គចេញពីសហគមន៍ ព្រះអង្គត្រូវចាកចេញពីស្រុក ។

ព្រះសាស្តាអែយូបរស់នៅឯរហោហាន ចំណាយពេលវេលាបូងស្ទូងអល់ឡោះហ្ន៍ ។ ព្រះអង្គមានតែរ៉ោហ្ន៍ម៉ាស៊ូ ព្រះមហេសីព្រះអង្គ ម្នាក់គត់ជាមិត្ត ។ ព្រះនាងរ៉ោហ្ន៍ម៉ាស៊ូជាបង្អែកព្រះអង្គ ព្រះនាងប្រកបការងារស្រាលៗនៅឯផ្ទះគេដើម្បីចិញ្ចឹមជីវិត ។

ច្រើនឆ្នាំកន្លងមក ស្មែតូនបានតែមើល រ៉ាហ្ន៍អាចធ្វើឲ្យព្រះសាស្តាអែយូប បាត់បង់អំណត់និងសេចក្តីខ្ជាប់ខ្ជួនបានឡើយ ក្នុងការស្មោះស្ម័គ្រស៊ប់ចិត្តនិងក្នុងការបូងស្ទូងទៅរកអល់ឡោះហ្ន៍ ។ ទីបំផុត រ៉ាហ្ន៍គិតបំផ្លាញអំណត់ព្រះសាស្តាអែយូបតាមរយៈព្រះមហេសីព្រះអង្គ ។

ថ្ងៃមួយស្មែតូនបានមករកព្រះនាងរ៉ោហ្ន៍ម៉ាស៊ូ ដោយកាឡែខ្លួនជាមនុស្សប្រាប់ព្រះនាងថាមានមធ្យោបាយមួយ សម្រាប់ព្យាបាលជម្ងឺធ្ងន់របស់ស្វាមីព្រះនាង ។ រ៉ាហ្ន៍បានប្រាប់ឲ្យព្រះនាងសំឡែពពៃមួយក្នុងនាមរ៉ាហ្ន៍ កុំសំឡែពពៃនោះក្នុងព្រះនាមអល់ឡោះហ្ន៍ ។ រ៉ាហ្ន៍បានធានាថាសាច់ពពៃនោះនឹងធ្វើឲ្យព្រះសាស្តាអែយូបជាភ្លាម ។

មកដល់ផ្ទះវិញ ព្រះនាងបានស្នើសូមឲ្យស្វាមីព្រះនាងធ្វើតាមមធ្យោបាយនេះ ព្រះស្វាមីព្រះនាងយល់ជើងការណ៍ភ្លាម ។ ព្រះអង្គប្រាប់ព្រះនាងថា៖ "សត្រូវរបស់ព្រះម្ចាស់ខ្ញុំធ្វើនាងរង្វេងមែនទេ? គួរឲ្យស្តាយណាស់ យើងបានរស់នៅដោយសុខសាន្តអាស្រ័យព្រះមេត្តាករុណារបស់អល់ឡោះហ្ន៍ អស់រយៈពេលប៉ុន្មានឆ្នាំហើយ?" ព្រះនាងតបថា៖ "ប៉ែតសិបឆ្នាំ ។" ព្រះអង្គមានរចនៈថា៖ "យើងបានរងគ្រោះអស់រយៈពេលប៉ុណ្ណា?" ព្រះនាងបានថា៖ "ប្រាំពីរឆ្នាំ ។" ព្រះសាស្តាអែយូបបានប្រាប់ព្រះនាងដោយក្រោធថា៖ "ហេតុអ្វីយើងមិនអត់ទ្រាំរងគ្រោះ ឲ្យស្មើនឹងអំឡុងពេលដែលយើងបានរស់នៅដោយសុភមង្គល

នោះដែរ ? សូមស្រួចចំពោះអល់ឡោះហ្ន៎ عجل បើខ្ញុំ ﷺ ជាពីជម្ងឺនេះ ខ្ញុំ ﷺ នឹងវាយនាង ១០០ រំពាត់ព្រោះតែនាងស្នើសូមមិនត្រឹមត្រូវ ។" បន្ទាប់មកព្រះអង្គ ﷺ ឲ្យព្រះនាងចាកចេញពីមុខព្រះអង្គ ﷺ ទុកឲ្យព្រះអង្គ ﷺ នៅតែឯង ។ ទីបំផុត ព្រះសាស្ត្រាអែយូប ﷺ បែរទៅរកអល់ឡោះហ្ន៎ عجل ប្តឹងអល់ឡោះហ្ន៎ عجل អំពីស្នែកស្នែក ﷻ ដែលព្យាយាមបំបែរព្រះអង្គ ﷺ ចេញពីជំនឿព្រះអង្គ ﷺ ។

ព្រះគម្ពីរគូរអានចែងថា៖

﴿وَأَيُّوبَ إِذْ نَادَى رَبَّهُ أَلَيْسَ لِي مَسْنَى الضُّرِّ وَأَنْتَ أَرْحَمُ الرَّاحِمِينَ ﴿٨٣﴾ فَاسْتَجَبْنَا لَهُ وَفَكَشَفْنَا مَا بِهِ مِنْ ضُرِّهِ وَآتَيْنَاهُ أَهْلَهُ وَمِثْلَهُمْ مَعَهُمْ رَحْمَةً مِّنْ عِنْدِنَا وَذِكْرَىٰ لِلْعَابِدِينَ ﴿٨٤﴾﴾

83. អែយូប កាលគេបានប្តឹងស្នើសុំព្រះម្ចាស់គេថា៖ "ទុក្ខវេទនាពើបពះលើទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ ។ មានតែព្រះអង្គទេដែលមានព្រះធម៌មេត្តាលើសបណ្តាអ្នកមានធម៌មេត្តា ។" 84 ច្នេះយើងបានឆ្លើយតបគេ យើងបានកម្ចាត់ទុក្ខវេទនារបស់គេ ហើយយើងបានឲ្យគ្រួសារគេមកគេនិងអ្នកដទៃតូចពួកគេដែរ ជាមេត្តាធម៌ដែលមកពីយើងនិងជាសេចក្តីរំលឹកសម្រាប់អ្នកសក្តារៈបូជាទាំងឡាយ ។ សូរ្យវិទ្យា អាល់-អាន់ប៊ីយ៉ាអ៊ូ អាយ៉ាស៊ូ 83-84 (21:83-84))

អល់ឡោះហ្ន៎ عجل បានទទួលការប្តឹងស្នើសុំរបស់ព្រះសាស្ត្រាអែយូប ﷺ បានឲ្យព្រះអង្គ ﷺ ជាពីទុក្ខវេទនាទាំងអស់ ។

ព្រះគម្ពីរគូរអានចែងថា៖

﴿أَرْكُضْ بِرَجْلِكَ هَذَا مُغْتَسَلٌ بَارِدٌ وَشَرَابٌ ﴿٤٢﴾ وَوَهَبْنَا لَهُ أَهْلَهُ وَمِثْلَهُمْ مَعَهُمْ رَحْمَةً مِنَّا وَذِكْرَىٰ لِأُولِي الْأَلْبَابِ ﴿٤٣﴾ وَخُذْ بِيَدِكَ ضِغْتًا فَاضْرِبْ بِهِ وَلَا تَحْنُتْ إِنَّا وَجَدْنَاهُ صَابِرًا نِّعْمَ الْعَبْدِ إِنَّهُ أَوَّابٌ ﴿٤٤﴾﴾

42. [គេបានទទួលព្រះតម្រាស់បញ្ជាមកថា៖] "ចូរអ្នកតស្រូវជើងដោយជើងអ្នក! នេះគឺទឹកត្រជាក់សម្រាប់ឲ្យងូតនិងផឹក ។" 43. ហើយយើងបានប្រគល់គ្រួសារគេមកឲ្យគេវិញ និងដូចពួកគេជាមួយពួកគេផង (ពោលគឺ ច្រើនលើសនោះពីរដង) ជាមេត្តាធម៌នៃយើង និងជាការរំលឹកសម្រាប់ជនទាំងឡាយណាដែលមានវិចារណញ្ញាណ ។ 44. [យើងមានតម្រាស់ប្រាប់គេថា៖] "ចូរអ្នកយកដៃចាប់មែកឈើមួយបាច់ ហើយ

ចូរអ្នកវាយ[នាង]ដោយមែកឈើមួយបាច់នេះ ។ ចូរអ្នកកុំក្បួចពាក្យសម្បថ ឡើយ ។" យើងបានឃើញថាគេមានអំណត់ ។ គេជាបារបម្រើដ៏ឧត្តមម្នាក់ គេបាន ដឹងកំហុសនិងស្មារលា ។ សូរ៉េ:តុំ សូដូ អាយ៉ាស៊ូ 42-44 (38:42-44))

ព្រះសាស្តាអែយូប(عليه السلام)បានតម្រូវដីដោយជើង ខ្សែទឹកមួយបាញ់ចេញមក ។ ពេលព្រះអង្គ(عليه السلام)យកទឹកនេះមកលាងខ្លួន ជម្ងឺព្រះអង្គ(عليه السلام)បាត់អស់ ព្រះអង្គ(عليه السلام) ទៅជាធម្មតាវិញ ។ ព្រះមហេសីព្រះអង្គ(عليه السلام) ព្រះនាងរ៉េ:ហ្គីម៉ាស៊ូ ព្រួយបារម្ភ អំពីព្រះអង្គ(عليه السلام)ណាស់ តែពេលព្រះនាងត្រឡប់មកវិញ ព្រះនាងភ្ញាក់ព្រើតដែល ឃើញព្រះអង្គ(عليه السلام)មានសុខភាពដូចដើមវិញ ។

ព្រះសាស្តាអែយូប(عليه السلام)ត្រេកអរ ដែលបានជួបមុខព្រះមហេសីព្រះអង្គ(عليه السلام) វិញ តែបន្ទាប់មកបន្តិចព្រះអង្គ(عليه السلام)នឹកឃើញពាក្យសម្បថដែលព្រះអង្គ(عليه السلام)បាន ស្បថថានឹងធ្វើទណ្ឌកម្មព្រះនាងរ៉េ:ហ្គីម៉ាស៊ូ ។ តែអល់ឡោះហ្គី(عز)បានបើកឲ្យដឹង ថាឲ្យវាយព្រះនាងស្រាលៗ ដើម្បីនឹងឲ្យព្រះអង្គ(عليه السلام)អាចធ្វើតាមពាក្យសម្បថបាន ដោយមិនបាច់ធ្វើឲ្យព្រះនាងឈឺ ព្រោះព្រះនាងបាននៅបម្រើព្រះអង្គ(عليه السلام)ដោយ ស្មោះក្នុងគ្រាលំបាក ។

បន្ទាប់មក អល់ឡោះហ្គី(عز)បានប្រទានកូនចៅមុនៗរបស់ព្រះអង្គ(عليه السلام)ឲ្យព្រះ អង្គ(عليه السلام)វិញ ។ អល់ឡោះហ្គី(عز)បានឲ្យព្រះអង្គ(عليه السلام)មានកូនច្រើន មានអ្នកតាមច្រើន ជាងមុន ។

មានមេរៀនសំខាន់មួយសម្រាប់យើង នៅក្នុងអំណត់ដ៏ល្បីល្បាញរបស់ព្រះ សាស្តាអែយូប(عليه السلام) ។ ព្រះអង្គ(عليه السلام)បានរងការលំបាកដោយគ្មានសេចក្តីជូរចត់ ព្រះ អង្គ(عليه السلام)ចុះចូលក្រោមព្រះឆន្ទៈរបស់អល់ឡោះហ្គី(عز) អល់ឡោះហ្គី(عز)តបស្នងយ៉ាង ច្រើនបណ្តាអ្នកដែលខ្ជាប់ខ្ជួនក្នុងការផ្តាច់ព្រះអង្គ(عز) ។

លំហាត់

ចូរឆ្លើយសំណួរតទៅគឺ៖

១. ព្រះសាស្តាអែយូប عليه السلام និងព្រះសាស្តាអ៊ីបរហ៊ីម عليه السلام មានទំនាក់ទំនងសាច់សាលោហិតអ្វីនឹងគ្នា ?

២. ស្តេចតួន عليه السلام បានសូមអ្វីពីអល់ឡោះហ្គ័ عز وجل ដើម្បីនឹងអាចធ្វើឲ្យព្រះសាស្តាអែយូប عليه السلام រង្វេងបាន ? ហេតុអ្វីអល់ឡោះហ្គ័ عز وجل ព្រមបំពេញបំណងវា عليه السلام ?

៣. ស្តេចតួន عليه السلام ធ្វើឲ្យព្រះសាស្តាអែយូប عليه السلام វិនាសអ្វីខ្លះ ?

៤. ស្តេចតួន عليه السلام បានស្នើឲ្យព្រះមហេសីរបស់ព្រះសាស្តាអែយូប عليه السلام ធ្វើអ្វី ? ព្រះសាស្តាអែយូប عليه السلام មានប្រតិកម្មអ្វី ?

៥. ព្រះសាស្តាអែយូប عليه السلام បានជាសះស្បើយដូចម្តេច ?

មេរៀនទី ២០

ព្រះសាស្តា យូនុស عليه السلام

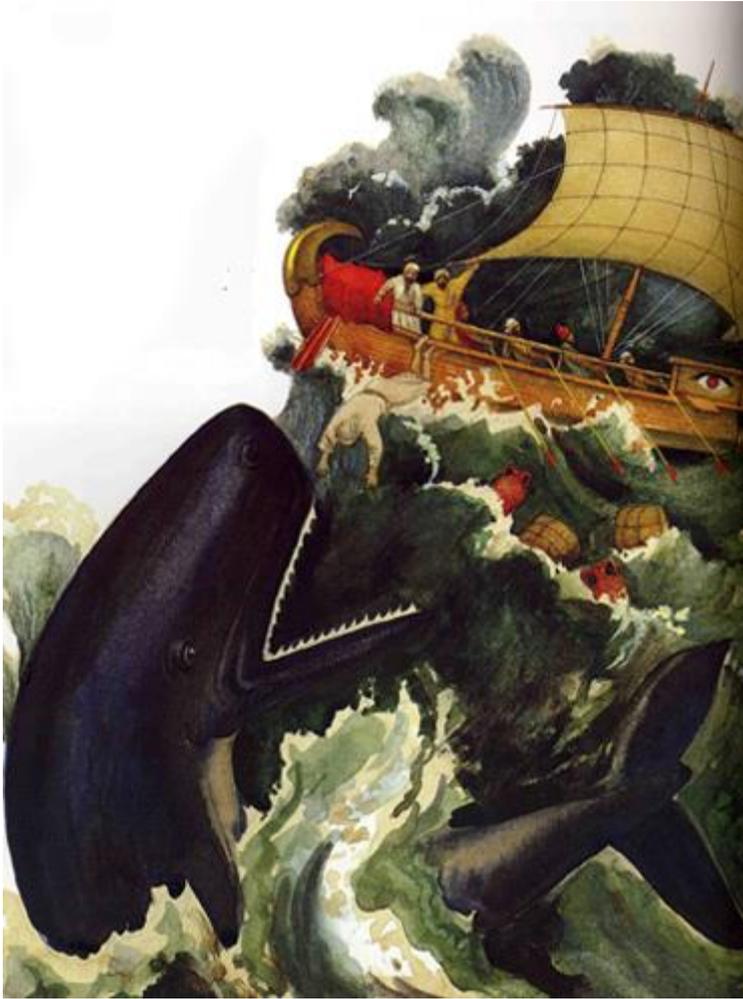
ព្រះសាស្តាយូនុស عليه السلام ត្រូវបានចាត់បញ្ជូនទៅរកប្រជារាស្ត្រណែនីរ៉ា (បាប៊ីល بابل) ដើម្បីដឹកនាំពួកគេនៅលើផ្លូវត្រូវ ។ មនុស្សពួកនេះធ្វើសក្តាររូបព្រះ ទោះបីព្រះសាស្តាយូនុស عليه السلام ព្យាយាមពន្យល់ប្រាប់ពួកគេទាំងថ្ងៃទាំងយប់ ថាការធ្វើសក្តាររូបព្រះនោះមិនមានប្រយោជន៍ទេក៏ដោយ ពួកគេមិនស្តាប់ព្រះអង្គ عليه السلام ទេ ។ ពួកគេនិយាយដាក់ព្រះអង្គ عليه السلام ថា៖ "លោក عليه السلام និយាយកុហក ។ ជូនតាយើងធ្លាប់តែធ្វើសក្តាររូបព្រះយូណាស់មកហើយ យើងនឹងធ្វើដូចជូនតាយើងដែរ ។"

ព្រះសាស្តាយូនុស عليه السلام ព្យាយាមទាក់ទាញមនុស្សអស់រយៈពេលដ៏យូរ ឲ្យធ្វើសក្តារព្រះតែមួយគត់ ។ ព្រះអង្គ عليه السلام បានព្រមានពួកគេអំពីទណ្ឌកម្មអស់ឡោះហ្ន៎ عجل បើពួកគេនៅតែប្រព្រឹត្តតាមទម្លាប់ប្រកបដោយទោសនេះ តែពួកគេមិនព្រមលះបង់ចោលការធ្វើសក្តាររូបព្រះទេ ។ ពួកគេបានថា៖ "យូនុស عليه السلام អើយ កុំបារម្ភយើង យើងមិនជឿព្រះម្ចាស់អ្នក عليه السلام ជាដាច់ខាត យើងមិនខ្លាចទណ្ឌកម្មណាមួយឡើយ ។"

ទីបំផុត ព្រះសាស្តាយូនុស عليه السلام ធុញទ្រាន់នឹងប្រជារាស្ត្រចេសរឹងរូសនេះ ។ ព្រះអង្គ عليه السلام បានសូមឲ្យអស់ឡោះហ្ន៎ عجل ដាក់ទណ្ឌកម្មព្រះអង្គ عليه السلام មកលើប្រជារាស្ត្រនេះ ហើយចាកឆ្ងាយពីស្រុកនេះ ។ តែព្រះសាស្តាយូនុស عليه السلام បានធ្វើខុសព្រោះដោយសារតែព្រះអង្គ عليه السلام ក្រោធ បានជាព្រះអង្គ عليه السلام ចាកចោលប្រជារាស្ត្រព្រះអង្គ عليه السلام មុនអស់ឡោះហ្ន៎ عجل ដាក់ព្រះបញ្ជាឲ្យធ្វើដូច្នោះ ។

បន្ទាប់ពីព្រះអង្គ عليه السلام បានចាកចេញផុត សញ្ញាទណ្ឌកម្មអស់ឡោះហ្ន៎ عجل បានប្រាកដឡើងនៅលើស្រុកណែនីរ៉ា ។ ដុំពពកធំមួយបាំងពីលើតំបន់នេះ បណ្តាលឲ្យដែនដីងងឹត ។ ប្រជារាស្ត្រដឹងខ្លួនថានឹងទទួលរងទណ្ឌកម្មព្រោះតែបានសាងបារកម្ម ។ បុរសអ្នកមានប្រាជ្ញាញាណម្នាក់បានណែនាំឲ្យពួកគេសូមខមាទោសអស់ឡោះហ្ន៎ عجل មុននឹងត្រូវកម្ទេចចោលទាំងអស់គ្នា ។ ទាំងអស់គ្នា ក្មេង ចាស់ ស្រី បុរស ចេញពីក្នុងផ្ទះដើម្បីប្លែងស្ទូងអស់ឡោះហ្ន៎ عجل ដោយស្មោះ សូមឲ្យព្រះអង្គ عليه السلام

លើកលែងទោសឲ្យពួកគេ ។ អស់ឡោះហ្ន៎ ព្រមទទួលការប្លង់ស្នងរបស់ពួកគេ ហើយបានដកទណ្ឌកម្មព្រះអង្គវិញ ។

ព្រមនឹងពេលនោះ ព្រះសាស្ត្រាយូនុស បានចាកចេញឆ្ងាយ ទៅដល់ជាយសមុទ្រ ។ ព្រះអង្គឃើញគេឡើងទុកជិតចេញដំណើរ ។ ព្រះអង្គសូម ដោយសារផង ។ អ្នកដំណើរ ព្រមឲ្យព្រះអង្គទៅជាមួយដោយរីករាយ ព្រោះគេឃើញព្រះអង្គ ជាមនុស្សគួរឲ្យគោរព ។

នៅកណ្តាលសមុទ្រ នាវាត្រូវខ្យល់ព្យុះខ្លាំង ។ ដោយសារទម្ងន់ នាវាស្ថិតនៅក្នុងគ្រោះថ្នាក់លិចលង់ ដូច្នោះនាយនាវាបានប្រាប់ថា ត្រូវតែសម្រាលទម្ងន់

នាវាពុំនោះទេទាំងអស់គ្នានឹងលង់ទឹកស្លាប់ ។ គេបានមូលមតិគ្នាថាត្រូវចោលមនុស្សម្នាក់ពីលើនាវាទៅក្នុងទឹក ។ ពួកគេបានចាប់ឆ្នោតផ្សងសំណាងដើម្បីនឹងដឹងថាត្រូវចោលអ្នកណា ។ ឆ្នោតផ្សងសំណាងធ្លាក់ទៅលើព្រះសាស្ត្រាយូនុស តែព្រោះតែគេឃើញថាព្រះអង្គជាបុគ្គលថ្លៃថ្នូរ គេចាប់ឆ្នោតផ្សងម្តងទៀត ។ ព្រះសាស្ត្រាយូនុសជាប់ឆ្នោតទៀត ។ ពួកគេលែងមានជម្រើស ត្រូវតែចោលព្រះអង្គទៅក្នុងទឹកសមុទ្រ ។

ពេលនោះ ព្រះសាស្ត្រាយូនុសដឹងខ្លួនថាព្រះអង្គធ្វើខុសដែលបានចោលប្រជារាស្ត្រព្រះអង្គដោយពុំបានរង់ចាំព្រះបញ្ជាពីអស់ឡោះហ្ន៎ ។ ព្រះអង្គដឹងថាបញ្ហាទាំងនេះមកពីកំហុសព្រះអង្គ តែព្រះអង្គទុកចិត្តលើព្រះប្រាជ្ញាញាណរបស់អស់ឡោះហ្ន៎ ហើយព្រះអង្គលោតទៅក្នុងទឹកសមុទ្រ

ដែលកំពុងរលកខ្លាំង ។

ព្រមនឹងពេលនោះ អល់ឡោះហ្គ័រ បានឲ្យត្រីធំមួយលេបព្រះសាស្ត្រាយូនុស ទៅក្នុងពោះវា ។ ព្រះសាស្ត្រាយូនុស ក៏បាននៅក្នុងពោះត្រីដោយភ័យខ្លាច តែរស់រានមានជីវិត ។ ព្រះគម្ពីរគួរអានចែងថា៖

وَإِنَّ يُونُسَ لَمِنَ الْمُرْسَلِينَ ﴿١٣٩﴾ إِذْ أَبَقَ إِلَى الْفُلِّكَ الْمَشْحُونِ ﴿١٤٠﴾ فَسَاهَمَ فَكَانَ مِنَ الْمُدْحَضِينَ ﴿١٤١﴾ فَالْتَقَمَهُ الْحُوتُ وَهُوَ مُلِيمٌ ﴿١٤٢﴾ فَلَوْلَا أَنَّهُ كَانَ مِنَ الْمُسَبِّحِينَ ﴿١٤٣﴾ لَلَبِثَ فِي بَطْنِهِ إِلَى يَوْمِ يُبْعَثُونَ ﴿١٤٤﴾

139. យូនុសជាម្នាក់ក្នុងចំណោមសាស្ត្រាទាំងឡាយ[របស់យើង] ។ 140. កាល គេបានរត់គេចខ្លួនទៅលើនាវាមួយដែលពេញពៀប ។ 141. គេបានចាប់ឆ្មោត ហើយបាននៅក្នុងចំណោមជនដែលត្រូវបោះបង់ចោល ។ 142. ត្រីមួយបានលេប គេខណៈដែលគេគួរឲ្យស្តីបន្ទោស[ខ្លួនឯង] ។ 143. បើសិនជាគេមិនមែនជាម្នាក់ ក្នុងចំណោមអ្នកថ្វាយសេចក្តីស្ញើចសរសើរ[ចំពោះអល់ឡោះហ្គ័រ] ទេនោះ 144. គេ ប្រាកដជានៅក្នុងពោះវា រហូតដល់ថ្ងៃមួយដែលពួកគេនឹងរស់ពីស្លាប់ឡើងវិញជា មិនខាន ។ សូរ៉េវ៉ះត្តិ អាស្ទ័-ស្ទ្វាហ្វាត អាយ៉ាស្ក៍ 139-144 (37:139-144))

ព្រះសាស្ត្រាយូនុស នៅក្នុងពោះត្រីច្រើនថ្ងៃច្រើនយប់ ខណៈដែលវា ហែលក្នុងសមុទ្រ ។ ព្រះអង្គ បូងស្ទង់អល់ឡោះហ្គ័រ នៅក្នុងភាពងងឹតនៃពោះ ត្រី សូមឲ្យអល់ឡោះហ្គ័រ អភ័យទោសឲ្យព្រះអង្គ ដែលបានធ្វើខុស អល់ឡោះហ្គ័រ ព្រមទទួលការបូងស្ទង់របស់ព្រះអង្គ ។

ព្រះគម្ពីរគួរអានចែងថា៖

وَذَا النُّونِ إِذ ذَّهَبَ مُغْضِبًا فَظَنَّ أَنْ لَنْ نَقْدِرَ عَلَيْهِ فَنَادَى فِي الظُّلُمَاتِ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ سُبْحَانَكَ إِنِّي كُنْتُ مِنَ الظَّالِمِينَ ﴿٧٧﴾ فَاسْتَجَبْنَا لَهُ وَنَجَّيْنَاهُ مِنَ الْعَمِّ وَكَذَلِكَ نُنْجِي الْمُؤْمِنِينَ ﴿٧٨﴾

87. ស្ទាន់-នូន (យូនុស) កាលគេបានចាកចេញទៅទាំងក្រេវក្រោធទៅ ។ គេបានគិត ថាយើងនឹងមិនឲ្យគេរងទុក្ខវេទនាទេ ។ ដូច្នោះគេបានអង្វរបូងស្ទង់[យើង]ក្នុងភាព ងងឹតថា៖ "ពុំមានព្រះទេក្រៅពីព្រះអង្គ ។ សូមថ្វាយសេចក្តីរុងរឿងចំពោះព្រះអង្គ ។ ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំបាននៅក្នុងចំណោមជនទុច្ចរិត ។" 88. ដូច្នោះយើងបានឆ្លើយតប គេ យើងបានជួយសង្គ្រោះគេឲ្យផុតពីទុក្ខព្រួយ ។ បែបនេះឯងដែលយើងជួយ សង្គ្រោះបណ្តាអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លា ។ សូរ៉េវ៉ះត្តិ អាល់-អាន់ប៊ីយ៉ាអ៊ូ អាយ៉ាស្ក៍ 87-88 (21:87-88))

ត្រីបានចូលមកក្បែរច្រាំង ខ្នាក់ព្រះសាស្ត្រាប្បនុស្ស័យមកលើដីគោកដោយសុវត្ថិភាព ។ ខ្លួនព្រះអង្គ័យរលាកទឹកអាស៊ីតក្នុងពោះត្រី អល់ឡោះហ្វ័យធ្វើឲ្យរុក្ខជាតិម្យ៉ាងដុះ ស្លឹកវាព្យាបាលព្រះអង្គ័យឲ្យជាសះស្បើយ ផ្លែវាជាអាហារព្រះអង្គ័យ ។ ព្រះសាស្ត្រាប្បនុស្ស័យមានសុខភាពល្អឡើងវិញ ហើយបានទទួលព្រះរាជបញ្ជាឲ្យទៅកាន់ស្រុកណែនីវ៉ា ។

ពេលត្រឡប់មកដល់វិញ ព្រះអង្គ័យភ្ញាក់ផ្អើលដែលឃើញប្រជារាស្ត្របោះបង់ចោលរូបព្រះ ធ្វើសក្ការៈអល់ឡោះហ្វ័យ ។ ប្រជារាស្ត្របានទទួលព្រះអង្គ័យដោយសេចក្តីអបអរសាទរ ព្រះអង្គ័យបានរស់នៅជាមួយពួកគេមួយជីវិត ដោយបង្ហាត់បង្រៀននិងដឹកនាំពួកគេនៅលើមាត់គ្រួរ ។

លំហាត់

ចូរឆ្លើយសំណួរតទៅគឺ៖

១. អស់ឡោះហ្ន៎^{عز} ដាក់ទណ្ឌកម្មប្រជាពលរដ្ឋស្រុកណែនីវ៉ាដូចម្តេច ? លទ្ធផលចុងក្រោយដូចម្តេច ?

២. អ្វីកើតឡើងដល់នាវាដែលព្រះសាស្ត្រាយូនុស^{عليه}ជិះ ? ទីបំផុតដូចម្តេច ?

៣. ហេតុអ្វីព្រះសាស្ត្រាយូនុស^{عليه}ព្រមរងគ្រោះទាំងអស់របស់ព្រះអង្គ^{عليه} ?

៤. ព្រះសាស្ត្រាយូនុស^{عليه}ធ្លាក់ទៅដល់ណា ក្រោយពីបានលោតទៅក្នុងទឹកសមុទ្រ ? ព្រះអង្គ^{عليه}ធ្វើអ្វីនៅក្នុងនោះ ?

៥. អ្វីបានកើតឡើងដល់ព្រះសាស្ត្រាយូនុស^{عليه} បន្ទាប់ពីអស់ឡោះហ្ន៎^{عز}ព្រមទទួលការសូមខទោសរបស់ព្រះអង្គ^{عليه}ដែលបានធ្វើខុស ?

បទនិពន្ធ

ចូរសាកល្បងសរសេរបទនិពន្ធបីទំព័រ រៀបរាប់អំពីដំណាក់កាលសំខាន់ៗក្នុង ព្រះជីវប្រវត្តិរបស់ព្រះសាស្តាមូហាំម៉ាដ្យ៉េង صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم ចាប់តាំងពីព្រះអង្គ صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم បានទទួល អាយ៉ាស្ក់ដំបូងបង្អស់នៃព្រះគម្ពីរគួរអាន រហូតដល់កាលព្រះអង្គ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم ភៀសខ្លួនពី ម៉ាកកាស្កុទៅម៉ាឌីណាស្កុ ។

ចូរដាក់ចំណងជើងឲ្យបទនិពន្ធរបស់អ្នក ។ ចូរចៀសវាងយកឃ្លាក្នុងមេរៀន មកប្រើ ចូរសរសេរដោយប្រើពាក្យសម្តីនិងឃ្លាផ្ទាល់ខ្លួនរបស់អ្នក ។ ចូរប្រើពាក្យ ខាងក្រោមនេះក្នុងបទនិពន្ធរបស់អ្នក គឺ៖

- អាប៊ូ ឡាហ្គាប៍
- ស៊ុល អុស្ត្រីរ៉ោត្ត
- ការសង្កត់សង្កិន
- បាដារ
- បីឡាល់
- អុំម៉ារ យ៉ាសៀរ
- ភ្នំហ្គ្រីវីអ៊ី
- ស៊ុរ៉ោត្ត អាល់-អាឡាក្នុ
- ព្រះនាងខ្ចីឌីយ៉ាស្កុ سلام اللہ علیہا
- ស៊ែដ្វី បិន ហ្គារីស្ត្រ
- អាប៊ូ ស៊ុហ្វយ៉ាន
- ស្តេចណាយ៉ាស្កុ
- យ៉ាក្នុហ្គារ
- ព្រះនាងម៉ារយ៉ា سلام اللہ علیہا
- ពហិការ
- ជ្រលង
- អុក្ក្នុបាស្កុ

11	ហ្វាសាន់ ប៊ិន អាលី	អាចូ មូហាំម៉ាដូ	អាល់-អាល់ការី	846-874/232-260
12	មូហាំម៉ាដូ ប៊ិន ហ្វាសាន់	អាចូ ក្លីស៊ីម	អាល់-ម៉ាសូឌី អាល់-ហ្គីធុយ៉ាសូ ស្ទ្រីហ្គីប អាល់-ស្វាម៉ាន អាល់-ក្លីអ៊ីម	869/255